ŽEMAITIJOS PIENAS

Lietuvos Respublikos Vertybinių popierių komisijai
Konstitucijos per. 23
Vilnius

2010-04-02

ATSAKINGŲ ASMENŲ PATVIRTINIMAS

Vadovaudamiesi LR Vertybinių popierių įstatymo 21 straipsnio 1 dalies nuostatomis ir LR Vertybinių popierių komisijos periodinės ir papildomos informacijos rengimo pateikimo taisyklėmis, mes – AB „Žemaitijos pienas" Generalinis direktorius Algirdas Pažemeckas ir vyr. buhalterė Dalia Gecienė, patvirtiname, kad AB „Žemaitijos pienas" 2009 metų audituotas finansinės ataskaitos rinkinys, sudarytas pagal Tarptautinius ataskaitos standartus, atitinka tikrovę ir teisingai parodo bendrovės ir bendrą AB „Žemaitijos pienas" konsoliduotų įmonių turtą, įsipareigojimus, finansinę būklę bei pelną, kad konsoliduotame metiniame pranešime yra teisingai nurodyta verslo plėtros ir veiklos apžvalga, AB „Žemaitijos pienas" būklė, kartu su pagrindinių rizikų ir neapibrėžtumų, su kuriais susiduria, aprašymu.

PRIDEDAMA: AB „Žemaitijos pienas" 2009 m. konsoliduotas audituotas finansinių ataskaitų rinkinys, sudarytas pagal Tarptautinius atskaitų standartus, AB „Žemaitijos pienas" 2009 m. konsoliduotas audituotas metinis pranešimas ir AB „Žemaitijos pienas" pranešimas apie Vilniaus vertybinių popierių biržoje listinguojamų bendrovių valdymo kodekso laikymąsi.

Generalinis direktorius Algirdas Pažemeckas

Vyr. buhalterė Dalia Gecienė

LIETUVOS RESPUBLIKA * Akcinė bendrovė ŽEMAITIJOS PIENAS * TELŠIAI

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“

Nepriklausomo auditoriaus išvada,
konsoliduotas metinis pranešimas,
finansinių ataskaitų rinkinys
bei konsoliduotas finansinių ataskaitų rinkinys
už metus, pasibaigusius 2009 m. gruodžio 31 d.

	PUSLAPIS
NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA	3
KONSOLIDUOTAS METINIS PRANEŠIMAS	4 – 27
KONSOLIDUOTŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINYS BEI FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINYS:	
BALANSAI	28
PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITOS	29
NUOSAVYBĖS POKYČIŲ ATASKAITOS	30
PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITOS	31
AIŠKINAMASIS RAŠTAS	32 – 65
PRIEDAS PRIE METINIO PRANEŠIMO	66–87

NEPRIKLAUSOMAS
AUDITAS

NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA

Skirta AB „Žemaitijos pienas" akcininkams

Išvada apie finansines ataskaitas

Mes atlikome čia pridedamo AB „Žemaitijos pienas" (toliau – Bendrovė) metinių finansinių ataskaitų rinkinio bei Bendrovės ir dukterinių įmonių (toliau – Grupė) konsoliduotų metinių finansinių ataskaitų , kuriuos sudaro 2009 m. gruodžio 31 dienos balansas, konsoliduotas balansas ir 2009 m. pelno (nuostolių) ataskaita, nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita, pinigų srautų ataskaita bei aiškinamasis raštas, auditą

Vadovybės atsakomybė už finansines ataskaitas

Už šių finansinių ataskaitų parengimą ir teisingą pateikimą pagal Lietuvos Respublikoje galiojančius teisės aktus, reglamentuojančius buhalterinę apskaitą ir finansinių ataskaitų sudarymą bei Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje yra atsakinga Bendrovės vadovybė. Bendrovės vadovybės atsakomybė apima vidaus kontrolės sistemos, kuri užtikrintų, kad finansinės ataskaitos būtų parengtos ir teisingai pateiktos be reikšmingų informacijos iškraipymų dėl apgaulės ar dėl klaidos, sukūrimą, įdiegimą ir palaikymą. Bendrovės vadovybė taip pat atsakinga už tinkamos apskaitos politikos parinkimą ir taikymą bei apskaitinių įvertinimų, kurie yra pagrįsti esamomis aplinkybėmis, atlikimą.

Auditoriaus atsakomybė

Mūsų pareiga yra, remiantis mūsų atliktu auditu, pareikšti nuomonę apie šias finansines ataskaitas. Auditą mes atlikome pagal Tarptautinius audito standartus (toliau – Standartai), kuriuos nustato Tarptautinė buhalterių federacija. Šiuose Standartuose reikalaujama, kad mes laikytumėmės profesinės etikos reikalavimų ir planuotume bei atliktume auditą taip, kad gautume pakankamą užtikrinimą apie tai, ar finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų.

Audito metu buvo atliktos finansinių ataskaitų sumas ir atskleidimus pagrindžiančių įrodymų gavimo procedūros. Pasirinktos procedūros priklauso nuo auditoriaus profesinio sprendimo, įskaitant finansinių ataskaitų reikšmingo iškraipymo rizikos dėl apgaulės ar dėl klaidos, įvertinimą. Įvertindamas šią riziką, auditorius atsižvelgia į įmonės vidaus kontroles sistemą, kuri yra svarbi įmonės finansinių ataskaitų sudarymui ir teisingam jų pateikimui, kad galėtų parinkti esamomis aplinkybėmis tinkamas audito procedūras, bet ne tam, kad pareikštų nuomonę apie įmonės vidaus kontrolės sistemos veiksmingumą. Audito metu taip pat buvo įvertintas taikytos apskaitos politikos tinkamumas, vadovybės atliktų apskaitinių įvertinimų pagrįstumas bei bendras finansinių ataskaitų pateikimas.

Mes tikime, kad mūsų gauti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami, kad pagrįstų mūsų nuomonę.

Nuomonė

Mūsų nuomone, toliau pateiktos finansinės ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais teisingai parodo Bendrovės ir Grupės 2009 m. gruodžio 31 d. finansinę būklę, 2009 m. finansinius veiklos rezultatus ir pinigų srautus pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje.

Išvada apie kitą įstatymų reikalaujamą pateikti informaciją

Be to, mes perskaitėme toliau pateiktą Grupės 2009 m. konsoliduotą metinį pranešimą ir nepastebėjome jokių reikšmingų į jį įtrauktos finansinės informacijos neatitikimų Grupės 2009 m. finansinėms ataskaitoms.

Auditorė Olga Kivel
2010 m. kovo 16 d.
Subačiaus g.15/2-53,
LT 01126 Vilnius
Auditoriaus pažymėjimo Nr. 000476

UAB „Nepriklausomas auditas"
Audito įmonės pažymėjimo Nr. 001247
Direktorė/auditorė Ana Sirienė
Auditoriaus pažymėjimo Nr. 000251

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS"
Įmonės kodas 180240752, Sedos g. 35, Telšiai, Lietuva

BALANSAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2009 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos nurodytos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

TURTAS	Pastabos	Grupė 2009 m.	Grupė 2008 m.	Bendrovė 2009 m.	Bendrovė 2008 m.
Ilgalaikis turtas					
Nematerialusis turtas		56	201	47	194
Materialusis turtas	5	78,007	88,480	57,775	64,303
Investicinis turtas	6	-	-	4,882	5,361
Investicijos, skirtos parduoti		-	-	-	-
Investicijos į dukterines įmones	1	4	-	11,037	11,033
Suteiktos paskolos	7	974	1,125	973	1,102
Atidėto pelno mokesčio turtas	23	1,703	1,152	1,629	971
Ilgalaikio turto iš viso		**80,743**	**90,959**	**76,343**	**82,964**
Trumpalaikis turtas					
Atsargos	8	37,871	62,989	33,218	55,665
Išankstiniai apmokėjimai		453	580	407	537
Iš pirkėjų gautinos sumos	9	29,329	29,742	30,756	32,958
Kitos gautinos sumos	10	3,030	8,367	2,955	8,036
Suteiktos paskolos		6,161	-	6,161	-
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	11	24,629	9,049	24,273	8,872
Trumpalaikio turto iš viso		**101,473**	**110,727**	**97,770**	**106,068**
TURTAS IŠ VISO		**182,216**	**201,686**	**174,113**	**189,031**
NUOSAVYBĖ IR ĮSIPAREIGOJIMAI					
Kapitalas ir rezervai					
Įstatinis kapitalas	12	48,375	48,375	48,375	48,375
Privalomasis rezervas	12	4,838	4,838	4,838	4,838
Nepaskirstytasis pelnas		50,465	39,270	50,335	37,855
Nuosavybė, tenkanti patronuojančios bendrovės akcininkams		**103,768**	**92,483**	**103,548**	**91,068**
Mažumos dalis		2,626	2,552	-	-
Nuosavybė iš viso		**106,304**	**95,035**	**103,548**	**91,068**
Ilgalaikiai įsipareigojimai					
Gauta parama	13	3,200	4,157	1,235	1,947
Paskolos	14	24,474	25,632	24,474	25,632
Finansinės nuomos įsipareigojimai	15	11,249	13,370	10,287	12,043
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas	23	542	640	-	-
Kiti ilgalaikiai įsipareigojimai		1,867	-	1,867	-
Ilgalaikių įsipareigojimų iš viso		**41,333**	**43,800**	**43,800**	**39,622**
Trumpalaikiai įsipareigojimai					
Paskolos	14	1,158	18,545	1,158	18,159
Finansinės nuomos įsipareigojimai	15	5,107	4,642	4,757	4,325
Prekybos skolos	17	18,256	29,450	17,704	27,257
Mokėtinas pelno mokestis		1,045	3	1,042	-
Kitos mokėtinos sumos	18	9,015	10,211	8,041	8,601
Trumpalaikių įsipareigojimų iš viso		**34,580**	**62,851**	**32,702**	**58,342**
Įsipareigojimai iš viso		**75,913**	**106,651**	**70,565**	**97,963**
NUOSAVYBĖ IR ĮSIPAREIGOJIMAI IŠ VISO		**182,216**	**201,686**	**174,113**	**189,031**

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šios konsoliduotos finansinės atskaitomybės ir finansinės atskaitomybės dalis.

Konsoliduota finansinė atskaitomybė ir finansinė atskaitomybė patvirtinta ir pasirašyta 2010 m. kovo 16 d.

Robertas Pažemeckas
L.e.p. gen. direktorius

Dalia Gecienė
Vyr. buhalterė

PELNO (NUOSTOLIO) ATASKAITOS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2009 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos nurodytos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

	Pastabos	Grupė 2009 m.	Grupė 2008 m.	Bendrovė 2009 m.	Bendrovė 2008 m.
Pardavimai	19	372,825	471,829	371,190	471,511
Pardavimų savikaina		(303,021)	(399,680)	(303,246)	(401,347)
BENDRASIS PELNAS		**69,804**	**72,149**	**67,944**	**70,164**
Veiklos sąnaudos	20	(52,172)	(79,289)	(52,525)	(78,068)
Kitos veiklos pajamos ir sąnaudos	21	(2,080)	4,647	847	5,327
VEIKLOS (NUOSTOLIAI) PELNAS		**15,552**	**(2,493)**	**16,266**	**(2,577)**
Skirtumas tarp grynojo turto, tenkančio Grupei, tikrosios vertės ir verslo jungimo įsigijimo kainos	24	-	1,251	-	-
Finansavimo sąnaudos		(1,903)	(2,783)	(1,852)	(2,742)
Kitos finansinės veiklos pajamos ir sąnaudos	22	648	136	603	196
(NUOSTOLIAI) PELNAS PRIEŠ APMOKESTINIMĄ		**14,297**	**(3,889)**	**15,017**	**(5,123)**
Pelno mokesčio nauda (sąnaudos)	23	(3,028)	179	(2,684)	318
GRYNASIS (NUOSTOLIS) PELNAS		**11,269**	**(3,710)**	**12,333**	**(4,805)**
PRISKIRTINAS:					
Patronuojančios bendrovės akcininkams		11,196	(3,672)	12,333	(4,805)
Mažumos daliai		73	(38)	-	-
		11,269	(3,710)	12,333	(4,805)
Vienai akcijai tenkantis (nuostoliai) pelnas ir pasirinktiniais sandoriais sumažintas vienai akcijai tenkantis (nuostoliai) pelnas (Lt)	25	**0.23**	**(0,08)**	**0,26**	**(0,10)**

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šios konsoliduotos finansinės atskaitomybės ir finansinės atskaitomybės dalis.

Konsoliduota finansinė atskaitomybė ir finansinė atskaitomybė patvirtinta ir pasirašyta 2010 m. kovo 16 d.

Robertas Pažemeckas
L.e.p. gen. direktorius

Dalia Gecienė
Vyr.buhalterė

NUOSAVYBĖS POKYČIŲ ATASKAITA
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2009 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos nurodytos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

Grupė	Įstatinis kapitalas	Privalomasis rezervas	Nepaskirstytasis pelnas	Nuosavybė, tenkanti patronuojančios bendrovės akcininkams	Mažumos dalis	Iš viso
Likutis						
2007 m. gruodžio 31 d.	48,375	4,838	42,942	96,155	1,037	97,192
Išmokėti dividendai	-	-	-	-	1,554	1,554
Grynasis pelnas	-	-	(3,673)	(3,673)	(38)	(3,711)
Likutis						
2008 m. gruodžio 31 d.	48,375	4,838	39,269	92,482	2,553	95,035
Dukterinių įmonių įsigijimas	-	-	-	-	-	-
Grynieji (nuostoliai)	-	-	11,196	11,196	73	11,269
Likutis						
2009 m. gruodžio 31 d.	48,375	4,838	50,465	103,678	2,626	106,304

Bendrovė	Įstatinis kapitalas	Privalomasis rezervas	Nepaskirstytasis pelnas	Iš viso
Likutis				
2007 m. gruodžio 31 d.	48,375	4,838	42,660	95,873
Išmokėti dividendai	-	-	-	-
Grynasis pelnas	-	-	(4,805)	(4,805)
Likutis				
2008 m. gruodžio 31 d.	48,375	4,838	37,855	91,068
Išmokėti dividendai	-	-	147	147
Grynieji (nuostoliai)	-	-	12,333	12,333
Likutis				
2009 m. gruodžio 31 d.	48,375	4,838	50,335	103,548

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šios konsoliduotos finansinės atskaitomybės ir finansinės atskaitomybės dalis.

Konsoliduota finansinė atskaitomybė ir finansinė atskaitomybė patvirtinta ir pasirašyta 2010 m. kovo 16 d.

Robertas Pažemeckas
L.e.p. gen. direktorius

Dalia Gecienė
Vyr. buhalterė

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS"
Įmonės kodas 180240752, Sedos g. 35, Telšiai, Lietuva

PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2009 M. GRUODŽIO 31 D.
(visos sumos nurodytos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip)

	Grupė		Bendrovė	
	2009 m.	2008 m.	2009 m.	2008 m.
Grynieji pagrindinės veiklos pinigų srautai				
Grynieji (nuostoliai) pelnas	11,269	(3,710)	12,333	(4,805)
Grynųjų (nuostolių) pelno koregavimai				
Nusidėvėjimas ir amortizacija	17,868	16,166	16,468	15,178
Gautos paramos amortizacija	(957)	(2,247)	(712)	(1,019)
Nuostoliai (pelnas) iš ilgalaikio materialiojo turto pardavimo ir nurašymo	-	7	32	7
Pelno mokesčio sąnaudos	3,028	(179)	2,684	(318)
Gautinų sumų vertės sumažėjimas	2	65	2	41
Ilgalaikio turto vertės sumažėjimas	(2,286)	(23)	(2,299)	-
Skirtumas tarp grynojo turto, tenkančio Grupei, tikrosios vertės ir verslo jungimo įsigijimo kainos	-	(1,251)	-	-
Palūkanų (pajamos)	(772)	(358)	(771)	(356)
Palūkanų sąnaudos	1,953	2,783	1,852	2,742
Atsargų nurašymas iki grynosios realizacinės vertės	(453)	267	(471)	(283)
Kitos finansinės (pajamos) ir sąnaudos	124	222	168	(160)
Dukterinių įmonių likvidavimo nuostoliai	-	315	-	273
	29,777	**12,057**	**29,286**	**11,300**
Apyvartinio kapitalo pasikeitimai:				
Atsargų (padidėjimas)	25,117	(3,711)	22,447	(9,095)
Iš pirkėjų gautinų sumų (padidėjimas) sumažėjimas	413	(140)	2,202	(4,280)
Išankstinių apmokėjimų sumažėjimas (padidėjimas)	127	808	(528)	799
Kitų gautinų sumų (padidėjimas)	5,337	(1,650)	4,235	(1,601)
Prekybos skolų (sumažėjimas) padidėjimas	(11,194)	(6,889)	(9,793)	1,359
Kitų mokėtinų sumų padidėjimas (sumažėjimas)	2,873	1,142	2,631	4,279
Sumokėtas pelno mokestis	-	(4,645)	-	(4,644)
Sumokėta palūkanų	(1,903)	(2,783)	(1,852)	(2,742)
Grynieji pagrindinės veiklos pinigų srautai	**50,548**	**(5,811)**	**48,627**	**(4,625)**
Investicinės veiklos pinigų srautai				
Materialiojo ir nematerialiojo turto	(10,361)	(13,585)	(9,630)	(14,841)
Įplaukos iš materialiojo turto pardavimo	408	665	284	657
Dukterinių įmonių įsigijimas	(4)	207	(4)	-
Investicijų, skirtų pardavimui pardavimas	-	14	-	14
Grąžintos suteiktos paskolos	2,311	3,986	2,311	3,984
Suteiktos paskolos	(1,337)	(2,919)	(1,337)	(2,875)
Gauta palūkanų	772	358	688	356
Grynieji investicinės veiklos pinigų srautai	**(8,211)**	**(11,274)**	**(7,687)**	**(12,705)**
Finansinės veiklos pinigų srautai				
Dividendų išmokėjimas	126	-	126	-
Gauta parama	-	1,064	-	-
Gautos paskolos	-	23,389	-	22,457
Grąžintos paskolos	(17,442)	(3,723)	(16,556)	(2,196)
Finansinės nuomos įsipareigojimų apmokėjimas	(3,279)	(7,649)	(2,947)	(6,482)
Grynieji finansinės veiklos pinigų srautai	**(20,595)**	**13,081**	**19,377**	**13,779**
Grynasis pinigų srautų (sumažėjimas)	**21,742**	**(4,004)**	**21,563**	**(3,551)**
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pradžioje	**9,049**	**13,053**	**8,872**	**12,423**
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pabaigoje	**30,791**	**9,049**	**30,435**	**8,872**

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šios konsoliduotos finansinės atskaitomybės ir finansinės atskaitomybės dalis.

Konsoliduota finansinė atskaitomybė ir finansinė atskaitomybė patvirtinta ir pasirašyta 2010 m. kovo 16 d.

Robertas Pažemeckas
L.e.p. gen. direktorius

Dalia Gecienė
Vyr. buhalterė

1. BENDRA INFORMACIJA

AB „Žemaitijos pienas" (toliau – Bendrovė) yra Lietuvos Respublikoje registruota akcinė bendrovė. Jos buveinės adresas yra Sedos g. 35, Telšiai, Lietuva.

Bendrovė gamina pieno produktus ir parduoda juos Lietuvos ir užsienio rinkose. Bendrovė turi keletą didmeninės prekybos padalinių su sandėliais ir transportavimo priemonėmis didžiausiuose Lietuvos miestuose. Bendrovė pradėjo veiklą 1984 m. Bendrovės akcijomis prekiaujama Vilniaus vertybinių popierių biržos Einamajame sąraše.

2009 m. gruodžio 31 d. Bendrovės įstatinis kapitalas buvo 48,375 tūkst. Lt, kurį sudarė 48,375,000 paprastųjų vardinių akcijų, kurių kiekvienos nominali vertė 1 Lt.

2008 m. vasario 8 d. neeilinio akcininkų susirinkimo metu buvo nuspręsta pakeisti nominalią Bendrovės akcijų nominalią vertę nuo 10 Lt iki 1 lito už akciją, atitinkamai akcininkams vietoj vienos akcijos suteikti 10 akcijų.

2007 m. gruodžio 31 d. Bendrovės įstatinis kapitalas buvo 48,375 tūkst. Lt, kurį sudarė 4,837,500 paprastųjų vardinių akcijų, kurių kiekvienos nominali vertė 10 Lt.

Visos akcijos yra išleistos, pasirašytos ir apmokėtos.

2009 m. ir 2008 m. gruodžio 31 d. Bendrovė savų akcijų neturėjo.

Didžiausias AB „Žemaitijos pienas" akcininkas yra Bendrovės generalinis direktorius p. Algirdas Pažemeckas. 2009 m. gruodžio 31 d. p. Algirdas Pažemeckas valdė 44:15 proc. įregistruoto įstatinio kapitalo. „Skandinavska Ensilda Banken" (investicinis fondas) klientai 2009 m. gruodžio 31 d. turėjo 7.94 proc. akcijų AB „Klaipėdos pienas" 2009 m. gruodžio 31 d. turėjo 7.45 proc. akcijų, p. Ona Šunokienė – 5.4 proc. akcijų Nėra informacijos, ar koks kitas akcininkas valdo daugiau kaip 5 proc. įstatinio kapitalo.

Gruodžio 31 d. Grupę sudarė AB „Žemaitijos pienas" ir jos dukterinės įmonės (toliau – Grupė):

Dukterinė įmonė	Bendrovės buveinė	Grupės valdomų akcijų dalis	Konsoliduota dalis	2009 m. Investicijos dydis (savikaina)	2008 m. Investicijos dydis (savikaina)	Grynasis turtas 2009 m. gruodžio 31 d.	Pagrindinė veikla
ABF „Šilutės Rambynas"	Klaipėdos g. 3, Šilutė, Lietuva	87.82 proc.	87.82 proc.	10,878	10,878	12,538	Sūrių gamyba ir pardavimas
ŽŪK „Sodžiaus pienas"	Šilalės g. 35, Laukuva, Lietuva	15.12 proc.	100 proc.	105	105	1,305	Pieno surinkimo paslaugos
ŽŪK „Tarpučių pienas"	Klaipėdos g. 3, Šilutė, Lietuva	10.08 proc.	100 proc.	50	50	482	Pieno surinkimo paslaugos
SIA „Muižas piens"	Skaitkalnes g. 1, Riga, Latvija	32 proc.	-	4	-	-	Mažmeninė ir didmeninė prekyba
				11,037	11,033		

Remiantis TFAS, dukterinė įmonė yra įmonė, kontroliuojama kitos (patronuojančios) įmonės, o kontrolė yra teisė valdyti įmonės finansinę ir veiklos politiką, siekiant gauti naudos iš jos veiklos, todėl

ŽŪK „Tarpučių pienas" ir ŽŪK „Sodžiaus pienas" yra laikomos dukterinėmis įmonėmis, nes jų pardavimai Bendrovei sudaro beveik 100 proc. ir Bendrovė turi lemiamą kontrolę, nors ir valdo mažiau nei 50 proc. akcijų.

2009 m. gruodžio 31 d. Bendrovės darbuotojų skaičius buvo 1,363 (2008 m. gruodžio 31 d. – 1,636). 2009 m. gruodžio 31 d. Grupės darbuotojų skaičius buvo 1,528 (2008 m. gruodžio 31 d. – 1,839).

2. NAUJŲ IR PERŽIŪRĖTŲ TARPTAUTINIŲ FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS STANDARTŲ PRITAIKYMAS

2009 m. Grupė ir Bendrovė pritaikė visus naujus ir peržiūrėtus TFAS bei Interpretacijas, patvirtintas Tarptautinių Apskaitos Standartų Tarybos (TAST) ir Tarptautinių Apskaitos Standartų Tarybos Tarptautinio Finansinės Atskaitomybės Aiškinimo Komiteto (TFAAK), kurie yra susiję su Bendrovės veikla ir įsigaliojo 2009 metais. Šių naujų ir peržiūrėtų Standartų ir Interpretacijų pritaikymas neturėjo jokios įtakos Grupės ir Bendrovės apskaitos politikos pakeitimams.

Standartai, pakeitimai ir interpretacijos, kurie įsigaliojo einamuoju periodu, bet neturėjo įtakos Grupės ir Bendrovės apskaitos politikai

- 23-asis TAS (peržiūrėtas) „Skolinimosi kaštai" (taikomas nuo 2009 m. sausio 1 d.). Pagal šį pakeitimą skolinimosi kaštai, tiesiogiai susiję su atitinkamo turto įsigijimu, pastatymu arba pagaminimu, turi būti įtraukiami į šio turto savikainą;
- 1-asis TAS (peržiūrėtas) „Finansinės atskaitomybės pateikimas" (taikomas nuo 2009 m. sausio 1 d.). Peržiūrėtas standartas draudžia pajamų ir sąnaudų („nesusijusių su savininkais pokyčių nuosavybėje") pateikimą nuosavybės pokyčių ataskaitoje ir reikalauja pateikti su savininkais nesusijusius pokyčius nuosavybėje atskirai nuo pokyčių, susijusių su savininkais. Visus pokyčius, nesusijusius su savininkais, bus reikalaujama pateikti veiklos ataskaitoje (bendroje pelno

  (nuostolių) ataskaitoje) arbe dvejose ataskaitose (pelno (nuostolių) ataskaitoje ir bendroje pelno (nuostolių) ataskaitoje). Tuo atveju, jeigu įmonės pertvarko arba perklasifikuoja palyginamąją

  informaciją, bus reikalaujama pateikti pertvarkytą balansinę ataskaitą palyginamojo laikotarpio pradžiai kartu su esančiu reikalavimu pateikti balansines ataskaitas einamojo laikotarpio pabaigai ir palyginamajam laikotarpiui;
- 2-asis TFAS (papildymas) „Akcijomis išreikštas mokėjimas" (taikomas nuo 2009 m. sausio 1 d.). Papildymas paaiškina suteikimo sąlygas ir nutraukimus;
- 32-asis TAS (papildymas) „Finansiniai instrumentai: Pateikimas" ir 1-asis TAS (papildymas) „Finansinės atskaitomybės pateikimas" – „Parduodami finansiniai instrumentai ir įsipareigojimai atsirandantys dėl likvidavimo". (taikomas nuo 2009 m. sausio 1 d.);
- 27-asis TAS „Konsoliduota ir atskira finansinė atskaitomybė" (taikomas nuo 2009 m. sausio 1 d.). Standartas reikalauja visų operacijų su mažumos dalimi įtaką apskaityti nuosavybėje, jeigu šių operacijų pasėkoje nesikeičia kontrolė ir šios operacijos nebeįtakos prestižo arba pelno ir nuostolio. Standartas taip pat apibrėžia apskaitos reikalavimus kontrolės praradimo atveju;
- 27-asis TAS (peržiūrėtas) „Konsoliduota ir atskira finansinė atskaitomybė" (taikomas nuo 2009 m. liepos 1 d., kol kas nepriimtas ES);
- 3-asis TFAS (peržiūrėtas) „Verslo jungimai" (taikomas nuo 2009 m. liepos 1 d., kol kas nepriimtas ES). Standartas ir toliau numato taikyti pirkimo metodą verslo jungimų apskaitai, tačiau su reikšmingais pakeitimais. Pavyzdžiui, visi mokėjimai už verslo įsigijimą turi būti apskaityti tikrąja verte pirkimo momentu, o neapibrėžti mokėjimai klasifikuojami kaip skola ir vėliau perkainuojami per pelno (nuostolių) ataskaitą. Yra pasirinkimas apskaityti mažumos dalį tikrąja verte arba verte, proporcinga mažumos daliai įsigyjamo verslo grynajame turte. Visi su įsigijimu susiję kaštai turi būti pripažinti sąnaudomis;
- 1-asis TFAS (peržiūrėtas) „Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų taikymas pirmąjį kartą" (taikomas nuo 2009 m. sausio 1 d., kol kas nepriimtas ES);

- 1-asis TFAS(papildymas) „Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų taikymas pirmąjį kartą" ir 27-asis TAS (papildymas) „Konsoliduota ir atskira finansinė atskaitomybė" – „Investicijos savikaina taikant standartą pirmąjį kartą" (taikomas nuo 2009 m. sausio 1 d.);

- 39-asis TAS (papildymas) „Finansiniai instrumentai: pripažinimas ir vertinimas" – „Tinkami apdraudimo vienetai" (taikomas nuo 2009 m. liepos 1 d., kol kas nepriimtas ES);
- 2008 m. gegužės mėnesį Tarptautinių Atskaitomybės Standartų Valdyba (TASV) išleido pirmąją skirtingų standartų ir jų paaiškinimų suvestinę, sudarytą remiantis kasmetiniais TFAS kokybės gerinimo projektais (1 TAS, 5 TFAS, 7 TFAS, 8 TAS, 10 TAS, 16 TAS, 18 TAS, 19 TAS, 20 TAS, 23 TAS, 27 TAS, 28 TAS, 29 TAS, 31 TAS, 34 TAS, 36 TAS, 38 TAS, 39 TAS, 40 TAS, 41 TAS). Tuo siekiama visų pirma panaikinti neatitikimus ir apibrėžti naudojamus terminus. Kiekvienam standartui yra atskiros perėjimo nuostatos;
- 5-asis TFAS (pakeitimas) „Ilgalaikis turtas, laikomas pardavimui, ir nutraukta veikla" (ir atitinkamas 1-ojo TFAS papildymas „Taikymas pirmąjį kartą") (taikomas nuo 2009 m. liepos 1 d., kol kas nepriimtas ES). Standartas apibrėžia, kad visas dukterinės įmonės turtas ir įsipareigojimai yra klasifikuojamas kaip laikomas pardavimui, jeigu dėl dalinio perleidimo plano bus prarasta kontrolė;
- 8-asis, TFAS „Veiklos segmentai" (taikomas nuo 2009 m. sausio 1 d.). Standartas nustato reikalavimus informacijos apie įmonės veiklos segmentus atskleidimui, o taip pat reikalavimus informacijos apie įmonės produktus ir paslaugas, geografines sritis bei pagrindinius klientus atskleidimui;
- 13-asis TFAAK „Klientų lojalumo programos" (taikomas nuo 2008 m. liepos 1 d.). Paaiškinimas nustato, kaip turi būti apskaitomos klientų lojalumo programos;
- 15 – asis TFAAK „Nekilnojamojo turto statybos sutartys" (taikomas nuo 2009 m. sausio 1 d., kol kas nepriimtas ES);
- 16-asis TFAAK „Grynosios investicijos į užsienio įmonę apsidraudimo sandoriai" (taikomas nuo 2008 m. spalio 1 d., kol kas nepriimtas ES);
- 17-asis TFAAK „Nepiniginio turto paskirstymas savininkams" (taikomas nuo 2009 m. liepos 1 d., kol kas nepriimtas ES);
- 18-asis TFAAK „Turto pervedimai iš klientų" (taikomas nuo 2009 m. liepos 1 d., kol kas nepriimtas ES).

Grupės ir Bendrovės vadovybė mano, kad šių Standartų ir Interpretacijų pritaikymas būsimais laikotarpiais neturės jokios reikšmingos įtakos Grupės ir Bendrovės finansinei atskaitomybei.

3. REIKŠMINGOS APSKAITOS POLITIKOS

Finansinės atskaitomybės atitikimo pagrindas

Pateikta finansinė atskaitomybė ir konsoliduota finansinė atskaitomybė buvo parengta vadovaujantis Tarptautiniais Finansinės Atskaitomybės Standartais priimtais Europos Sąjungos (ES).

Finansinės atskaitomybės parengimo pagrindas

Pateikta finansinė atskaitomybė parengta įsigijimo savikainos pagrindu, išskyrus tam tikrų finansinių instrumentų perkainojimą tikrąja verte.

Finansiniai Bendrovės ir kitų Grupės įmonių finansiniai metai sutampa su kalendoriniais metais.

Finansinė atskaitomybė yra pateikiami Lietuvos nacionaline valiuta – litais (Lt).

Žemiau pateiktos reikšmingiausios apskaitos politikos:

Konsolidavimo principai ir verslo jungimai

Finansinė atskaitomybė apima Bendrovės ir jos kontroliuojamų dukterinių įmonių finansines atskaitomybes kiekvienų metų gruodžio 31 d. Laikoma, kad yra kontrolė, kai Bendrovė turi galią valdyti kitos įmonės, į kurią investuotas kapitalas, finansų ir veiklos politiką, siekiant iš to gauti naudos.

Dukterinių įmonių įsigijimai apskaitomi taikant pirkimų metodą. Įsigijimo savikainą sudaro perduoto turto, išleistų nuosavybės priemonių arba prisiimtų įsipareigojimų tikroji vertė įsigijimo dieną bei tiesiogiai su įsigijimu susijusios išlaidos. Įsigyjamos įmonės turtas ir įsipareigojimai, kurie atitinka TFAS 3 pripažinimo kriterijus, įvertinami tikrosiomis vertėmis įsigijimo dieną. Pradinis dukterinės įmonės turto bei įsipareigojimų įvertinimas koreguojamas per dvylika mėnesių nuo įsigijimo dienos gavus papildomų duomenų, kurie padeda tiksliau įvertinti dukterinės įmonės turto ir įsipareigojimų tikrąją vertę.

Bet koks teigiamas skirtumas tarp įsigijimo savikainos ir įsigyjamos įmonės grynojo turto tikrosios vertės yra pripažįstamas kaip prestižas. Bet koks neigiamas skirtumas tarp įsigijimo savikainos ir įsigyjamos įmonės grynojo turto tikrosios vertės yra pripažįstamas to laikotarpio pajamomis bei apskaitomas pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Mažumos akcininkų dalį sudaro jiems tenkanti turto ir įsipareigojimų tikrųjų verčių dalis.

Dukterinės įmonės, įsigytos (parduotos) per metus, finansiniai rezultatai yra įtraukiami į konsoliduotą pelno (nuostolių) ataskaitą nuo dukterinės įmonės įsigijimo dienos iki dukterinės įmonės pardavimo datos (jei taikoma).

Dukterinių įmonių finansinės atskaitomybės koreguojamos taip, kad atitiktų Grupės taikomas apskaitos politikas, jei šios buvo skirtingos.

Visi reikšmingi Grupės įmonių tarpusavio sandoriai, balansiniai likučiai, pajamos, sąnaudos bei tarpusavio operacijų nerealizuotas pelnas (nuostoliai) iš konsoliduotos finansinės atskaitomybės eliminuojami.

Verslo jungimai, apimantys vienos šalies kontroliuojamas įmones

Nors 3 TFAS nėra taikomas verslo jungimams, apimantiems vienos šalies kontroliuojamas įmones, Grupė, nustatydama savo apskaitos politiką tokių verslo jungimų apskaitai, rėmėsi 3 TFAS principais. Verslo jungimus, apimančius vienos šalies kontroliuojamas įmones, kurie buvo atlikti po 2004 m. balandžio mėnesio, Grupės įmonės apskaito naudodamos pirkimų metodą. Grupės vadovybė mano, kad pirkimų metodo taikymas kartu su nepriklausomų vertintojų atliktais tikrųjų verčių įvertinimais leidžia geriausiai atspindėti įsigijimo operaciją bei parodyti tikrą ir teisingą vaizdą.

Prestižas

Su dukterinės įmonės įsigijimu susijęs prestižas parodo skirtumą tarp įsigijimo vertės ir įsigytos dukterinės įmonės grynojo turto tikrosios vertės įsigijimo dieną. Prestižas iš pradžių apskaitomas kaip turtas jo įsigijimo verte, o vėliau – įsigijimo verte, sumažinta vertės sumažėjimų suma, jeigu tokie sumažėjimai yra.

Atliekant vertės sumažėjimo tikrinimą, prestižas paskirstomas Grupės pinigus kuriantiems vienetams (ar jų grupėms) iš kurių tikimasi gauti naudos dėl verslo jungimo sinergijos. Pinigus kuriantys vienetai, kuriems buvo priskirtas prestižas, tikrinami dėl vertės sumažėjimo kartą per metus arba dažniau tuo atveju, jeigu yra požymių, kad vieneto vertė gali būti sumažėjusi. Jeigu pinigus kuriančio vieneto atsiperkamoji suma yra mažesnė už šio vieneto apskaitinę vertę, vertės sumažėjimo nuostolių suma pirmiausia mažinamas šiam vienetui anksčiau priskirtas prestižas, o vėliau – šiam vienetui priklausančio kito turto apskaitinės vertės (proporcingai). Pripažintas prestižo vertės sumažėjimas vėlesniais laikotarpiais nėra atstatomas.

Parduodant dukterinę įmonę, jai tenkančio prestižo suma įtraukiama į pelno (nuostolių) ataskaitą, apskaičiuojant pelną arba nuostolius iš pardavimo.

Investicijos į dukterines įmones

Investicijos į dukterines įmones Bendrovės balanse apskaitomos įsigijimo savikainos metodu. Iš dukterinių įmonių gaunami dividendai pripažįstami pajamomis tik tokiu dydžiu, kiek jie išmokami iš po įsigijimo uždirbto dukterinės įmonės pelno. Tokį pelną viršijanti dividendų dalis laikoma investicijos padengimu ir pripažįstama kaip investicijos savikainos mažinimas.

Nematerialusis turtas

Nematerialusis turtas iš pradžių yra pripažįstamas įsigijimo verte. Nematerialusis turtas yra pripažįstamas, jei yra tikėtina, kad Grupė ir Bendrovė gaus su šiuo turtu susijusią ekonominę naudą ateityje ir jei turto vertė gali būti patikimai įvertinta. Grupė ir Bendrovė neturi neapibrėžtą naudingo tarnavimo laiką turinčių nematerialiojo turto vienetų, todėl po pradinio pripažinimo nematerialusis turtas yra apskaitomas įsigijimo verte, atėmus sukauptą amortizaciją ir sukauptus vertės sumažėjimo nuostolius, jei tokių yra. Nematerialusis turtas yra amortizuojamas tiesiogiai proporcingu metodu per numatytą naudingo tarnavimo laiką. Nematerialaus turto amortizacijos sąnaudos yra įtrauktos į veiklos sąnaudas.

Programinė įranga

Naujos programinės įrangos įsigijimo kaštai yra kapitalizuojami ir pripažįstami nematerialiuoju ilgalaikiu turtu, jei šie kaštai nėra kompiuterinės įrangos sudedamoji dalis. Programinė įranga ir licencijos yra amortizuojamos per 3 metų laikotarpį.

Išlaidos, patirtos atstatant arba išlaikant numatomą ekonominę naudą iš turimų programinių sistemų veiklos, yra pripažįstamos laikotarpio, kai atliekami palaikymo ir priežiūros darbai, sąnaudomis.

Materialusis turtas

Materialusis turtas yra apskaitomas įsigijimo savikaina, sumažinta sukaupto nusidėvėjimo bei vertės sumažėjimo suma.

Nebaigtos statybos straipsnyje apskaitomas statomas ilgalaikis materialusis turtas. Toks turtas yra apskaitomas įsigijimo savikaina, atėmus įvertintus vertės sumažėjimo nuostolius. Įsigijimo savikaina apima projektavimo, statybos darbus, montavimui perduotus įrengimus ir įrangą bei kitas tiesiogines išlaidas.

Ilgalaikio materialiojo turto, išskyrus nebaigtą statybą, nusidėvėjimas yra skaičiuojamas per įvertintus naudingo tarnavimo laikotarpius, taikant tiesiogiai proporcingą metodą. Kiekvienų metų pabaigoje Grupė ir Bendrovė peržiūri ilgalaikio materialiojo turto naudingo tarnavimo laikotarpius, likutinę vertę ir nusidėvėjimo metodą ir įvertinimo pakeitimo įtaką, jei tokia yra, pripažįsta perspektyviai. Ilgalaikio materialiojo įvertinti naudingo tarnavimo laikotarpiai yra tokie:

Pastatai: 20 – 40 metų
Mašinos ir įrengimai: 5 metai
Transporto priemonės ir kita įranga: 4 – 10 metų

Turtas priskiriamas ilgalaikiam turtui, jei jo tarnavimo trukmė yra ilgesnė nei vieneri metai ir įsigijimo vertė ne mažesnė už 500 Lt.

Ilgalaikis materialusis turtas, įsigytas išperkamosios nuomos būdu, yra nudėvimas per naudingą tarnavimo laikotarpį, taikant tą patį nusidėvėjimo skaičiavimo metodą kaip ir nuosavam turtui.

Pelnas ar nuostoliai, susidarantys dėl ilgalaikio turto pardavimo apskaičiuojami kaip skirtumas tarp pardavimo pajamų ir turto likutinės vertės ir yra pripažįstamai tų metų pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Remonto išlaidos yra pridedamos prie apskaitinės ilgalaikio materialiojo turto vertės, jei yra tikėtina, kad Grupė ir Bendrovė gaus ateityje ekonominę naudą iš šių išlaidų, ir jei jas galima patikimai įvertinti. Pakeistos dalies apskaitinė vertė yra nurašoma. Visos kitos remonto ir priežiūros išlaidos yra pripažįstamos sąnaudomis pelno (nuostolių) ataskaitoje tuo metu, kai jos yra patiriamos.

Investicinis turtas

Grupės ir Bendrovės investicinį turtą sudaro žemė ir pastatai, kurie yra nuomojami ir uždirba nuomos pajamas, ir nėra naudojami Grupės ir Bendrovės pagrindinės veiklos tikslams. Investicinis turtas yra apskaitomas įsigijimo verte, atėmus sukauptą nusidėvėjimą bei įvertintų vertės sumažėjimo nuostolių sumą.

Nusidėvėjimas skaičiuojamas taikant tiesiogiai proporcingą metodą per 20 – 40 metų naudingo tarnavimo laiką.

Perkėlimai į investicinį turtą ir iš jo atliekami tada ir tik tada, kai pasikeičia turto paskirtis.

Materialiojo ir nematerialiojo turto vertės sumažėjimas

Kiekvieną finansinės atskaitomybės sudarymo datą Grupė ir Bendrovė peržiūri likutinę ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto vertę, kad nustatytų, ar yra kokių nors požymių, kad šio turto vertė sumažėjo. Jei tokių požymių yra, Grupė ir Bendrovė įvertina šio turto atsiperkamąją vertę tam, kad būtų galima įvertinti vertės sumažėjimą (jei toks yra). Kai neįmanoma įvertinti turto atsiperkamosios vertės, Grupė ir Bendrovė paskaičiuoja pajamas generuojančios turto grupės, kuriai šis turtas priklauso, atsiperkamąją vertę. Kai gali būti nustatytas patikimas ir nuoseklus paskirstymo pagrindas, Grupės ir Bendrovės turtas yra paskirstomas atskiriems pajamas generuojančio turto vienetams arba Grupės ir Bendrovės turtas yra paskirstomas mažesnėms pajamas generuojančio turto vienetų grupėms, kurioms gali būti nustatytas patikimas ir nuoseklus paskirstymo pagrindas.
Kiekvieną finansinės atskaitomybės sudarymo datą bei, kai yra vertės sumažėjimo požymių, Grupė ir Bendrovė atlieka ilgalaikio nematerialiojo turto, kurio naudingo tarnavimo laikotarpis yra neapibrėžtas, ir ilgalaikio nematerialiojo turto, kuris nėra dar paruoštas naudojimui, vertės sumažėjimo testus.

Atsiperkamoji vertė yra didesnioji iš tikrosios vertės, atėmus pardavimo sąnaudas, ir naudojimo vertės. Įvertinant naudojimo vertę, tikėtini ateities pinigų srautai yra diskontuojami iki dabartinės vertės naudojant ikimokestinę diskonto normą, įvertintą pagal dabartines rinkos sąlygas, egzistuojančią pinigų laiko vertę bei su turtu susijusią riziką, į kurią nebuvo atsižvelgta įvertinant ateities pinigų srautus.

Jei turto (ar pajamas generuojančios turto grupės) įvertinta atsiperkamoji vertė yra mažesnė nei šio turto apskaitinė vertė, apskaitinė turto vertė sumažinama iki atsiperkamosios šio turto (ar pajamas generuojančios turto grupės) vertės. Nuostolis dėl vertės sumažėjimo pripažįstamas iš karto pelno (nuostolių) ataskaitoje, nebent šis turtas anksčiau buvo perkainotas. Tuo atveju, nuostolis dėl vertės sumažėjimo yra apskaitomas kaip perkainojimo rezervo sumažėjimas.

Jei po nuostolio dėl vertės sumažėjimo pripažinimo turto vertė padidėja, tai apskaitinė turto (pajamas generuojančios turto grupės) vertė padidinama iki naujai paskaičiuotos turto atsiperkamosios vertės, bet taip, kad padidėjimas neviršytų apskaitinės šio turto (pajamas generuojančios turto grupės) vertės, jei nuostolis dėl vertės sumažėjimo ankstesniais metais nebūtų buvęs pripažintas. Turto vertės sumažėjimo atstatymas pripažįstamas pelno (nuostolių) ataskaitoje iš karto, nebent šis turtas anksčiau buvo perkainotas. Tuo atveju, vertės sumažėjimo atstatymas yra apskaitomas kaip perkainojimo rezervo padidėjimas.

Atsargos

Atsargos pirminio pripažinimo metu yra apskaitomos įsigijimo/pasigaminimo savikaina. Vėlesniais laikotarpiais atsargos yra apskaitomos mažesne grynąja galimo realizavimo verte arba įsigijimo/pasigaminimo savikaina. Savikaina nustatoma naudojant FIFO metodą. Nebaigtos gamybos ir pagamintos produkcijos savikainą sudaro žaliavos, tiesioginės darbo ir kitos tiesioginės sąnaudos bei su gamyba susijusios pridėtinės sąnaudos. Grynoji galimo realizavimo vertė – įvertinta pardavimo kaina, esant įprastomis verslo sąlygomis, atėmus įvertintas gamybos užbaigimo ir galimas pardavimo išlaidas.

Finansinis turtas

Grupė ir Bendrovė pripažįsta finansinį turtą balanse tada, kai Grupė ir Bendrovė tampa finansinės priemonės sutarties šalimi.

Paskolos ir gautinos sumos

Prekybos gautinos sumos, paskolos ir kitos su fiksuotais arba nustatytu būdu apskaičiuojamais mokėjimais gautinos sumos, kuriomis neprekiaujama aktyvioje rinkoje, yra priskiriamos „Paskoloms ir gautinoms sumoms". Paskolos ir gautinos sumos pirminio pripažinimo metu yra pripažįstamos apskaitoje tikrąja verte. Vėlesniais laikotarpiais toks finansinis turtas yra apskaitomas amortizuota savikaina, naudojant efektyvios palūkanų normos metodą, atėmus bet kokį pripažintą vertės sumažėjimo nuostolį, kuris atspindi neatgautinas sumas.

Efektyvios palūkanų normos metodas

Efektyvios palūkanų normos metodas – tai finansinio turto amortizuotos savikainos skaičiavimo ir palūkanų pajamų paskirstymo per atitinkamą laikotarpį metodas. Efektyvi palūkanų norma – tai palūkanų norma, kuri tiksliai diskontuoja įvertintus ateities pinigų srautus per numatytą finansinio turto laikotarpį arba per atitinkamą trumpesnį laikotarpį.

Finansinio turto vertės sumažėjimas

Kiekvieną finansinės atskaitomybės sudarymo dieną Grupė ir Bendrovė įvertina finansinį turtą, kad nustatytų, ar yra kokių nors požymių, kad šio turto vertė sumažėjo. Finansinio turto vertė sumažėja tada, kai yra objektyvių veiksnių, kaip vieno ar kelių įvykių, įvykusių po finansinio turto pirminio pripažinimo, pasekmė, kurie turėjo įtakos finansinio turto įvertintiems ateities pinigų srautams. Finansinio turto, apskaitomo amortizuota savikaina, vertės sumažėjimo nuostolių suma yra skirtumas tarp finansinio turto apskaitinės vertės ir įvertintų ateities pinigų srautų dabartinės vertės, apskaičiuotos naudojant efektyvią palūkanų normą, apskaičiuotą pirminio pripažinimo metu.

Viso finansinio turto apskaitinė vertė yra tiesiogiai sumažinama įvertintais vertės sumažėjimo nuostoliais, išskyrus prekybos gautinas sumas, kurių apskaitinė vertė yra sumažinama per atidėjimų sąskaitą. Kai prekybos gautina suma yra neatgaunama, ši prekybos gautina suma yra nurašoma per atidėjimų sąskaitą. Atidėjimų sąskaita yra mažinama ankščiau nurašytų sumų atgavimais po balanso datos. Atidėjimų apskaitinės vertės pasikeitimai yra pripažįstami pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Jei po balanso sudarymo dienos įvertintų vertės sumažėjimo nuostolių suma sumažėja ir šis sumažėjimas gali būti objektyviai susietas su įvykiais, kurie įvyko po įvertintų vertės sumažėjimo nuostolių pripažinimo, tuomet šie ankščiau pripažinti įvertinti vertės sumažėjimo nuostoliai yra atstatomi per pelno (nuostolių) ataskaitą, bet taip, kad įvertintų vertės sumažėjimo nuostolių atstatymo dieną investicijų apskaitinės vertės neviršytų amortizuotos savikainos, jei nuostolis dėl vertės sumažėjimo ankstesniais laikotarpiais nebūtų buvęs pripažintas.

Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigus ir pinigų ekvivalentus sudaro grynieji pinigai kasoje ir pinigai bankų sąskaitose, indėliai iki pareikalavimo ir kitos trumpalaikės likvidžios investicijos (iki trijų mėnesių), kurios gali būti lengvai iškeičiamos į aiškias pinigų sumas ir kurioms būdinga nereikšminga vertės pasikeitimo rizika.

Finansiniai įsipareigojimai

Finansiniai įsipareigojimai – bet kokie įsipareigojimai, kurie yra sutartiniai įsipareigojimai perduoti grynuosius pinigus ar kitą finansinį turtą kitam ūkio subjektui arba apsikeisti finansinėmis priemonėmis su kita įmone tokiomis sąlygomis, kurios yra potencialiai nepalankios arba išvestinės ar neišvestinės priemonės sutartis, už kurią gali būti atsiskaityta pačios įmonės nuosavybės priemonėmis.

Finansiniai įsipareigojimai

Finansiniai įsipareigojimai yra priskiriami finansiniams įsipareigojimams, vertinamiems tikrąja verte per pelno (nuostolių) ataskaitą arba kitiems finansiniams įsipareigojimams.

Kiti finansiniai įsipareigojimai

Kiti finansiniai įsipareigojimai, įskaitant paskolas, yra pripažįstami tikrąja verte, atėmus sandorio sudarymo išlaidas. Vėlesniais laikotarpiais kiti finansiniai įsipareigojimai yra apskaitomi amortizuota savikaina, apskaičiuota naudojant efektyvios palūkanų normos metodą. Palūkanų sąnaudos yra pripažįstamos, naudojant efektyvios palūkanų normos metodą.

Efektyvios palūkanų normos metodas

Efektyvios palūkanų normos metodas – tai finansinių įsipareigojimų amortizuotos savikainos skaičiavimo ir palūkanų sąnaudų paskirstymo per atitinkamą laikotarpį metodas. Efektyvi palūkanų norma – tai palūkanų norma, kuri tiksliai diskontuoja įvertintus ateities pinigų srautus per numatytą finansinių įsipareigojimų laikotarpį arba per atitinkamą trumpesnį laikotarpį.

Finansinių priemonių tikroji vertė

Tikroji vertė atspindi finansinių priemonių vertę, už kurią turtas gali būti realizuotas ar įsipareigojimai gali būti padengti. Tais atvejais, kai, vadovybės nuomone, finansinio turto apskaitinė vertė ir finansinių įsipareigojimų amortizuota savikaina žymiai skiriasi nuo jų tikrosios vertės, tikroji tokio finansinio turto ir įsipareigojimų vertė yra atskleidžiama atskirai finansinės atskaitomybės pastabose.

Dotacijos

Dotacijos apskaitomos kaupimo principu, t.y. gautos dotacijos arba jų dalys pripažįstamos panaudotomis tais laikotarpiais, kuriais patiriamos su dotacijomis susijusios sąnaudos.

Dotacijos, susijusios su turtu

Dotacijos, susijusios su turtu, apima dotacijas, kurios yra gautos ilgalaikio turto forma arba skirtos ilgalaikiam turtui įsigyti. Dotacijos yra apskaitomos gauto turto tikrąja verte ir vėliau pripažįstamos pajamomis per atitinkamo ilgalaikio turto naudingo tarnavimo laikotarpį.

Dotacijos, susijusios su pajamomis

Dotacijos, susijusios su pajamomis, apima dotacijas, gautas išlaidoms ir negautoms pajamoms kompensuoti, taip pat visas kitas dotacijas, nepriskirtinas dotacijoms, susijusioms su turtu. Dotacija pripažįstama tada, kai ji faktiškai gaunama, arba kai yra pagrįstas užtikrinimas, kad ji bus gauta.

Nuoma

Nuoma yra pripažįstama išperkamąja, kai pagal nuomos sąlygas perduodama iš esmės visa rizika ir nauda, susijusi su turto nuosavybe. Veiklos nuoma – tai į išperkamosios nuomos sąvoką neįeinanti nuoma.

Grupė ir Bendrovė kaip nuomotojas

Pajamos pagal veiklos nuomos sutartis yra pripažįstamos tiesiogiai proporcingu metodu per visą nuomos laikotarpį.

Grupė ir Bendrovė kaip nuomininkas

Išperkamąja nuoma nuomojamas turtas yra pripažįstamas kaip turtas verte, lygia išsinuomoto turto tikrajai vertei nuomos pradžioje, arba minimalių nuomos mokėjimų dabartine verte, jei ji yra mažesnė. Atitinkamas įsipareigojimas nuomotojui yra atvaizduojamas balanse kaip išperkamosios nuomos įsipareigojimas. Finansinės sąnaudos (palūkanų sąnaudos), t.y. skirtumas tarp bendrų mokėtinų sumų ir įsigyto turto tikrosios vertės yra pripažįstamos sąnaudomis pelno (nuostolių) ataskaitoje per nuomos laikotarpį, naudojant pastovią palūkanų normą.

Veiklos nuomos mokėjimai yra pripažįstami sąnaudomis pelno (nuostolių) ataskaitoje tiesiogiai proporcingu metodu per visą nuomos laikotarpį.

Pajamų pripažinimas

Pajamos įvertinamos gauto ar gautino už prekes ar paslaugas turto tikrąja verte, neįskaitant pridėtinės vertės mokesčio, atėmus grąžinimus ir nuolaidas. Pajamos yra pripažįstamos kaupimo principu. Pajamos registruojamos apskaitoje ir pateikiamos finansinėje atskaitomybėje nepriklausomai nuo gautų įplaukų, t.y. tuomet, kai jos yra uždirbamos.

Pajamos iš prekių pardavimo

Pajamos iš prekių pardavimo yra pripažįstamos tuo atveju, kai visos toliau išvardytos sąlygos įvykdomos:

- Grupė ir Bendrovė pirkėjui perduoda reikšmingą rizikos dalį ir prekių nuosavybės teikiamą naudą;
- Grupė ir Bendrovė nebeturi valdymo teisių, susijusių su nuosavybės ir nebekontroliuoja parduotų prekių;
- pajamų suma gali būti patikimai nustatyta;
- tikėtina, kad Grupė ir Bendrovė gaus su sandoriu susijusią ekonominę naudą; ir
- su sandoriu susijusios patirtos arba būsimosios išlaidos gali būti patikimai įvertintos

Paslaugų pajamos

Paslaugų pajamos yra pripažįstamos tada, kai paslauga yra suteikta.

Palūkanų pajamos pripažįstamos kaupimo principu, atsižvelgiant į skolos likutį ir taikomą efektyvią palūkanų normą. Gautos palūkanų įplaukos pinigų srautų ataskaitoje pateikiamos kaip investicinės veiklos pinigų srautai.

Dividendų pajamos pripažįstamos tada, kai akcininkai įgauna teisę gauti dividendus. Gautos dividendų įplaukos pinigų srautų ataskaitoje pateikiamos kaip investicinės veiklos pinigų srautai.

Sąnaudų pripažinimas

Sąnaudos pripažįstamos pelno (nuostolių) ataskaitoje kaupimo principu, kai patiriamos.

Užsienio valiuta

Operacijos užsienio valiuta yra konvertuojamos į litus oficialiu, tą dieną Lietuvos banko nustatytu kursu, kuris apytiksliai lygus rinkos kursui. Piniginis turtas ir įsipareigojimai yra konvertuojami į litus balanso sudarymo dienos valiutos kursu.

Gruodžio 31 d. balanso sudarymui buvo naudoti šie valiutų kursai:

2009 m.	2008 m.
1 EUR = 3.4528 Lt	1 EUR = 3.4528 Lt
1 LVL = 4.8679 Lt	1 LVL = 4.8872 Lt
1 USD = 2.4052 Lt	1 USD = 2.4507 Lt

Keitimo kurso skirtumai dėl operacijų užsienio valiutomis apmokėjimo įtraukiami į pelno (nuostolių) ataskaitą tuo metu, kai jie atsiranda. Pelnas arba nuostolis dėl valiutos kurso pasikeitimo, konvertuojant piniginį turtą ar įsipareigojimus į litus, įtraukiamas į pelno (nuostolių) ataskaitą.

Atidėjiniai

Atidėjiniai yra pripažįstami, kai Grupė ir Bendrovė turi teisinį įsipareigojimą arba neatšaukiamą pasižadėjimą dėl praeities įpareigojančiojo įvykio ir yra tikėtina, kad bus išleistos lėšos šiems įsipareigojimams padengti bei galima patikimai nustatyti tokių įsipareigojimų dydį.

Mokesčiai

Pelno mokesčio sąnaudas sudaro einamųjų metų pelno mokesčio sąnaudos ir atidėtas pelno mokestis.

Pelno mokestis

Einamųjų metų pelno mokesčio sąnaudos yra apskaičiuotos nuo einamųjų metų apmokestinamojo pelno. Apmokestinamasis pelnas skiriasi nuo pelno pateikto bendrųjų pajamų ataskaitoje dėl apmokestinamąjį pelną nemažinančių ar nedidinančių sąnaudų ar pajamų elementų. Įmonei taikomas pelno mokesčio tarifas yra 20 proc. Nuo 2010 m. sausio 1 d. Lietuvoje taikomas pelno mokesčio tarifas yra 15 proc.

Atidėtas pelno mokestis

Atidėtas pelno mokestis apskaitomas balanso metodu. Atidėtų mokesčių turtas ir įsipareigojimai yra pripažįstami būsimų mokesčių tikslais, pažymint skirtumus tarp turimo turto ir įsipareigojimų apskaitinės vertės finansinėje atskaitomybėje ir jų atitinkamos mokestinės bazės. Atidėtų mokesčių įsipareigojimai yra pripažįstami visiems laikiniems skirtumams, kurie vėliau didins apmokestinamąjį pelną, o atidėtų mokesčių turtas pripažįstamas tik ta dalimi, kuri tikėtinai ateityje sumažins apmokestinamąjį pelną. Toks turtas ir įsipareigojimai yra nepripažįstami, jei laikini skirtumai yra susiję

su prestižu (arba neigiamu prestižu), arba jei nesusijusio su verslo jungimu sandorio metu pripažintas turtas ar įsipareigojimai neįtakoja nei apmokestinamojo, nei finansinio pelno.

Atidėto pelno mokesčio turtas yra peržiūrimas balanso sudarymo datai ir yra sumažinamas, jei nėra tikėtina, kad Grupė ir Bendrovė ateityje turės pakankamai apmokestinamojo pelno šiam turtui realizuoti, iki sumos, kuri tikėtinai ateityje sumažins apmokestinamąjį pelną.

Atidėto pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai yra įvertinami naudojant mokesčio tarifą, kuris taikomas metų, kuriais šiuos laikinus skirtumus numatoma padengti arba apmokėti, pelno mokesčiui apskaičiuoti.
Atidėto pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai sudengiami, kai jie yra susiję su mokesčiais, nustatytais tų pačių institucijų ir kai Grupė ir Bendrovė ketina padengti mokėtinus mokesčius grynąja verte.

Pelno mokestis ir atidėtas pelno mokestis už ataskaitinį laikotarpį
Pelno mokesčio ir atidėto pelno mokesčio sąnaudos ar nauda apskaitomos pelno (nuostolių) ataskaitoje, išskyrus tuos atvejus, kai jos susijusios su straipsniais apskaitomais akcininkų nuosavybėje. Tuomet atidėti mokesčiai taip pat apskaitomi akcininkų nuosavybėje.

Segmentai

Verslo segmentu šioje finansinėje atskaitomybėje laikoma išskiriama Grupės ir Bendrovės sudedamoji dalis, dalyvaujanti gaminant atskirą produktą ar teikiant paslaugą arba grupę susijusių produktų ar paslaugų, kurios rizika ir pelnas skiriasi nuo kitų verslo segmentų.

Neapibrėžtumai

Neapibrėžti įsipareigojimai nėra pripažįstami finansinėje atskaitomybėje, išskyrus neapibrėžtus įsipareigojimus verslo jungimuose. Jie yra aprašomi finansinėje atskaitomybėje, išskyrus tuos atvejus, kai tikimybė, kad ištekliai, duodantys ekonominę naudą, bus prarasti, yra labai maža.

Neapibrėžtas turtas finansinėje atskaitomybėje nėra pripažįstamas, tačiau jis yra aprašomas finansinėje atskaitomybėje tuomet, kai yra tikėtina, kad bus gautos pajamos arba ekonominė nauda.

Pobalansiniai įvykiai

Pobalansiniai įvykiai, kurie suteikia papildomos informacijos apie Grupės ir Bendrovės padėtį balanso sudarymo datą (koreguojantys įvykiai), atspindimi finansinėje atskaitomybėje. Pobalansiniai įvykiai, kurie nėra koreguojantys įvykiai, yra aprašomi pastabose, kai jų įtaka yra reikšminga.

Susijusios šalys

Susijusiomis su Grupe ir Bendrove šalimis pripažįstami akcininkai, darbuotojai, Valdybos nariai, jų artimi giminės ir įmonės, kurios tiesiogiai ar netiesiogiai per tarpininką kontroliuoja Bendrovę arba yra kontroliuojamos atskirai ar kartu su kita šalimi, kuri taip pat pripažįstama susijusia šalimi, galiojant sąlygai, kad šis ryšys suteikia galimybę vienai iš šalių kontroliuoti kitą šalį arba daryti reikšmingą įtaką kitai šaliai, priimant finansinius ir valdymo sprendimus.

4. PAGRINDINIAI VERTINIMAI TAIKANT GRUPĖS IR BENDROVĖS APSKAITOS POLITIKĄ IR ĮVERTINIMO NEAPIBRĖŽTUMAI

Parengiant Grupės ir Bendrovės finansinę atskaitomybę, vadovybė turi priimti tam tikrus sprendimus, įvertinimus ir prielaidas, kurie įtakoja atskleidžiamas pajamų, išlaidų, turto ir įsipareigojimų sumas bei neapibrėžtumų atskleidimus ataskaitos parengimo dieną. Tačiau šių prielaidų ir įvertinimų neapibrėžtumas gali paveikti rezultatus, o tai gali pareikalauti turto ar įsipareigojimų balansinių sumų reikšmingo koregavimo ateityje.

Sprendimai

Taikant Grupės ir Bendrovės apskaitos politiką, vadovybė priėmė toliau pateiktus sprendimus, išskyrus tuos įvertinimus, kurie turi reikšmingiausią įtaką sumoms, pripažintoms finansinėje atskaitomybėje.

Veiklos nuomos įsipareigojimai – Grupė ir Bendrovė kaip nuomotojas

Grupė ir Bendrovė į savo investicinio turto portfelį įtraukė komercinio turto nuomą. Grupė ir Bendrovė, remiantis sutarčių terminų ir sąlygų įvertinimu, nustatė, kad ji turės visą reikšmingą riziką ir naudą, gautą nuosavybės teise į šį turtą ir todėl šias sutartis apskaito kaip veiklos nuomą.

Įvertinimai ir prielaidos

Pagrindinės ateities prielaidos ir kiti reikšmingi įvertinimo neapibrėžtumo šaltiniai balanso sudarymo dieną, kurie sukelia reikšmingą riziką ir tai gali pareikalauti turto ar įsipareigojimų balansinių sumų reikšmingo koregavimo kitais finansiniais metais, yra aptarti žemiau:

Nefinansinio turto vertės sumažėjimas

Grupė ir Bendrovė įvertina, ar atskaitomybės sudarymo dieną nėra požymių, kad nefinansinis turtas gali būti nuvertėjęs. Nefinansinio turto vertės sumažėjimas tikrinamas, kai yra požymių, jog balansinės sumos negali būti atstatytos. Kai yra atliekami naudojimo vertės skaičiavimai, vadovybė turi įvertinti tikėtinas būsimas pinigines įplaukas iš turto ar pinigus generuojančio vieneto ir pasirinkti tinkamą diskonto normą, skaičiuodama dabartinę piniginių įplaukų vertę.

Finansinio turto vertės sumažėjimas

Kiekvieną finansinės atskaitomybės sudarymo dieną Grupė ir Bendrovė įvertina finansinį turtą, kad nustatytų, ar yra kokių nors požymių, kad šio turto vertė sumažėjo. Finansinio turto vertė sumažėja tada, kai yra objektyvių veiksnių, kaip vieno ar kelių įvykių, įvykusių po finansinio turto pirminio pripažinimo, pasekmė, kurie turėjo įtakos finansinio turto įvertintiems ateities pinigų srautams. Finansinio turto, apskaitomo amortizuota savikaina, vertės sumažėjimo nuostolių suma yra skirtumas tarp finansinio turto apskaitinės vertės ir įvertintų ateities pinigų srautų dabartinės vertės, apskaičiuotos naudojant efektyvią palūkanų normą, apskaičiuotą pirminio pripažinimo metu.

Atidėto pelno mokesčio turtas

Atidėto pelno mokesčio turtas pripažįstamas visiems nepanaudotiems mokestiniams nuostoliams tiek, kiek yra tikėtina gauti mokestinio pelno, kuriuo bus užskaityti nuostoliai. Reikšmingi vadovybės sprendimai yra reikalingi apibrėžti atidėto pelno mokesčio turto sumas, kurios gali būti pripažintos, remiantis tikėtinu būsimųjų apmokestinamų pelnų laikotarpiu ir dydžių ir būsimomis mokesčių planavimo strategijomis.

5. MATERIALUSIS TURTAS

Pastaba Nr. 05- Materialusis turtas (Balanse)

Gruodžio 31 d. Grupės materialiojo turto pasikeitimai pateikiami žemiau:

Grupė	Žemė, pastatai ir statiniai	Mašinos ir įrengimai	Transporto priemonės	Kitas ilgalaikis materialusis turtas	Nebaigta statyba ir išankstiniai apmokėjimai	Iš viso
Įsigijimo vertė						
2007 m. gruodžio 31 d.	**15,304**	**89,205**	**19,980**	**11,361**	**9,280**	**145,130**
- įsigijimai	1,030	23,278	1,616	1,035	4,384	31,343
-dukterinės įmonės įsigijimas	6,798	11,248	7,556	804	4,053	30,459
- perleidimai, nurašymai	(35)	(4,692)	(183)	(369)	(157)	(5,436)
- perkėlimas iš investicinio turto	8,481	-	-	-	-	8,481
- perklasifikavimai	6,605	4,160	-	13	(10,778)	-
2008 m. gruodžio 31 d.	**38,183**	**123,199**	**28,969**	**12,844**	**6,782**	**209,977**
- įsigijimai	370	12,546	3,739	227	(3,226)	13,656
- dukterinės įmonės įsigijimas	-	-	-	-	-	-
- perleidimai, nurašymai	(421)	(9,484)	(324)	(722)	(176)	(11,127)
- perkėlimas iš investicinio turto	-	-	-	-	-	-
- perklasifikavimai	1,629	1,318	-	2	(2,949)	-
2009 m. gruodžio 31 d.	**39,761**	**127,579**	**32,384**	**12,351**	**431**	**212,506**
Sukauptas nusidėvėjimas						
2007 m. gruodžio 31 d.	5,216	72,076	9,009	8,078	-	94,379
- nusidėvėjimas	880	8,846	4,437	1,598	-	15,761
- dukterinės įmonės įsigijimas	2,421	6,770	2,604	485	-	12,280
- perkėlimas iš investicinio turto	3,811	-	-	-	-	3,811
- perleidimai, nurašymai	(14)	(4,522)	(128)	(321)	-	(4,985)
2008 m. gruodžio 31 d.	**12,314**	**83,170**	**15,922**	**9,840**	-	**121,246**
- nusidėvėjimas	1,870	10,922	4,117	1,437	-	18,346
- dukterinės įmonės įsigijimas	-	-	-	-	-	-
- perkėlimas iš investicinio turto	-	-	-	-	-	-
- perleidimai, nurašymai	(168)	(3,685)	(109)	(687)	-	(4,649)
2009 m. gruodžio 31 d.	**14,016**	**90,407**	**19,930**	**10,590**	-	**134,943**
Sukauptas vertės sumažėjimas						
2007 m. gruodžio 31 d.	-	-	-	-	-	-
- vertės sumažėjimo atstatymas	-	-	-	(2)	(21)	(23)
- dukterinės įmonės įsigijimas	233	-	-	12	28	273
2008 m. gruodžio 31 d.	**233**	-	-	**10**	7	250
- vertės sumažėjimo atstatymas	1,592	-	-	-	-	1,592
- dukterinės įmonės įsigijimas	-	(2,286)	-	-	-	(2,286)
2009 m. gruodžio 31 d.	**1,825**	**(2,286)**	-	-	-	**(444)**
Likutinė vertė						
2008 m. gruodžio 31 d.	25,636	40,029	13,047	2,994	6,775	88,481
2009 m. gruodžio 31 d.	23,919	39,458	12,453	1,751	425	78,007

Gruodžio 31 d. Bendrovės ilgalaikio materialiojo turto pasikeitimai pateikiami žemiau:

Bendrovė	Žemė, pastatai ir statiniai	Mašinos ir įrengimai	Transporto priemonės	Kitas ilgalaikis materialusis turtas	Nebaigta statyba ir išankstiniai apmokėjimai	Iš viso
Įsigijimo vertė						
2007 m. gruodžio 31 d.	14,856	87,665	19,947	9,824	9,280	141,572
- įsigijimai	76	23,267	1,471	969	3,011	28,794
- perleidimai, nurašymai	(12)	(4,594)	(65)	(363)	(157)	(5,191)
- perkėlimas iš investicinio turto	-	-	-	-	-	-
- perklasifikavimai	6,333	344	-	9	(6,686)	-
2008 m. gruodžio 31 d.	21,253	106,682	21,353	10,439	5,448	165,175
- turto įsigijimai	367	12,462	3,739	109	(3,748)	12,929
- perleidimai, nurašymai	(1)	(6,314)	(163)	(540)	(176)	(7,194)
-vertės didinimas	-	2,286	-	13	-	2,299
- perklasifikavimai	994	284	-	2	(1,279)	-
2009 m. gruodžio 31 d.	22,613	115,400	24,929	10,010	245	173,196
Sukauptas nusidėvėjimas						
2007 m. gruodžio 31 d.	5,068	70,537	8,976	6,541	-	91,122
- nusidėvėjimas	451	8,399	4,137	1,523	-	14,510
- perleidimai, nurašymai	(1)	(4,427)	(17)	(315)	-	(4,760)
- perkėlimas iš investicinio turto	-	-	-	-	-	-
2008 m. gruodžio 31 d.	5,518	74,509	13,096	7,749	-	100,872
- nusidėvėjimas	1,081	9,908	3,596	1,296	-	15,881
- perleidimai, nurašymai	-	(788)	(39)	(505)	-	(1,333)
2009 m. gruodžio 31 d.	6,599	83,629	16,654	8,539	-	115,421
Likutinė vertė						
2008 m. gruodžio 31 d.	15,735	32,173	8,257	2,690	5,448	64,303
2009 m. gruodžio 31 d.	16,014	31,771	8,275	1,471	245	57,775

Grupės ir Bendrovės ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimas 2009 m. atitinkamai sudaro 18,347 tūkst. Lt ir 15,881 tūkst. Lt (2008 m. gruodžio 31 d. – 15,761 tūkst. Lt ir 14,510 tūkst. Lt).

2009 m. gruodžio 31 d. Bendrovės ilgalaikis materialusis turtas, kurio likutinė vertė buvo lygi 18,513 tūkst. Lt (2008 m. gruodžio 31 d. – 18,628 tūkst. Lt), buvo įkeistas bankams kaip Bendrovės gautų paskolų užstatas. Dukterinė įmonė ABF „Šilutės Rambynas" 2009 m. gruodžio 31 d. taip pat buvo įkeitusi ilgalaikį materialųjį turtą už Bendrovės gautas paskolas, kurio likutinė vertė buvo lygi 44 tūkst. Lt (2008 m. gruodžio 31 d. – 49 tūkst. Lt) (14 pastaba).

Dalis Grupės ir Bendrovės ilgalaikio materialiojo turto, kurio įsigijimo vertė 2009 m. gruodžio 31 d. lygi 71,333 tūkst. Lt ir 64,996 tūkst. Lt buvo visiškai nusidėvėjusi (2008 m. gruodžio 31 d. – 69,998 tūkst. Lt), tačiau vis dar naudojama veikloje.

Grupės ir bendrovės investicijos, patirtos 2009 m. Įsigyjant ilgalaikį materialųjį ir nematerialųjį turtą, sudarė atitinkamai 16,893 tūkst. Lt ir 16,682 tūkst. Lt (2008 m. – 31,346 tūkst. Lt ir 29,752 tūkst. Lt). Kadangi visas grupės ir bendrovės turtas yra Lietuvoje, visi įsigijimai yra susiję su Lietuvos geografiniu segmentu.

6. INVESTICINIS TURTAS

Pastaba Nr. 6 - Investicinis turtas (Balanse)

Gruodžio 31 d. investicinį turtą sudarė:

	Grupė	Bendrovė
Įsigijimo vertė		
2007 m. gruodžio 31 d.	**8,481**	**8,481**
- įsigijimai	-	954
- perkėlimai į ilgalaikį materialųjį turtą	(8,481)	-
2008 m. gruodžio 31 d.	-	9,435
- įsigijimai	-	-
- perkėlimai į ilgalaikį materialųjį turtą	-	-
2009 m. gruodžio 31 d.	-	9,435
Sukauptas nusidėvėjimas		
2007 m. gruodžio 31 d.	**3,624**	**3,624**
- nusidėvėjimas	187	450
- perkėlimai į ilgalaikį materialųjį turtą	(3,811)	-
2008 m. gruodžio 31 d.	-	**4,074**
- nusidėvėjimas	-	479
- perkėlimai į ilgalaikį materialųjį turtą	-	-
2009 m. gruodžio 31 d.	-	**4,553**
Likutinė vertė		
2008 m. gruodžio 31 d.	-	5,361
2009 m. gruodžio 31 d.	-	4,882

Investicinio turto tikroji vertė yra artima jos likutinei vertei.

Bendrovės investicinio turto nusidėvėjimas 2009 m. sudarė 479 tūkst. Lt (2008 m. – 450 tūkst. Lt).

Bendrovės 2009 m. ir 2008 m. investicinį turtą sudaro nuomojamas turtas ABF „Šilutės Rambynas".

Visos nuomos sutartys gali būti lengvai nutrauktos prieš kelis mėnesius apie tai pranešus nuomininkui arba nuomotojui.

7. SUTEIKTOS PASKOLOS

Pastaba Nr. 7 – Suteiktos paskolos (Balanse)

Gruodžio 31 d. suteiktas paskolas sudarė:

	Grupė		Bendrovė	
	2009 m.	**2008 m.**	**2009 m.**	**2008 m.**
Suteiktos paskolos	2,360	3,213	2,359	3,182
Minus: suteiktų paskolų trumpalaikė dalis	(1,386)	(2,089)	(1,385)	(2,080)
	974	**1,124**	**973**	**1,102**

Visos paskolos yra išduotos litais. Paskolų gražinimo terminai yra nuo 1 iki 9 metų.

8. ATSARGOS

Pastaba Nr. 8 – Atsargos (Balanse)

Gruodžio 31 d. atsargas sudarė:

	Grupė		Bendrovė	
	2009 m.	2008 m.	2009 m.	2008 m.
Žaliavos	11,346	12,698	9,719	10,402
Pagaminta produkcija ir nebaigta gamyba	29,367	48,293	26,283	42,715
Prekės, skirtos perparduoti	1,490	4,754	1,490	4,754
	42,203	65,745	37,492	57,871
Minus: vertės sumažinimas iki grynosios realizacinės vertės	(4,331)	(2,756)	(4,274)	(2,206)
Iš viso	**37,871**	**62,989**	**33,218**	**55,665**

9. IŠ PIRKĖJŲ GAUTINOS SUMOS

Pastaba Nr. 9 – Iš prikėjų gautinos sumos (Balanse)

Gruodžio 31 d. iš pirkėjų gautinas sumas sudarė :

	Grupė		Bendrovė	
	2009 m.	2008 m.	2009 m.	2008 m.
Iš pirkėjų gautinos sumos	24,694	26,762	23,476	25,657
Iš susijusių šalių gautinos sumos	4,637	3,045	7,282	7,342
	29,331	29,807	30,758	32,999
Minus: vertės sumažėjimas	(2)	(65)	(2)	(41)
Iš viso	**29,329**	**29,742**	**30,756**	**32,958**

Vertės sumažėjimo abejotinoms iš pirkėjų gautinoms sumoms pasikeitimas 2009 m. ir 2008 m. pelno (nuostolių) ataskaitoje yra įtrauktas į veiklos sąnaudas. Gautinų sumų vertės sumažėjimo pokytis padidino 2009 m. veiklos sąnaudas.

Iš pirkėjų gautinos sumos yra beprocentės ir paprastai jų terminas yra 30 – 90 dienų.

Iš pirkėjų gautinų sumų nuvertėjimo sumų judėjimas yra toks:

	Grupė		Bendrovė	
	2009 m.	2008 m.	2009 m.	2008 m.
Likutis 2008 m. gruodžio 31 d.	65	-	41	-
Vertės sumažėjimas	(63)	65	(39)	41
Likutis 2009 m. gruodžio 31 d.	**2**	**65**	**2**	**41**

Iš pirkėjų gautinų sumų laikotarpių analizė 2009 m. ir 2008 m. gruodžio 31 d. yra tokia:

Grupė	Iš pirkėjų gautinos sumos, kurių laikotarpis nėra praėjęs bei joms nėra apskaitytas vertės sumažėjimas	Iš pirkėjų gautinos sumos, kurių laikotarpis jau praėjęs, tačiau joms nėra apskaitytas vertės sumažėjimas					
		mažiau nei 3 mėn.	3 – 6 mėn.	6 – 9 mėn.	9 – 12 mėn.	daugiau nei 1 m.	Iš viso
2008 m.	25,596	551	596	15	2	2	26,762
2009 m.	22,152	2,471	44	-	25	2	24,694

Bendrovė	Iš pirkėjų gautinos sumos, kurių laikotarpis nėra praėjęs bei joms nėra apskaitytas vertės sumažėjimas	Iš pirkėjų gautinos sumos, kurių laikotarpis jau praėjęs, tačiau joms nėra apskaitytas vertės sumažėjimas					
		mažiau nei 3 mėn.	3 – 6 mėn.	6 – 9 mėn.	9 – 12 mėn.	daugiau nei 1 m.	Iš viso
2008 m.	24,560	521	559	15	2	-	25,657
2009 m.	21,002	2,452	22	-	-	2	23,476

10. KITOS GAUTINOS SUMOS

Pastaba Nr. 10 – Kitos gautinos sumos (Balanse)

Gruodžio 31 d. kitas gautinas sumas sudarė:

	Grupė		Bendrovė	
	2009 m.	**2008 m.**	**2009 m.**	**2008 m.**
Avansu sumokėtas pelno mokestis	-	3,351	-	3,351
Ilgalaikių paskolų einamųjų metų dalis	1,394	2,089	1,385	2,080
Gautinas PVM	1,178	2,492	1,177	2,393
Kitos gautinos sumos	458	435	393	212
Iš viso	**3,030**	**8,367**	**2,955**	**8,036**

11. PINIGAI IR PINIGŲ EKVIVALENTAI

Pastaba Nr. 11 – Pinigai ir pinigų ekvivalentai (Balanse)

Gruodžio 31 d. pinigus ir pinigų ekvivalentus sudarė:

	Grupė		Bendrovė	
	2009m.	**2008 m.**	**2009 m.**	**2008 m.**
Pinigai banke	24,463	8,246	24,128	8,085
Pinigai kasoje	167	803	145	787
Iš viso	**24,629**	**9,049**	**24,273**	**8,872**

2009 m. gruodžio 31 d. Grupėje ir Bendrovėje buvo 6,161 tūkst. Lt terminuotų indėlių pastarieji taip pat atsispindi ir pinigų srautų ataskaitoje.

12. NUOSAVAS KAPITALAS

2009 m. akcinį kapitalą sudarė 48,375,000 paprastosios vardinės akcijos, kurių kiekvienos nominali vertė yra 1 Lt. 2007 m. gruodžio 31 d. akcinį kapitalą sudarė 4,837,500 paprastosios vardinės akcijos, kurių kiekvienos nominali vertė yra 10 Lt. 2009 m. ir 2008 m. gruodžio 31 d. visos akcijos buvo pilnai apmokėtos.

Pastaba Nr. 12 – Įstatinis kapitalas (Balanse)

Gruodžio 31 d. Bendrovės pagrindiniais akcininkais buvo:

	2009 m.		2008 m.	
	Akcijų skaičius	Nuosavybės dalis, proc.	Akcijų skaičius	Nuosavybės dalis, proc.
Pažemeckas Algirdas	21,355,870	44.15	21,355,870	44,15
SKANDINAVISKA ENSKILDA BANKEN CLIENTS kodas 50203290810, SERGELS TORG 2 10640 STOCKHOLM, SWEDEN	3,841,690	7.94	3,841,690	7,94
AB „Klaipėdos pienas" įm. kodas 240026930, Šilutės pl. 33, 91107 Klaipėda	3,601,844	7.45	3,601,844	7,45
Šunokienė Ona	2,614,430	5.40	2,614,430	5.40
Kiti smulkieji akcininkai	16,961,166	35.06	16,961,166	35,06
Iš viso	**48,375,000**	**100**	**48,375,000**	**100**

Privalomasis rezervas

Privalomasis rezervas yra privalomas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus. Į jį privaloma kasmet pervesti ne mažiau kaip 5 proc. grynojo pelno, kol rezervas pasieks 10 proc. įstatinio kapitalo. Bendrovės privalomasis rezervas buvo pilnai suformuotas. Privalomasis rezervas negali būti paskirstytas akcininkams.

Kiti rezervai

Kiti rezervai formuojami pagal metinio akcininkų susirinkimo nutarimą dėl pelno paskirstymo ir yra numatyti Bendrovės įstatuose. Šie rezervai gali būti naudojami tik visuotinio akcininkų susirinkimo patvirtintiems tikslams. Remiantis šiuo metu galiojančiu Akcinių bendrovių įstatymu, Bendrovės sudaryti rezervai, kiti nei privalomasis rezervas, jų nepanaudojus ir neplanuojant jų panaudoti, turi būti atstatomi į paskirstytinąjį pelną ir perpaskirstyti.

13. GAUTA PARAMA

Pastaba Nr. 13 – Gauta parama (Balanse)

Už metus, pasibaigusius gruodžio 31 d. Grupės ir Bendrovės dotacijų judėjimą sudarė:

	Grupė	Bendrovė
Gauta parama		
2007 m. gruodžio 31 d. likutis	12,773	11,158
- gavimai	-	-
	3,405	-
2008 m. gruodžio 31 d. likutis	16,178	11,158
- gavimai	-	-
- dukterinių įmonių įsigijimas	-	-
2009 m. gruodžio 31 d. likutis	16,178	11,158
Sukauptas amortizacija		
2007 m. gruodžio 31 d. likutis	9,774	8,192
- amortizacija	1,1811	1,019
- dukterinių įmonių įsigijimas	1,066	-
2008 m. gruodžio 31 d. likutis	12,021	9,211
- amortizacija	957	712
- dukterinių įmonių įsigijimas	-	-
2009 m. gruodžio 31 d. likutis	12,978	9,923
Likutinė vertė		
2008 m. gruodžio 31 d.	4,157	1,947
2009 m. gruodžio 31 d.	3,200	1,235

2006 m. kovo 9 d. Bendrovė pasirašė paramos sutartį su NMA, susijusią su Bendrovės gamybos linijų modernizacijos projektu (toliau šioje bei sekančiose pastraipose Projektas). Parama skirta EK ir Nacionalinio biudžeto pagal finansavimo programą „Žemės ūkio ir žuvininkystės produktų perdirbimo ir marketingo modernizavimas". NMA įsipareigojo suteikti Bendrovei iki 3,435 tūkst. Lt (arba 44.72 proc.) visos suplanuotos Projekto vertės. Projekto įgyvendinimui 2,533 tūkst. Lt (arba 73.74 proc.) paramos suteiks ES Struktūriniai Fondai, o likusi 902 tūkst. Lt (arba 26.26 proc.) dalis bus suteikta iš Nacionalinio biudžeto. 2008 m. gruodžio 31 d. gautos subsidijos likutinė vertė buvo lygi 1,947 tūkst. Lt (2007 m. gruodžio 31 d. – 2,658 tūkst. Lt). 2009 m. gruodžio 31 d. gautos subsidijos likutinė vertė lygi 1,235 tūkst. Lt.

2005 m. liepos 5 d. ABF „Šilutės Rambynas" pasirašė finansavimo sutartį su VšĮ „Lietuvos aplinkos apsaugos investicijų fondas" dėl 300 tūkst. litų paramos gavimo. Parama skirta ABF „Šilutės Rambynas" katilinės rekonstrukcijai, kurios metu katilinėje naudojama kuro rūšis bus pakeista iš mazuto į suskystintas dujas. Paramos dydis negali viršyti 70 proc. viso rekonstrukcijos projekto vertės. Katilinės rekonstrukcija buvo baigta 2005 m. gruodžio mėn., todėl dotacijos suma pradėta amortizuoti nuo 2006 m. sausio 1 d. per 8 metų naudingo tarnavimo laikotarpį, mažinant katilinės nusidėvėjimo sąnaudas, apskaitytas pardavimo savikainoje. 2008 m. gruodžio 31 d. subsidijos likutis buvo 187 tūkst. Lt (2007 m. gruodžio 31 d. 225 tūkst. Lt).

2006 m. sausio 24 d. ABF „Šilutės Rambynas" pasirašė finansavimo sutartį su Nacionaline mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos dėl 3,395 tūkst. litų paramos gavimo. Parama skirta ABF „Šilutės Rambynas" pieno perdirbimo gamybos modernizavimui įsigyjant naujus automobilius ir įrengimus. ABF „Šilutės Rambynas" įsigijo naujus įrengimus 2006 m. birželio ir liepos mėnesiais, todėl dotacijos suma buvo pradėta amortizuoti nuo sekančio mėnesio po įrengimų įsigijimo per 5 metų naudingo tarnavimo laikotarpį, mažinant įrengimų nusidėvėjimo sąnaudas, apskaitytas pardavimo savikainoje. Subsidija ABF „Šilutės Rambynas" buvo išmokėta 2007 m. sausio 31 d. 621 tūkst. litų

subsidijos amortizacija mažino 2007 metų pardavimo savikainą. 2008 m. gruodžio 31 d. dotacijos likutis buvo 1,992 tūkst. Lt (2007 m. gruodžio 31 d. – 2,223 tūkst. Lt).

2009 m. gruodžio 31 d. ABF "Šilutės Rambynas" dotacijų ir subsidijų likutis buvo 1,934 tūkst. Lt.

Finansavimo amortizacija buvo užskaityta su nusidėvėjimu ir apskaityta nusidėvėjimo ir amortizacijos straipsnyje pardavimų savikainoje pelno (nuostolių) ataskaitose. Gauta parama amortizuojama lygiomis dalimis per paramos lėšomis įsigyto turto nusidėvėjimo laikotarpį.

14. PASKOLOS

Pastaba Nr. 14 – Paskolos (Balanse)

Gruodžio 31 d. Grupės paskolas sudarė:

	Sutarties pradžia	Grąžinimo terminas	Valiuta	Likutis 2009 m.	Likutis 2008 m.
AB DnB NORD bankas	2004 05	2012 06	EUR	20,717	20,717
AB SEB bankas	2003 07	2009 12	LTL	-	16,000
AB DnB NORD bankas	2006 06	2013 04	EUR	4,915	4,915
UAB „Laviga"	2008 12	2009 02	EUR	-	1,603
AB SEB bankas	2002 05	2009 05	EUR	-	556
AB SEB bankas	2007 08	2009 12	EUR	-	386
Iš viso				**25,632**	**44,177**
Atimti: trumpalaikes paskolas				-	(1,603)
Atimti: Ilgalaikių paskolų trumpalaikę dalį				(1,158)	(16,942)
Iš viso ilgalaikių paskolų				**24,474**	**25,632**

Gruodžio 31 d. Bendrovės paskolas sudarė:

	Sutarties pradžia	Grąžinimo terminas	Valiuta	Likutis 2009 m.	Likutis 2008 m.
AB DnB NORD bankas	2004 05	2012 06	EUR	20,717	20,717
AB SEB bankas	2003 07	2009 12	LTL	0	16,000
AB DnB NORD bankas	2006 06	2013 04	EUR	4,915	4,915
UAB „Laviga"	2008 12	2009 02	EUR	0	1,603
AB SEB bankas	2002 05	2009 05	EUR	0	556
Iš viso				**25,632**	**43,791**
Atimti: trumpalaikes paskolas				-	(1,603)
Atimti: Ilgalaikių paskolų trumpalaikę dalį				(1,158)	(16,556)
Iš viso ilgalaikių paskolų				**24,474**	**25,632**

Grupės ir Bendrovės ilgalaikių paskolų grąžinimo terminai:

	Grupė 2009 m.	Grupė 2008 m.	Bendrovė 2009 m.	Bendrovė 2008 m.
Per vienerius metus	1,158	18,545	1,158	18,159
Per antrus metus	1,670	1,499	1,670	1,499
Per trečius metus	22,387	1,499	22,387	1,499
Per ketvirtus ir kitus metus	417	22,634	417	22,634
Iš viso	**25,632**	**44,177**	**25,632**	**43,791**

Metų pabaigoje Grupės ir Bendrovės negrąžintų paskolų dalis nacionaline ir užsienio valiutomis:

	Grupė		Bendrovė	
	2009 m.	2008 m.	2009 m.	2008 m.
Eurai	25,632	28,177	25,632	27,791
Litais	-	16,000	-	16,000
Iš viso	**25,632**	**44,177**	**25,632**	**43,791**

15. FINANSINĖS NUOMOS ĮSIPAREIGOJIMAI

Gruodžio 31 d. Grupės ir Bendrovės būsimuosius minimalius finansinės nuomos mokėjimus sudarė:

	2009 m.		2008 m.	
Grupė	**Minimalūs išperkamosios nuomos mokėjimai**	**Minimalių išperkamosios nuomos mokėjimų dabartinė vertė**	**Minimalūs išperkamosios nuomos mokėjimai**	**Minimalių išperkamosios nuomos mokėjimų dabartinė vertė**
Per vienerius metus	5,356	5,107	5,355	4,642
Per dvejus - penkerius metus	11,534	11,245	14,426	13,370
Minimalūs išperkamosios nuomos mokėjimai	**16,890**	**16,352**	**19,781**	**18,012**
Atimti: būsimas palūkanas	(538)		(1,769)	
Dabartinė minimalių išperkamosios nuomos mokėjimų vertė	**16,352**		**18,012**	

	2009 m.		2008 m.	
Bendrovė	**Minimalūs išperkamosios nuomos mokėjimai**	**Minimalių išperkamosios nuomos mokėjimų dabartinė vertė**	**Minimalūs išperkamosios nuomos mokėjimai**	**Minimalių išperkamosios nuomos mokėjimų dabartinė vertė**
Per vienerius metus	5,007	4,757	4,521	4,325
Per dvejus - penkerius metus	10,571	10,287	12,990	12,043
Minimalūs išperkamosios nuomos mokėjimai	**15,578**	**15,044**	**17,941**	**16,368**
Atimti: būsimas palūkanas	(534)		(1,574)	
Dabartinė minimalių išperkamosios nuomos mokėjimų vertė	**15,044**		**16,368**	

2009 m. ir 2008 m. gruodžio 31 d. visos Grupės ir Bendrovės finansinės nuomos sutartys yra pasirašytos eurais.

16. VEIKLOS NUOMA

Nuomos įmokas ateityje pagal pasirašytas veiklos nuomos sutartis sudaro:

	Grupė		Bendrovė	
	2009 m.	2008 m.	2009 m.	2008 m.
Per vienerius metus	1,647	3,752	1,647	3,081
Nuo vienerių iki penkerių metų	1,637	3,279	1,637	595
Po penkerių metų	283	-	283	-
Iš viso	**3,567**	**7,031**	**3,567**	**3,676**

Veiklos nuomos mokėjimo valiuta yra litas.

17. MOKĖTINOS SUMOS

Finansinių įsipareigojimų sąlygos:
- Prekybos skolos yra beprocentės ir paprastai apmokamos per 30 dienų.
- Kitos mokėtinos sumos yra beprocentės ir turi vidutiniškai vieno mėnesio apmokėjimo terminą.
- Mokėtinos palūkanos paprastai yra apmokamos kas mėnesį per visus finansinius metus.
- Su susijusiomis šalimis susijusių mokėtinų sumų sąlygos pateiktos 28 pastaboje.

18. KITOS MOKĖTINOS SUMOS

Pastaba Nr. 18 – Kitos mokėtinos sumos (Balanse)

Gruodžio 31 d. kitas mokėtinas sumas sudarė:

	Grupė		Bendrovė	
	2009 m.	2008 m.	2009 m.	2008 m.
Sukauptos sąnaudos	4,718	4,704	4,718	4,164
Mokėtinas darbo užmokestis	1,902	2,740	1,721	2,518
Mokėtinas socialinis draudimas	1,066	1,124	927	999
Mokėtini mokesčiai, išskyrus pelno mokestį	344	817	98	95
Gauti avansai	568	809	568	809
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	417	17	9	16
Iš viso	**9,015**	**10,211**	**8,041**	**8,601**

19. INFORMACIJA APIE SEGMENTUS

Pastaba Nr. 19 – Pardavimai (Pelno (nuostolio) ataskaitoje)

Valdymo tikslais Grupės ir Bendrovės veikla organizuojama kaip vienas pagrindinis segmentas – pieno produktų gamyba ir pardavimas (pirminis segmentas). Pardavimai pagal geografinius segmentus (antrinius segmentus) pateikiami žemiau:

	Grupė		Bendrovė	
	2009 m.	2008 m.	2009 m.	2008 m.
Pardavimai				
Lietuva	210,457	252,900	209,249	252,582
Kitos Baltijos ir NVS šalys	74,846	119,153	74,419	119,153
Kitos Europos šalys	73,041	94,476	73,041	94,476
JAV	2,295	148	2,295	148
Kita	12,186	5,152	12,186	5,152
Iš viso	**372,825**	**471,829**	**371,190**	**471,511**

20. VEIKLOS SĄNAUDOS

Pastaba Nr. 20 – Veiklos sąnaudos (Pelno (nuostolio) ataskaitoje)

Gruodžio 31 d. veiklos sąnaudas sudarė:

	Grupė		Bendrovė	
	2009 m.	2008 m.	2009m.	2008m.
Atlyginimai ir socialinis draudimas*	25,988	35,754	25,439	35,060
Paslaugos	3,301	14,322	4,808	14,703
Rinkodara	6,553	9,255	6,510	9,198
Kuras ir atsarginės dalys	3,953	6,002	3,882	5,926
Nusidėvėjimas ir amortizacija	3,742	5,086	3,722	4,792
Atsargų grynosios realizacinės vertės pokytis	2,069	267	2,069	(283)
Medžiagos	1,282	1,708	1,249	1,687
Mokėtini mokesčiai, išskyrus pelno mokestį	906	943	780	858
Kitos sąnaudos	4,378	5,952	4,066	6,127
Iš viso	**52,172**	**79,289**	**52,525**	**78,068**

2009 m. Grupės ir Bendrovės atlyginimų ir socialinio draudimo veiklos sąnaudos buvo atitinkamai 25,988 tūkst. Lt ir 25,439 tūkst. Lt. Dalis tokių išlaidų yra apskaitomos kitose veiklos sąnaudose.

21. KITOS VEIKLOS PAJAMOS IR SĄNAUDOS

Pastaba Nr. 21 – Kitos veiklos pajamas ir sąnaudos (Pelno (nuostolio) atasakaitoje)

Gruodžio 31 d. kitos veiklos pajamas ir sąnaudas sudarė:

	Grupė		Bendrovė	
	2009 m.	2008 m.	2009 m.	2008 m.
Kitos veiklos pajamos				
Ilgalaikio materialiojo turto pardavimo pelnas ir žaliavų, prekių, skirtų perparduoti pardavimo pajamos	2,544	3,692	2,432	3,682
Transporto paslaugos	-	1,040	-	1,040
Nuomos pajamos	1,301	970	1,182	928
Valgyklos pajamos	314	875	314	875
Kitos	713	3,633	669	4,288
	4,159	**10,210**	**4,597**	**10,813**
Kitos veiklos sąnaudos				
Žaliavų, prekių, skirtų perparduoti pardavimo savikaina	(2,275)	(4,646)	(2,275)	(4,646)
Atlyginimai ir socialinis draudimas	(3)		(3)	
Kitos	(3,961)	(917)	(1,472)	(840)
	(6,239)	**(5,563)**	**(3,750)**	**(5,486)**
IŠ VISO	**(2,080)**	**4,647**	**847**	**5,327**

22. FINANSINĖS IR INVESTICINĖS VEIKLOS PAJAMOS IR SĄNAUDOS

Pastaba Nr. 22 – kitos finansinės veiklos pajamos ir sąnaudos (Pelno (nuostolio) atasakitoje)

Gruodžio 31 d. finansinės veiklos pajamas ir sąnaudas sudarė:

	Grupė		Bendrovė	
	2009 m.	2008 m.	2009 m.	2008 m.
Finansinės ir investicinės veiklos pajamos				
Palūkanų pajamos	772	358	688	356
Neigiamo prestižo pajamos	-	-	-	-
Pelnas dėl valiutų kurso pasikeitimo	40	-	-	-
Kitos finansinės pajamos	453	-	401	-
	1,265	**358**	**1,089**	**356**
Finansinės veiklos sąnaudos				
(Nuostoliai) dėl valiutos kurso pasikeitimo	(609)	(168)	(486)	(58)
Palūkanų sąnaudos	-	-	-	-
Kitos finansinės sąnaudos	(8)	(54)	-	-
	(617)	**(222)**	**(486)**	**(58)**
IŠ VISO	**648**	**136**	**603**	**298**

23. PELNO MOKESČIO SĄNAUDOS (NAUDA)

Pastaba Nr. 23 – Pelno mokesčio nauda (sąnaudos) (Pelno (nuostolio) ataskaitoje)

Už metus, pasibaigusius 2009 m. ir 2008 m. gruodžio 31 d. pelno mokesčio sąnaudas sudarė:

	Grupė		Bendrovė	
	2009m.	2008 m.	2009 m.	2008 m.
(Nuostoliai) Pelnas prieš apmokestinimą	14,297	(3,889)	15,017	(5,123)
Pelno mokesčio sąnaudos, taikant norminiuose aktuose numatytą mokesčio tarifą	3342	(583)	3342	(768)
Neapmokestinamų skirtumų mokestinis efektas	(474)	678	(808)	694
Atidėto pelno mokesčio turto sumažinimo po įvertinimo pasikeitimo mokestinis efektas	-	-	-	-
Atidėto pelno mokesčio tarifo pasikeitimo įtaka (2009 m. – 20 proc., 2010 m. – 15 proc.)	(160)	(274)	150	(244)
Pelno mokesčio sąnaudos (nauda), apskaitytos pelno (nuostolių) ataskaitoje	**3,028**	**(179)**	**2,684**	**(318)**
Ankstesnių laikotarpių pelno mokesčio koregavimai	-	(2)	-	-
Einamojo laikotarpio pelno mokestis	-	-	-	-
Atidėtojo pelno mokesčio pasikeitimas	(3,028)	(177)	-(2,684)	(318)
Pelno mokesčio sąnaudos (nauda), apskaitytos pelno (nuostolių) ataskaitoje	**3,028**	**(179)**	**2,684**	**(318)**

	Grupė		Bendrovė	
	2009 m.	2008 m.	2009 m.	2008 m.
Atidėtojo pelno mokesčio turtas				
Sukaupti mokestiniai nuostoliai	-	921	-	-
Atsargos	664	491	641	331
Sukauptas atostogų rezervas	933	67	919	606
Kitos sukauptos sąnaudos	106	34	69	34
Atidėtojo pelno mokesčio turtas, iš viso	**1,703**	**2,073**	**1,629**	**971**
Atimti: sumažėjimas po įvertinimo	-	(921)	-	-
Atidėto pelno mokesčio įsipareigojimas				
Skirtingi ilgalaikio turto nusidėvėjimo normatyvai	(542)	(322)	-	-
Ilgalaikio turto tikrosios vertės koregavimas įsigijant dukterinę įmonę	-	(318)	-	-
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas, iš viso	**(542)**	**(640)**	**-**	**-**
Atidėtas pelno mokesčio turtas, grynąja verte	**1,161**	**512**	**1,629**	**971**

24. DUKTERINĖS ĮMONĖS ĮSIGIJIMAS ir nurašymas

2009 m. gegužės mėn. buvo priimtas sprendimas likviduoti dukterinę įmonę ŽŪK „Sodžiaus pienas".

25. PELNAS VIENAI AKCIJAI

Pelnas vienai akcijai apskaičiuojamas dalijant akcininkams priskiriamą grynąjį pelną iš metinio išleistų ir apmokėtų paprastųjų akcijų skaičiaus svertinio vidurkio.

	Grupė		Bendrovė	
	2009 m.	2008 m.	2009 m.	2008 m.
Akcininkams priskiriamas grynasis (nuostolis) pelnas	11,269	(3,711)	12,333	(4,806)
Vidutinis svertinis akcijų skaičius (tūkst.)	48,375	48,375	48,375	48,375
Vienai akcijai tenkantis pelnas (nuostoliai) (litais)	**0,23**	**(0,08)**	**0,25**	**(0,10)**

Sąlyginis pelnas vienai akcijai yra lygus pelnui vienai akcijai, kadangi 2009 m. ir 2008 m. gruodžio 31 d. nebuvo išleistų potencialių akcijų.

26. DIVIDENDAI VIENAI AKCIJAI

	Grupė		Bendrovė	
	2009 m.	2008m.	2009m.	2008 m.
Išmokėtų dividendų suma	-	-	-	-
Akcijų skaičius (tūkst.)	48,375	48,375	48,375	48,375
Vienai akcijai tenkantys dividendai (litais)	-	-	-	-

Galimi būsimų laikotarpių įsipareigojimai ir pasižadėjimai

Reorganizacijos metu 2004 m. Bendrovė perleido naujai įsteigtai įmonei AB „Žemaitijos pieno investicija" lizingo (finansinės nuomos) sutartį su UAB „Nordea Finance Lithuania". Turtas ir susiję įsipareigojimai buvo perleisti pagal 2004 m. lapkričio 14 d. trišalę sutartį tarp Bendrovės, AB „Žemaitijos pieno investicija" ir UAB „Nordea Finance Lithuania". Tą pačią dieną Bendrovė su UAB „Nordea Finance Lithuania" pasirašė laidavimo sutartį, garantuodama už AB „Žemaitijos pieno investicija" įsipareigojimus pagal perleistą sutartį.

2009 m. ir 2008 m. gruodžio 31 d. Grupė ir Bendrovė neturėjo reikšmingų įsipareigojimų ilgalaikiam materialiajam turtui įsigyti.

2009 m. ir 2008 m. gruodžio 31 d. Grupė ir Įmonė nedalyvavo jokiose teisminėse procedūrose, kurios, vadovybės nuomone, turėtų reikšmingos įtakos finansinei atskaitomybei.

27. FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS

Kredito rizika

Gruodžio 31 d. galima Bendrovės ir Grupės kredito rizika susideda iš tokių veiksnių:

	Grupė		Bendrovė	
	2009 m.	2008 m.	2009 m.	2008 m.
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	24,629	9,049	24,273	8,872
Suteiktos paskolos	974	1,125	973	1,102
Iš pirkėjų gautinos sumos	29,329	29,742	30,756	32,958
Kitos gautinos sumos	3,030	8,367	2,955	8,036
Terminuoti indėliai	6,161	-	6,161	
Finansinis turtas iš viso	**64,123**	**48,282**	**65,082**	**50,968**

Grupei ir Bendrovei nebūdinga didesnė pirkėjų rizikos koncentracija, susijusi su panašiomis charakteristikomis apibūdinamu vienu partneriu ar jų grupe. Pirkėjų rizika, arba rizika, jog partneriai neįvykdys įsipareigojimų, yra kontroliuojama taikant kredito terminus bei kontrolės procedūras. Grupė ir Bendrovė turi galiojančias procedūras, kurios pastoviai užtikrina, kad Grupės ir Bendrovės produkcija būtų parduodama tik gerą kredito reputaciją turintiems klientams, neviršijant priimtinų kreditavimo ribų.

Didžiausią kredito riziką sudaro kiekvieno finansinio turto vieneto balansinė vertė, įskaitant išvestinius finansinius instrumentus balanse, jeigu tokių yra. Todėl Grupė ir Bendrovė mano, jog maksimali rizika yra lygi iš pirkėjų gautinų sumų (9 pastaba) sumai, atėmus pripažintus vertės sumažėjimo nuostolius balanso sudarymo dieną.

Iš prekybos ir kitų gautinų sumų, kurių laikotarpis nėra praėjęs bei joms nėra nustatytas vertės sumažėjimas, finansinės atskaitomybės dieną nėra jokių požymių, jog skolininkai neįvykdys savo mokėjimų įsipareigojimų, nes Grupė ir Bendrovė prekiauja tik su pripažintomis, kreditingomis trečiosiomis šalimis. Susiję asmenys yra skaidomi į Grupę, kitas susijusias šalis ir nesusijusias šalis, ir, pradedant nuo 2007 m. pabaigos, naujai sudarytos prekybos sutartys apima paragrafą apie kredito limitą, kuris nustatytas atsižvelgiant į pardavimų sumas ir apimtį. Taip pat iš kai kurių klientų yra reikalaujama išankstinių apmokėjimų.

Kredito rizika, susijusi su lėšomis bankuose, yra ribota, nes Grupė ir Bendrovė atlieka operacijas su bankais, turinčiais aukštus užsienio reitingavimo agentūrų suteiktus kredito reitingus.

Likvidumo rizika

Grupės politika yra palaikyti pakankamą grynųjų pinigų ir grynųjų pinigų ekvivalentų kiekį arba užsitikrinti finansavimą atitinkamo kiekio kredito paslaugų, banko sąskaitos perviršių ir kredito linijų pagalba, siekiant įvykdyti savo strateginiuose planuose numatytus įsipareigojimus.

Žemiau pateikta lentelė apibendrina Grupės ir Bendrovės finansinių įsipareigojimų grąžinimo terminus 2009 m. ir 2008 m. gruodžio 31 d. pagal nediskontuotus mokėjimus pagal sutartis.

Grupė	Pareikalavus	Iki 3 mėn.	Nuo 3 mėn. iki 1 m.	Nuo 1 m. iki 5 m.	Po 5 m.	Iš viso
Paskolos ir įsiskolinimai, kuriems nustatytos palūkanos	-	-	1,158	24,474	-	25,632
Finansinės nuomos įsipareigojimai, kuriems nustatytos palūkanos	-	1,265	3,842	11,250	-	16,357
	-	16,153	-	-	-	16,153
Prekybos skolos						
Įsipareigojimai susijusioms šalims		1,554				1,554
2009 m. gruodžio 31 d.	-	**18,972**	**5,000**	**35,724**	-	**59,696**
Paskolos ir įsiskolinimai, kuriems nustatytos palūkanos	-	-	18,545	25,632	-	44,177
Finansinės nuomos įsipareigojimai, kuriems nustatytos palūkanos	-	1,074	3,568	13,370	-	18,012
Prekybos skolos	-	29,450	-	-	-	29,450
2008 m. gruodžio 31 d.	-	**30,524**	**22,113**	**39,002**	-	**91,639**
	-	**(11,552)**	**(17,113)**	**(3,278)**	-	**(31,943)**

Bendrovė	Pareikalavus	Iki 3 mėn.	Nuo 3 mėn. iki 1 m.	Nuo 1 m. iki 5 m.	Po 5 m.	Iš viso
Paskolos ir įsiskolinimai, kuriems nustatytos palūkanos	-	-	1,158	24,474	-	25,623
Finansinės nuomos įsipareigojimai, kuriems nustatytos palūkanos	-	1,265	3,493	10,287	-	15,044
	-	16,150	-	-	-	16,150
Prekybos skolos		1,554				1,554
Įsipareigojimai susijusioms šalims						
2009 m. gruodžio 31 d.	-	**18,987**	**4,651**	**34,761**	-	**58,398**
Paskolos ir įsiskolinimai, kuriems nustatytos palūkanos	-	-	18,159	25,632	-	43,791
Finansinės nuomos įsipareigojimai, kuriems nustatytos palūkanos	-	758	3,567	12,043	-	16,368
Prekybos skolos	-	27,257	-	-	-	27,257
2008 m. gruodžio 31 d.	-	**28,015**	**21,726**	**37,675**	-	**87,416**
	-	**(9,028)**	**(17,075)**	**(2,914)**	-	**(29,018)**

Užsienio valiutos rizika

Pagrindinė valiutos rizika, su kuria susiduria Grupė, kyla dėl to, kad Grupė skolinasi lėšas užsienio valiuta, bei dėl jos vykdomos importo ir eksporto veiklos. Grupės politika yra suderinti pinigų

srautus iš labai tikėtinų būsimų pardavimų su pirkimais kiekviena užsienio valiuta. Grupė nesinaudoja kokiomis nors finansinėmis priemonėmis, padedančiomis valdyti užsienio valiutos riziką, išskyrus tai, kad ji stengiasi skolintis eurais, su kuriais yra susietas litas.

2009 m. gruodžio 31 d. piniginis turtas ir piniginiai įsipareigojimai skirtingomis valiutomis buvo tokie:

	Grupė		Bendrovė	
	Turtas	Įsipareigojimai	Turtas	Įsipareigojimai
Litais	67,476	60,940	46,803	41,563
Eurais	14,000	28,039	13,753	26,711
JAV doleriais	951	-	951	-
Latais	4,296	12	4,296	12
Kita	2	2	2	2
Iš viso	**86,725**	**88,993**	**65,805**	**68,288**

2008 m. gruodžio 31 d. piniginis turtas ir piniginiai įsipareigojimai skirtingomis valiutomis buvo tokie:

	Grupė		Bendrovė	
	Turtas	Įsipareigojimai	Turtas	Įsipareigojimai
Litais	61,076	66,700	36,016	66,700
Eurais	17,764	29,270	17,764	29,188
JAV doleriais	24	-	24	-
Latais	2,612	128	2,612	128
Iš viso	**81,476**	**96,098**	**56,416**	**96,016**

Visi pardavimų ir pirkimų sandoriai kaip ir Grupės bei Bendrovės finansinių skolų portfelis yra išreikšti litais ir eurais. Todėl užsienio valiutos svyravimo jautrumo analizė nebuvo pateikta, nes likučiai ir sandoriai užsienio valiutomis, kitomis nei litai ir eurai, buvo nereikšmingi.

Finansinio turto ir įsipareigojimų tikroji vertė

Pagrindiniai Grupės ir Bendrovės finansinis turtas ir įsipareigojimai, neatspindėti tikrąja verte, yra prekybos ir kitos gautinos sumos, prekybos ir kitos skolos, ilgalaikės ir trumpalaikės skolos.

Tikroji vertė yra apibrėžiama kaip suma, už kurią gali būti apsikeista turtu ar paslaugomis arba kuria gali būti užskaitytas tarpusavio įsipareigojimas tarp nesusijusių šalių, kurios ketina pirkti/parduoti turtą arba užskaityti tarpusavio įsipareigojimą. Tikroji finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų vertė yra paremta kotiruojamomis rinkos kainomis, diskontuotų pinigų srautų modeliais arba pasirinkimo sandorių („opcionų") kainų modeliais, priklausomai nuo aplinkybių.

Žemiau yra pateiktas visų Grupės finansinių instrumentų palyginimas pagal balansinės ir tikrosios vertės kategorijas, kurios yra pateiktos finansinėje atskaitomybėje:

Grupė	Balansinė vertė		Tikroji vertė	
	2009 m.	2008m.	2009 m.	2008 m.
Finansinis turtas				
Pinigai bankuo se ir kasose	24,629	9,049	24,629	9,049
Terminuoti indėliai	6,161	-	6,161	-
Investicijos laikomos galimam pardavimui	-	-	-	-
Suteiktos paskolos	974	1,125	974	1,112

Finansiniai įsipareigojimai				
Paskolos ir įsiskolinimai, kuriems nustatytos palūkanos:				
Finansinės nuomos (lizingo) bei nuomos pirkimo įsipareigojimai	16,956	18,012	16,356	18,012
Įsiskolinimai su kintama palūkanų norma	25,632	26,574	25,632	26,574
Įsiskolinimai su pastovia palūkanų norma	-	17,603	-	17,292

Bendrovė	Balansinė vertė		Tikroji vertė	
	2009 m.	2008 m.	2009 m.	2008 m.
Finansinis turtas				
Pinigai bankuose ir kasoje	24,273	8,872	24,273	8,872
Terminuoti indėliai	6,161	-	6,161	-
Investicijos laikomos galimam pardavimui	-	-	-	-
Suteiktos paskolos	973	1,102	973	1,102
Finansiniai įsipareigojimai				
Paskolos ir įsiskolinimai, kuriems nustatytos palūkanos:				
Finansinės nuomos (lizingo) bei nuomos pirkimo įsipareigojimai	15,044	16,368	13,389	16,368
Įsiskolinimai su kintama palūkanų norma	25,632	28,188	25,632	28,188
Įsiskolinimai su pastovia palūkanų norma	-	17,603	-	17,292

Kiekvienos rūšies finansiniam turtui ir įsipareigojimams įvertinti yra naudojami tokie metodai ir prielaidos:

a) Trumpalaikių prekybos gautinų sumų, trumpalaikių prekybos skolų ir trumpalaikių skolų apskaitinė vertė yra artima jų tikrajai vertei.
b) Ilgalaikių skolų tikroji vertė nustatoma remiantis tokios pat ar panašios paskolos rinkos kaina arba palūkanų norma, kuri yra taikoma tuo metu tokio pat termino skoloms. Ilgalaikių skolų, už kurias mokamos kintamos ar pastovios palūkanos, tikroji vertė yra artima jų apskaitinei vertei.

Kapitalo valdymas

Pagrindinis kapitalo valdymo tikslas yra garantuoti, kad Grupė ir Bendrovė atitiktų išorinius kapitalo reikalavimus ir kad palaikytų atitinkamus kapitalo rodiklius, siekiant palaikyti savo verslą ir maksimizuoti akcininkams teikiamą naudą.

Grupė ir Bendrovė valdo savo kapitalo struktūrą ir keičia ją, atsižvelgiant į ekonominių sąlygų pokyčius ir pagal savo veiklos rizikos ypatybes. Siekiant palaikyti arba pakeisti kapitalo struktūrą, Grupė ir Bendrovė gali išleisti naujų akcijų, pakeisti dividendų išmokėjimą akcininkams, grąžinti kapitalą akcininkams. 2009 m. ir 2008 m. gruodžio 31 d. nebuvo padaryta jokių kapitalo valdymo tikslų, politikos ar proceso pakeitimų.

Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas reikalauja, kad Grupės ir Bendrovės nuosavas kapitalas nesudarytų mažiau negu 50 proc. jos akcinio kapitalo. Nėra jokių kitų išoriškai nustatytų reikalavimų Grupės ir Bendrovės kapitalui.

Grupė ir Bendrovė vertina kapitalą naudodama įsipareigojimų ir nuosavo kapitalo santykio koeficientą. Kapitalą sudaro paprastosios akcijos, rezervai, nepaskirstytas pelnas priskirtinas patronuojančios įmonės nuosavo kapitalo turėtojams. Grupės ir Bendrovės vadovybė nėra nustačiusi konkretaus siektino įsipareigojimo ir nuosavo kapitalo santykio koeficiento, tačiau žemiau pateikti esami rodikliai yra vertinami kaip pakankamai geri veiklos rodikliai:

	Grupė		Bendrovė	
	2009 m.	2008 m.	2009 m.	2008 m.
Ilgalaikiai įsipareigojimai (įskaitant atidėtuosius mokesčius ir dotacijas)	41,333	43,799	43,800	39,622
Trumpalaikiai įsipareigojimai	34,580	62,851	32,702	58,342
Įsipareigojimų iš viso	75,913	106,650	70,565	97,964
Nuosavybė, tenkanti patronuojančios įmonės akcininkams	105,973	92,483	104,685	91,068
Įsipareigojimų* ir nuosavo kapitalo santykis	72 proc.	115 proc.	67 proc.	108 proc.

*Įsipareigojimai apima visus ilgalaikius (įskaitant atidėtuosius mokesčius ir dotacijas (atidėtąsias pajamas)) ir trumpalaikius įsipareigojimus.

Be to, Bendrovė turi išorinių reikalavimų kapitalui iš bankų. Reikalaujama, kad nuosavo kapitalo ir visų įsipareigojimų ir nuosavo kapitalo sumos santykis būtų ne mažesnis nei 30 proc. Vadovybė kontroliuoja, kad Bendrovė atitiktų abu aukščiau paminėtus kapitalo reikalavimus. Jokių kitų kapitalo valdymo priemonių nėra naudojama. Jokių reikalavimų nesilaikymo pažeidimų per praėjusius metus nebuvo.

28. SUSIJUSIŲ ŠALIŲ OPERACIJOS

Šalys yra laikomos susijusiomis, kai viena šalis turi galimybę kontroliuoti kitą arba gali daryti reikšmingą įtaką kitai šaliai priimant finansinius ir veiklos sprendimus. Grupės ir Bendrovės susijusios šalys yra šios:

- AB „Žemaitijos pieno investicija" (bendras didžiausias akcininkas);
- ABF „Šilutės Rambynas" (bendras didžiausias akcininkas; 2008 m. dukterinė įmonė);
- UAB „Baltijos mineralinių vandenų kompanija" (bendras didžiausias akcininkas);
- AB „Klaipėdos pienas" (bendras didžiausias akcininkas);
- UAB „Žemaitijos prekyba" (bendras didžiausias akcininkas);
- UAB „Gimtinės pienas" (bendras didžiausias akcininkas).

Mokėtinos sumos susijusioms šalims paprastai yra apmokamos per 30 d. laikotarpį.

Grupės sandoriai su susijusiomis šalimis ir likučiai metų pabaigoje buvo tokie:

	Grupė		Bendrovė	
	2009 m.	2008 m.	2009 m.	2008 m.
1) Pardavimai				
Grupei				
ŽŪK „Sodžiaus pienas"	-	-	-	-
ŽŪK „Tarpučių pienas"	-	-	-	-
ABF „Šilutės Rambynas"	-	-	42,305	-
	-	-	42,305	-
Susijusioms šalims				
UAB „Baltijos mineralinių vandenų kompanija"	-	-	-	-
AB „Klaipėdos pienas"	4,214	-	4,214	-
AB „Žemaitijos pieno investicija"	-	-	-	-
UAB „Žemaitijos prekyba"	25,093	-	25,093	-
UAB „Gimtinės pienas"	-	-	-	-
	29,307	-	29,307	-

Atsargų ir paslaugų pardavimai				
Grupei				
ŽŪK „Sodžiaus pienas"	-	-	1	121
ŽŪK „Tarpučių pienas"	-	-	14	2
UAB „Žemaitijos pieno žaliava"	-	-	-	-
ABF „Šilutės Rambynas"	-	-	2,645	3,688
	-	-	2,659	3,811
Susijusioms šalims				
UAB „Baltijos mineralinių vandenų kompanija"	-	6,443	-	6,443
AB „Klaipėdos pienas"	2,204	3,833	2,204	3,833
AB „Žemaitijos pieno investicija"	153	71	153	71
UAB „Gimtinės pienas"	30	5	30	5
UAB „Žemaitijos prekyba"	838	31,310	827	31,310
	3,225	41,662	3,214	41,662
Pardavimų iš viso	**7,439**	**46,013**	**77,485**	**46,138**

	Grupė		Bendrovė	
	2009 m.	2008 m.	2009 m.	2008 m.
2) Pirkimai				
Iš Grupės				
ŽŪK „Sodžiaus pienas"	-	-	139	19,340
ŽŪK „Tarpučių pienas"	-	-	6	6,914
ABF „Šilutės Rambynas"	-	97,835	66,483	97,807
	-	97,835	115,128	124,061
Iš susijusių šalių				
UAB „Gimtinės pienas"	-	-	-	-
AB „Klaipėdos pienas"	1,183	7,814	1,158	7,814
UAB „Baltijos mineralinių vandenų kompanija"	-	404	-	404
AB „Žemaitijos pieno investicija"	1,066	2,639	1,056	2,639
UAB „Žemaitijos prekyba"	450	727	414	727
	2,699	11,584	2,628	11,584
Pirkimų iš viso	**2,699**	**109,419**	**117,756**	**135,645**

	Grupė		Bendrovė	
	2009 m.	2008 m.	2009 m.	2008 m.
3) Gautinų sumų likučiai metų pabaigoje				
Grupė				
UAB „Telšių autoservisas"	-	-	-	20
ŽŪK „Sodžiaus pienas"	-	-	-	-
ŽŪK „Tarpučių pienas"	-	-	20	-
ABF „Šilutės Rambynas"	-	-	2,720	8,563
	-	-	2,740	8,583
Susijusios šalys				
UAB „Baltijos mineralinių vandenų kompanija"	-	1,816	-	1,816
UAB „Gimtinės pienas"	-	90	-	63
UAB „Žemaitijos prekyba"	3,852	2,094	4	2,095
AB „Klaipėdos pienas"	700	-	2	-
AB „Žemaitijos pieno investicija"	85	-	53	-
	4,637	4,000	59	3,974
	4,637	**4,000**	**2,799**	**12,557**

	Grupė		Bendrovė	
	2009 m.	2008 m.	2009 m.	2008 m.
4) Mokėtinų sumų likučiai metų pabaigoje				
Grupė				
ŽŪK „Sodžiaus pienas"	-	-	1,159	1,517
ŽŪK „Tarpučių pienas"	-	-	205	697
UAB „Žemaitijos pieno žaliava"	-	-	-	604
ABF „Šilutės Rambynas"	-	14	-	-
	-	14	1,364	2,818
Susijusios šalys				
AB „Žemaitijos pieno investicija"	254	1,229	200	1,229
AB „Klaipėdos pienas"	2	1,717	-	1,717
UAB „Žemaitijos prekyba"	4	-	-	-
UAB „Gimtinės pienas"	-	-	-	-
UAB „Baltijos mineralinių vandenų kompanija"	-	-	-	-
	259	2,946	200	2,946
	259	**2,960**	**1,564**	**5,764**

Neapmokėti likučiai metų pabaigai yra neapdrausti, už juos nemokamos palūkanos, ir atsiskaitymas vyksta grynais pinigais. 2009 m. ir 2008 m. Bendrovė neapskaitė jokio realizacinės vertės sumažėjimo abejotinoms skoloms, susijusioms su sumomis, kurios priklauso susijusioms šalims. Šių abejotinų skolų įvertinimas peržiūrimas kiekvienais finansiniais metais, tikrinant susijusios šalies finansinę padėtį ir rinką, kurioje susijusi šalis veikia.

Grupė sudariusi daug sandorių su susijusiomis šalimis (AB „Žemaitijos pieno investicija" grupės įmonėmis) ir Grupės pelnas bei pardavimai yra stipriai įtakojami sandorių su AB „Žemaitijos pieno investicija" grupe. Tame tarpe, tai yra ilgalaikio turto nuoma, žaliavų pardavimai bei pilnas sūrių supirkimas iš ABF „Šilutės Rambynas", distribucijos paslaugų pardavimas UAB „Baltijos mineralinių vandenų kompanija" ir pagamintos produkcijos pardavimai UAB „Žemaitijos prekyba".

****

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“

Nepriklausomo auditoriaus išvada,
konsoliduotas metinis pranešimas,
finansinių ataskaitų rinkinys
bei konsoliduotas finansinių ataskaitų rinkinys
už metus, pasibaigusius 2009 m. gruodžio 31 d.

I. BENDRA INFORMACIJA APIE EMITENTĄ

1. Ataskaitinis laikotarpis, už kurį parengtas pranešimas.

Konsoliduotas metinis pranešimas parengtas už 2009 finansinius metus.

2. Emitentas ir jo kontaktiniai duomenys

Pavadinimas	AB „Žemaitijos pienas“
Teisinė – organizacinė forma	Akcinė bendrovė
Įregistruota	Akcinė bendrovė įregistruota 1993 m. birželio 23 d.
Įmonės kodas	180240752
PVM mokėtojo kodas	LT802407515
Įstatinis kapitalas	48.375.000 Lt, padalintas į 48.375.000 paprastąsias vardines 1 Lt. nominalios vertės akcijas
Adresas	Sedos g. 35, LT-87101 Telšiai
Telefonas	8-444-22201
Faksas	8-444-74897
Elektroninis paštas	info@zpienas.lt
Interneto puslapis	www.zpienas.lt

3. Emitento pagrindinės veiklos pobūdis.

AB „Žemaitijos pienas“ (toliau – Bendrovė) pagrindinė veikla - pieno produktų gamyba ir realizavimas Lietuvos ir užsienio rinkose.

4. Duomenys apie prekybą emitento vertybiniais popieriais reguliuojamose rinkose.

AB „Žemaitijos pienas“ paprastosios vardinės akcijos įtrauktos į Vilniaus vertybinių popierių biržos Einamąjį vertybinių popierių prekybos sąrašą nuo 1997 m. spalio 13 d. Vilniaus vertybinių popierių biržos papildomame sąraše kotiruojamos bendrovės išleistos akcijos.

Akcijų rūšys – paprastosios vardinės;
Akcijų skaičius – 48.375.000;
Bendra nominali vertė – 48.375.000 Lt.;
VP ISIN kodas LT0000121865;
VVPB simbolis – ZMP1L.

5. Informacija apie sutartis su vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininkais

2004 m. liepos 16 d. bendrovė sudarė sutartį su AB Šiaulių banku, adr.: Tilžės g. 149, Šiauliai, pagal kurią bendrovės išleistų vertybinių popierių sąskaitų tvarkymas nuo 2004 m. liepos 23 d. perduotas AB Šiaulių bankui.

6. Duomenys apie Grupę sudarančių įmonių prekybą akcijomis reguliuojamose rinkose

AB „Žemaitijos pienas“ 48.375.000 paprastųjų vardinių akcijų yra įtrauktos į NASDAQ OMX Vilnius Papildomąjį prekybos sąrašą (VVPB simbolis ZMP1L). Vienos akcijos nominali vertė 1 (vienas) litas.

Prekyba kitose biržose ir kitose organizuotose rinkose nebuvo vykdoma.

Žemiau pateikiami AB „Žemaitijos pienas“ akcijų sandoriai NASDAQ OMX vertybinių popierių biržoje Vilniuje:

Ataskaitinis periodas		Kaina (Lt)			Apyvarta (Lt)			Data pask. sesijos	Bendra apyvarta	
nuo	iki	maks.	min.	pask. sesija	maks.	min.	pask. sesija		(vnt.)	(Lt)
2006.01.01	2006.03.31	20,90*	18,15*	20,40*	388.131,30	0	20.455,00	2006.03.31	70.621*	1.355.512,31
2006.04.01	2006.06.30	21,10*	18,02*	19,50*	469.989,34	0	3.878,20	2006.06.30	72.122*	1.487.329,26
2006.07.01	2006.09.30	19,20*	18,20*	18,36*	211.179,95	0	12.961,92	2006.09.29	32.366*	603.870,82
2006.10.01	2006.12.31	27,00*	18,00*	24,98*	994.131,52	0	21.424,46	2006.12.29	126.904*	2.811.010,07
2007.01.01	2007.03.31	25,80*	21,50*	24,45*	1.551.091,80	0	9.882,00	2007.03.30	244.198*	6.149.153,28
2007.04.01	2007.06.30	24,48*	20,50*	22,50*	123.109,00	0	28.445,90	2007.06.29	45.575*	980.996,61
2007.07.01	2007.09.30	26,36*	20,50*	25,00*	2.896.764,09	0	27.177,20	2007.09.28	412.115*	8.577.471,35
2007.10.01	2007.12.31	25,20*	22,50*	22,70*	135.087,25	0	44.258,33	2007.12.28	39.781*	950.569,12
2008.01.01	2008.03.24	26,01*	20,80*	22,30*	253.915,34	0	8.205,00	2008.03.04	94.225*	2.151.710,39
2008.03.25	2008.03.31	2,40	2,22	2,22	18.390,64	0	2.950,00	2008.03.31	18.579	42.168,66
2008.04.01	2008.06.30	2,21	1,60	1,73	88.536,31	0	1.881,00	2008.06.30	348.876	627.384,43
2008.07.01	2008.09.30	1,70	1,24	1,24	56.815,40	0	1.004,00	2008.09.30	272.759	419.727,24
2008.10.01	2008.12.31	1,25	0,50	0,60	74.821,50	0	461,00	2008.12.29	905.477	725.090,79
2009.01.01	2009.03.31	0,66	0,48	0,50	627.365,70	0	875,00	2009.03.31	2.470.477	1.474.090,09
2009.04.01	2009.06.30	0,82	0,49	0,67	686.402,16	0	19.159,56	2009.06.30	4.226.779	2.828.899,35
2009.07.01	2009.09.30	1,32	0,63	1,06	543.585,51	0	18.110,62	2009.09.30	5.114.462	4.576.203,11
2009.10.01	2009.12.31	1,19	0,92	1,05	303.011,29	0	23.996,10	2009.12.30	2.461.791	2.646.416,65

2009 m. AB „Žemaitijos pienas“ akcijų kainos ir apyvartos grafikas. Grafikai pateikiamas iš NASDAQ OMX Vilnius tinklalapio:

http://www.nasdaqomxbaltic.com/market/?instrument=LT0000121865&list=3&pg=details&tab=historical&lang=lt&currency=0&date=&start_d=1&start_m=1&start_y=2009&end_d=31&end_m=12&end_y=2009

7. Emitento įstatinis kapitalas

2009 m. gruodžio 31 d. AB „Žemaitijos pienas“ įstatinį kapitalą sudarė:

Akcijų rūšis	Akcijų skaičius (vnt.)	Nominali vertė (Lt)	Bendra nominali vertė (Lt)	Įstatinio kapitalo dalis (%)
Paprastosios vardinės akcijos	48.375.000	1	48.375.000	100

Visos akcijos yra pilnai apmokėtos ir joms netaikomi jokie vertybinių popierių perleidimo apribojimai.

8. Objektyvi bendrovės būklės, veiklos vykdymo ir plėtros apžvalga

AB „Žemaitijos pienas“ - viena didžiausių bei moderniausių pieno perdirbimo Bendrovių Lietuvoje.

AB „Žemaitijos pienas“ įkurta 1924 metais. Tais metais pradėjo veikti Telšių pieninė, kurios pajėgumas tuo metu buvo vertinamas kaip išties didelis. 1984 metų pabaigoje naujose patalpose darbą pradėjo Telšių pieninė, veikusi iki didžiausios Pabaltyje Telšių sūrių gamyklos atidarymo ir jos privatizavimo 1993 metais. AB „Žemaitijos pienas“ įregistruota 1993 m. birželio 23 d. Telšių rajono valdyboje, perregistruota 1998 m. spalio 16 d. Lietuvos Respublikos (toliau – LR) Ūkio ministerijoje.

Per daugelį metų sukaupta darbo patirtis ir unikalios receptūros šiandien leidžia vartotojams pateikti platų produktų, pasižyminčių puikiu skoniu ir aukšta kokybe, asortimentą.

Konsultuojantis su geriausiomis Europos ir Amerikos firmomis, didžiausią dėmesį skiriant naujų technologijų diegimui, naudojant pažangiausią pasaulyje membraninę pieno valymo technologiją „Bactocath“, išsiplėtė gaminamų produktų įvairovė, pagerėjo jų kokybė. Bendrovė gamina: šviežius pieno produktus, sviestą, fermentinius ir lydytus sūrius, sausus pieno produktus.

Bendrovės produkciją vertina daugelis vartotojų Lietuvoje bei užsienio šalyse. AB „Žemaitijos pienas“ produktai eksportuojami į Europos Sąjungos, Baltijos šalis, Rusiją, Baltarusiją, JAV, Izraelį, Kroatiją, ir kt. Aukštą gaminių kokybę rodo ne tik jų populiarumas, bet ir gausybė įvairių apdovanojimų nacionalinėse bei tarptautinėse parodose.

Dauguma AB „Žemaitijos pienas“ gaminamų produktų atitinka ne tik europinius, bet ir pasaulinius standartus. Bendrovė yra apdovanota tarptautinių parodų aukso medaliais ir diplomais.

Bendrovė per metus vidutiniškai perdirba 257 tūkst. t žalio pieno, 2.500 t ekologiško pieno, pagamina 7.573 t fermentinių sūrių, 3.785 t sviesto, 2.121 t lieso pieno miltelių, 5.313 t išrūgų miltelių, 819 t ekologiško pieno, 184 t ekologiško jogurto (natūralaus ir su priedais) ir kt.

2006 m. LR Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba 2006.12.13 tarnybos direktoriaus Įsakymu Nr. B1-800 „Dėl gyvūninio maisto tvarkymo subjekto veterinarinio patvirtinimo“ paskelbė netekusį galios 1995-07-20 įsakymą Nr. 4-104 „Dėl veterinarinės priežiūros numerių suteikimo“ ir patvirtino AB „Žemaitijos pienas“ atitiktį naujų higienos reglamentų reikalavimams ir patvirtino AB „Žemaitijos pienas“ pieno gaminių gamybai ir suteikė patvirtinimo numerį 78-01 P.

2006 m. Vokietijos akreditavimo įstaiga DAR auditavo AB „Žemaitijos pienas“ laboratorijos atitiktį DIN EN ISO/IEC 17025:2000 reikalavimams bei šią atitiktį patvirtino akreditacijos pažymėjimu DAR registracijos numeris DAP-PL-3977.00.

2007 m. Bendrovėje pradėti gaminti ekologiški produktai. VšĮ „EKOAGROS“ patvirtino, kad AB „Žemaitijos pienas“ atitinka ES Tarybos reglamento (EEB0 Nr. 2092/91 ir ekologinio žemės ūkio taisyklių reikalavimus. Sertifikuota ekologiškų produktų gamyba: ekologiškas sūris 45 % rieb. s.m., ekologiškas pienas 2,5 % riebumo, ekologiški jogurtai (Sertifikatas Nr. SER-K-07-00010, registracijos Nr. 060670P).

9. Pagrindinių rizikos rūšių ir neapibrėžtumų, su kuriais bendrovė susiduria, apibūdinimas.

Bendrovė užsiima pieno perdirbimu. Pagrindiniai faktoriai, sukuriantys Bendrovės verslo riziką, yra galimi pokyčiai žaliavos ir produktų rinkose, taip pat galimi politiniai, teisiniai, socialiniai ir technologiniai pokyčiai, tiesiogiai ar netiesiogiai susiję su AB „Žemaitijos pienas“ verslu, galintys neigiamai paveikti Bendrovės pinigų srautus ir veiklos rezultatus.

Bendrovės pagrindinė žaliava yra pienas, kurio pardavimo perdirbimui kiekis Europos Sąjungos pieno gamintojams yra apribotas nacionalinėmis pieno kvotomis. Žaliavos tiekimo apribojimas gali įtakoti žaliavos trūkumą bei žaliavos kainų kilimą. Šie pokyčiai gali neigiamai įtakoti Bendrovės pinigų srautus ir veiklos rezultatus.

Bendrovės verslas (ypatingai pieno surinkimas ir suvežimas) yra daug darbo jėgos reikalaujanti veikla. Kintanti kuro kaina, darbuotojų atlyginimų didėjimas gali neigiamai paveikti Bendrovės augimo potencialą ir veiklos rezultatus.

Bendrovė specializuojasi šviežių pieno produktų ir sūrių gamyboje, didžiąją dalį jos pajamų sudaro pajamos, gautos pardavus šiuos produktus. Dėl šios priežasties Bendrovės pajamoms, pelnui ir bendrai finansiniai būklei įtakos gali padaryti neigiami šviežių pieno produktų ir sūrio paklausos ir kainos pokyčiai rinkoje. Neigiamą produktų kainą gali veikti konkurencija vietinėje ir tarptautinėje pieno produktų rinkoje.

10. Finansinių ir ne finansinių veiklos rezultatų analizė, su aplinkos ir personalo klausimais susijusi informacija

Pagrindiniai finansiniai rodikliai atspindintys 2009 m. Grupės ir Bendrovės veiklą, tūkst. Lt:

Finansiniai rodikliai	Pagal Tarptautinius apskaitos standartus			
	2009 m.		2008 m.	
	Grupės	Bendrovės	Grupės	Bendrovės
Apyvarta	372.825	371.190	471.829	471.511
Bendrasis pelnas	69.804	67.944	72.149	70.164
Pelnas prieš mokesčius, palūkanas ir amortizaciją	34.068	33.337	15.060	12.797
Pelnas prieš mokesčius	14.297	15.017	(3.889)	(5.123)
Investicijų į ilgalaikį turtą suma	16.883	16.677	31.343	28.794

Per 2009 m. ir 2008 m. žaliavinio pieno supirkimo tonažo ir kainų palyginimas:

Žaliavinio pieno supirkimas (perskaičiuota į bazinį riebumą)	2009 m.	2008m.
Supirkto pieno kiekis, tūkst. tonų	311	340
Supirkimo pieno kaina, Lt/t	531	752

Supirkta natūralaus pieno 257 tūkst. tonų (2009 m.), 280 tūkst. tonų (2008 m.)

Per 2009 m. ir 2008 m. AB „Žemaitijos pienas“ parduotos produkcijos Lietuvoje ir Eksportui pasiskirstymas pagal gaminių rūšį buvo toks, tūkst. Lt:

Prekės grupės pavadinimas	Apyvarta tūkst. litais		Pokytis % lyginant 2009 m. su 2008 m.
	2009 m.	2008 m.	
Fermentiniai sūriai	159.282	225.823	-29,5%
Švieži pieno produktai	118.174	143.780	-17,8%
Sviestas ir tepūs riebalų mišiniai	32.871	33.829	-2,8%
Sausi pieno produktai	17.889	13.194	35.6%
Ledai	4.312	15.121	-71,5%
Kita	35.712	39.698	-10 %
Eksporto subsidijos	2.950	66	
Viso	371.190	471.511	-21.3%

Per 2009 m. ir 2008 m. Grupės pardavimai pagal geografinius segmentus (antrinius segmentus), tūkst. Lt:

Pardavimai pagal geografinius segmentus	2009 m.	2008 m.
Lietuva	210.457	252.900
Kitos Baltijos valstybės ir NVS šalys	74.846	119.153
Kitos Europos šalys	73.041	94.476
JAV	2.295	148
Kita	12.186	5.152
Iš viso	372.825	471.829

Aplinkosauga

AB „Žemaitijos pienas”, pieno produktus gaminanti ir parduodanti Bendrovė, pagal nustatytus kriterijus priskiriama prie aplinkosaugos leidimo TIPK taisyklių 1-ame priede nurodytų Įrenginių grupės. 2006-12-29 Bendrovei išduotas Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimas, kurio galiojimo laikas neribojamas, tačiau dėl pokyčių - koreguojamas. Bendrovė nedaro neigiamo poveikio aplinkai, kuriam mažinti reikėtų imtis neatidėliotinų priemonių, tačiau Bendrovė nuolat stebi savo veiklos rodiklius, planuoja ir diegia investicijas, kurios leistų sumažinti gamybos ir veiklos kaštus bei energetines sąnaudas, visokeriopai gerintų Bendrovės aplinkosauginę būklę. Kartu esame visada pasiruošę spręsti iškilusias aplinkosaugines problemas su visuomene.

2008 m. Bendrovė įdiegė integruotą kokybės vadybos ir maisto saugos vadybos sistemą, iš esmės atitinkančią standartų ISO 9001:2008 ir ISO 22000:2005 reikalavimus ir planuoja įdiegti ISO 14000 Aplinkosaugos vadybos sistemą.

AB „Žemaitijos pienas“ dalį geriamo vandens tiekia UAB „Telšių vandenys“, o dalį – naudoja išgautą iš nuosavų gėlo vandens gręžinių. Gamtiniai ištekliai naudojami taupiai. UAB „Vilniaus hidrogeologija“ atlieka požeminio vandens monitoringo programą. Gamybinių nuotekų AB „Žemaitijos pienas“ pati nevalo, o atiduoda išvalyti Telšių m. valymo įrengimams. Lietaus nuotekos Bendrovės teritorijoje kanalizuojamos uždarais tinklais ir nuvedamos į naftos gaudyklę, kur apvalomos pirminio valymo įrenginyje (purvo-naftos gaudyklėje) ir atiduodamos į miesto lietaus kanalizacijos tinklus. Tikslu pagerinti lietaus nuotekų išvalymą buvo pertvarkyta purvo-naftos gaudyklė, įrengiant pjuvenų-drožlių filtrą gaudyklės gale. Po pertvarkymo padidėjo gaudyklės efektyvumas. Lietaus nuotekos išvalomos iki DLT reikalavimų. Lietaus nuotekos po pirminio apvalymo purvo-naftos gaudyklėje išleidžiamos į miesto lietaus kanalizacijos tinklus, toliau įteka į bevardį upelį Tausalo upių baseine. Gamybinių ir lietaus nuotekoms pastoviai vykdomas nuotekų ir vandens (poveikio paviršiniam vandeniui) monitoringas.

Nuosavoje katilinėje naudojamas mažiausiai atmosferos orą teršiantis kuras – gamtinės dujos. Per 2009 metus Bendrovė sunaudojo 5,4 mln. m^3 gamtinių dujų. Bendrovė pati pasigamina garą, karštą ir termofikacinį vandenį.

Inventorizuoti oro taršos šaltiniai 2009 m. išmetė 98,260 tonas teršalų. Per 2009 m. iš viso transporto priemonėms buvo sunaudota 2.206 t degalų. 2009 m. buvo įsigyta 11 naujų pienovežių, atitinkančių Euro IV saugių sunkvežimių techninius bei saugumo reikalavimus. Poveikis aplinkai kontroliuojamas pagal suderintas aplinkos oro monitoringo programas 2008-2012 m.

Atliekos ir pakuotės tvarkomos pagal nustatytus aplinkosaugos reikalavimus. AB „Žemaitijos pienas“ vykdo antrinių žaliavų išskyrimo iš bendro atliekų srauto ir sistemingai perduoda šių atliekų surinkėjams ir perdirbėjams. Teritorijoje pavojingos ir nepavojingos atliekos sandėliuojamos ir tvarkomos taip, kad nedarytų neigiamo poveikio aplinkai, rūšiuojamos, saugojimo vietos atitinkamai pažymėtos. Atliekos savalaikiai išvežamos į atliekas šalinančias įmones.

Bendrovė turi galimų avarijų scenarijų, jų priežasčių ir likvidavimo planus, šaldymo amoniakinės kompresorinės, degalinės saugyklą, cheminių medžiagų saugyklą kaip pavojingo objekto, pavojaus identifikavimo, rizikos analizės bei įvertinimą saugos požiūriu.

Bendrovė nedaro didelio neigiamo poveikio aplinkai. Bendrovė taiko savo veiklai Geriausiai Prieinamus Gamybos Būdus ir siekia ekonomiškiausių veiklos palyginamųjų rodiklių.

Pagrindiniai 2009 m. aplinkosauginiai rodikliai:

Į aplinkos orą išmetamų teršalų kiekis (tonomis) tonai žaliavos – 0,0005;
Elektros energijos sąnaudos kW tonai žaliavos – 90;
Šiluminės energijos sąnaudos Nm^3 tonai žaliavos – 30,85;
Nuotekų kiekis tonomis tonai žaliavos – 2,60;
Degalų suvartojimas tonomis tonai žaliavos – 0,01;
Mokesčiai už lietaus nuotekų taršą litais tonai žaliavos – 0,0065;
Mokestis už oro taršą – 93.475 Lt.

Bendrovė nuolat vykdo investicinius projektus, kurių metu diegia naujas modernias technologijas, kurios efektyviau leidžia naudoti energetinius išteklius. 2008 m. gruodžio 19 d. Nacionalinei mokėjimo agentūrai prie Žemės ūkio ministerijos Bendrovė pateikė paramos paraišką pagal „Lietuvos kaimo plėtros 2007-2013 m. programos priemonės „Žemės ūkio produktų perdirbimas ir pridėtinės vertės didinimas“ pirmąją veiklos sritį „Žemės ūkio produktų perdirbimas ir rinkodara“ pagal kurį planuojama už 14,2 mln. litų įsigyti pieno/išrūgų perdirbimo ir fasavimo įrangos, oro valymo filtrą ir jau įsigijo 11 naujų pienovežių. Investicijos į modernius pienovežius sumažino dideles susidėvėjusių pienovežių degalų, automobilių remonto ir techninio aptarnavimo sąnaudas bei atvežamo žaliavinio pieno savikainą, leido sutaupyti mokesčius už aplinkos teršimą iš mobilių transporto priemonių. Įgyvendinus kitą projekto dalį, susidėvėjusi įranga bus pakeista modernia, padidės maisto produktų kokybė, sumažės oro tarša į aplinką kietosiomis dalelėmis iš miltų fasavimo linijos bei nuotekų tarša.

Vykdydama Žmogiškųjų išteklių politiką, Bendrovė siekia kurti ir plėtoti ilgalaikius santykius su darbuotojais. Bendrovės darbuotojai turi galimybę žinias ir įgūdžius tobulinti. Yra paruoštos mokymo programos: gamybos darbininkams, gamybos aparatininkams, gamybos operatoriams, gamybos šaltkalviams-operatoriams, gamybos meistrams, prekybos darbuotojams.

Profesinis mokymas

Pravesti mokymai	Apmokintų darbuotojų skaičius per 2009 m.
Nauji gamybos darbininkai	5
Gamybos darbininkai apie ISO ir BRC standarto pagrindus	89
Rusijos federalinis standartas	47
Darbuotojų atstovai saugai ir sveikatai	12
Kitų padalinių (ūkio dalis, valgykla) nekvalifikuoti darbininkai	25
Kitų padalinių (klientų aptarnavimo sk) kvalifikuoti darbuotojai	13
Juslinis produktų vertinimas kursai	38
Darbų saugos dienos	27
Žaliavos pirkimo vadybininkai	22
IMKSKVS dokumentų ruošimo darbuotojai	24
Vidaus auditorių mokymas	13
Dalyvavo išoriniuose seminaruose ir kursuose	30
Gavo kvalifikacinius pažymėjimus	4
Kvalifikacijos kėlimo kursai (vidiniai)	8
Vidiniai kvalifikuotų darbuotojų ir meistrų mokymai ir atestacija	13
Naujų įrengimų aptarnavimo mokymai	11
Viso	499

11. Nuorodos ir papildomi paaiškinimai apie metinėje finansinėje ataskaitoje pateiktus duomenis

Metiniame finansinių ataskaitų rinkinyje ir aiškinamajame rašte pateikti duomenys yra pakankami, išsamūs ir papildomai neaiškinami.

12. Visų bendrovės įsigytų ir turimų savų akcijų skaičius bei jų nominali vertė ir įstatinio kapitalo dalis, kurią tos akcijos sudaro

Bendrovė ataskaitiniu laikotarpiu savų akcijų neįsigijo ir neperleido.

13. Per ataskaitinį laikotarpį įsigytų ir perleistų savų akcijų skaičius bei jų nominali vertė ir įstatinio kapitalo dalis, kurią tos akcijos sudaro

Bendrovė ataskaitiniu laikotarpiu savų akcijų neįsigijo ir neperleido.

14. Informacija apie apmokėjimą už savas akcijas, jei jos įsigyjamos ir perleidžiamos už užmokestį

Bendrovė ataskaitiniu laikotarpiu savų akcijų neįsigijo ir neperleido.

15. Bendrovės savų akcijų įsigijimo per ataskaitinį laikotarpį priežastys

Bendrovė ataskaitiniu laikotarpiu savų akcijų neįsigijo ir neperleido.

16. Informacija apie bendrovės filialus ir atstovybes

2009 m. gruodžio 31 d. Grupę sudarė AB „Žemaitijos pienas“ ir jos dukterinės įmonės. AB „Žemaitijos pienas“ valdomos dukterinės įmonės:

ŽŪK „Tarpučių pienas“, rej. kodas 151449845.
Įstatinis kapitalas – 496.027 Lt. Bendrovei priklauso 10,08 proc.
Buveinės adresas – Klaipėdos g. 3, Šilutė.
Veiklos pobūdis – Žaliavinio pieno atšaldymas.

ŽŪK „Sodžiaus pienas“ (likviduojamas) rej. kodas 177975514.
(Teisinis statuso „likviduojamas“ įregistravimo VĮ Registrų centre data 2009-07-10; Visuotinio narių susirinkimo protokolo Dėl kooprativo likvidavimo data 2009-05-04).
Įstatinis kapitalas – 694.570 Lt. Bendrovei priklauso 15,12 proc.
Buveinės adresas – Šilalės g. 35, Laukuva, Šilalės r.
Veiklos pobūdis – Žaliavinio pieno atšaldymas.

ABF „Šilutės Rambynas“, rej. kodas 277141670.
Įstatinis kapitalas – 8.596.650 Lt. Bendrovei priklauso 87,82 proc.
Buveinės adresas – Klaipėdos g.3, Šilutė.
Veiklos pobūdis – Fermentinių sūrių gamyba.

Remiantis Žemės ūkio bendrovių įstatymu, bendrovių nuosavybė yra nustatoma pagal pardavimų su tam tikra bendrove procentinį santykį, todėl ŽŪK „Tarpučių pienas“ ir ŽŪK „Sodžiaus pienas“ yra laikomos dukterinėmis įmonėmis, nes jų pardavimai Bendrovei sudaro beveik 100 proc. ABF „Šilutės Rambynas“ yra laikoma dukterine įmone, nes AB „Žemaitijos pienas“ kontroliuoja daugiau nei 50 proc. akcijų.

AB „Žemaitijos pienas“ turi 7 didmeninės prekybos padalinius su sandėliais ir transportavimo priemonėmis didžiausiuose Lietuvos miestuose:

- Vilniaus filialas, adr.: Algirdo g. 40/13, Vilnius
- Kauno filialas, adr.: Kėdainių g. 8A, Kaunas
- Anykščių filialas. adr.: Vilties g. 4A, Anykščiai
- Alytaus filialas, adr.: Putinų g. 23,. Alytus
- Klaipėdos filialas, adr.: Šilutės pl. 33, Klaipėda
- Panevėžio filialas, adr.: J.Janonio g. 9, Panevėžys
- Telšių filialas, adr.: Sedos g. 35, Telšiai

17. Svarbūs įvykiai, buvę nuo praėjusių finansinių metų pabaigos

1995 m. liepos 20 d. LR Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos įsakymu Nr. 4-104 veterinarinius reikalavimus atitinkančiai pieno perdirbimo įmonei AB „Žemaitijos pienas“ suteikė valstybinės veterinarijos priežiūros numerį LT 78-01 P.
1998 m. sausio 15 d. Europos komisijos sprendimu AB „Žemaitijos pienas“ pripažinta lygiateise pieno produktų į ES šalis importuotoja.
2006 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. B1-800 LR Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba patvirtino AB „Žemaitijos pienas“ atitiktį naujų ES higienos reglamentų reikalavimams ir suteikė veterinarinio patvirtinimo numerį 78-01 P.

Viena didžiausių Lietuvos pieno perdirbimo bendrovių AB „Žemaitijos pienas“ ir toliau investuoja į kokybę. 2009 m. balandžio 30 d. kompanijai buvo suteikti „ISO 9001 kokybės vadybos“ ir „ISO 22000 maisto saugos vadybos sistemų“ sertifikatai. Tokius pat sertifikatus gavo ir įmonių grupei priklausanti bendrovė „Šilutės Rambynas“.
Sertifikavimo sritis – pieno produktų kūrimas, gamyba ir pardavimas.
ISO 9001 – vadybos sistemos sertifikatas rodo, kad Bendrovėje įdiegta kokybės vadybos sistema, užtikrinanti efektyvų kompanijos valdymą remiantis pasaulyje pripažintomis vertybėmis ir tikslais.
ISO 22000 – maisto saugos vadybos sistemų sertifikatas rodo, kad įmonė užtikrina maisto saugumą visoje gamybos ir tiekimo grandinėje iki pat jo suvartojimo. Įmonės, turinčios ISO 22000 sertifikatą, išskirtinį dėmesį privalo skirti produktų gamybai ir aplinkos, geros higienos bei geros gamybos praktikų įgyvendinimui, siekiant užtikrinti saugų ir kokybišką galutinį produktą.

VšĮ EKOAGROS persertifikavo AB „Žemaitijos pienas“ ekologiškų produktų gamybą. Persertifikuota:

Ekologiškas sūris 45 % rieb. s.m.
Ekologiškas pienas 2,5 % riebumo
Ekologiškas jogurtas 2,5 % riebumo
Ekologiškas jogurtas su braškėmis 2,0 % riebumo
Ekologiškas jogurtas su citrinomis ir imbierais 2,0 % riebumo
Ekologiškas jogurtas su vyšniomis 2,0 % riebumo
Ekologiška pusriebė varškė 9 % riebumo

2009-03-07 sertifikatas Nr. SER-K-09-00023, registracijos Nr. 060670P.

VšĮ EKOAGROS sertifikavo AB „Žemaitijos pienas“ gaminamą Ekologišką jogurtą 2,4 % riebumo.
2009-12-23 sertifikatas Nr. SER-K-09-02907, registracijos Nr. 060670P.

Kietas pusriebis fermentinis sūris 40 % riebumo s.m. 7 COLLINE sertifikuotas Kaliningrado Sertifikavimo centre.

Glaistytas desertas JUMS 24 % riebumo s.m. sertifikuotas Kaliningrado Sertifikavimo centre.

Bendrovėje gaminama grietinėlė naujai sertifikuota Ukrainos rinkai.

Pratęstas buvusių sertifikatų galiojimo laikas Kaliningrado Sertifikavimo ir metrologijos centre bei Baltarusijos sertifikavimo centre BELGIM.

Tarptautinės sertifikacijos įstaigos Bureau Veritas Certifikation auditoriai atliko AB „Žemaitijos pienas“ integruotos maisto saugos ir kokybės vadybos sistemos 1-ąjį priežiūros auditą (pagal ISO 22000:2006 ir ISO 9001: 2008 reikalavimus). Neatitikčių nenustatyta.

Tarptautinės sertifikacijos įstaigos Bureau Veritas Certifikation auditoriai atliko AB „Žemaitijos pienas“ sūrių–sviesto gamybos ir lydytų-fasuotų sūrių gamybos auditą pagal BRC (Global Food Standard Issue 5 (British Retail Consortium) reikalavimus.

AB „Žemaitijos pienas“ sėkmingai auditavo Rusijos Federacijos Veterinarijos ir fitosanitarijos priežiūros tarnyba.

AB „Žemaitijos pienas“ sėkmingai auditavo Baltarusijos, Ukrainos veterinarijos tarnybos specialistai.

AB „Žemaitijos pienas“ sėkmingai auditavo JAV armijos veterinarijos tarnybos auditoriai.

XI Rusijos žemės ūkio paroda „Auksinis ruduo“. Diplomas AB „Žemaitijos pienas“ už dalyvavimą parodoje (Maskva, spalio 9-12 d.).

Lietuvos nacionalinės vartotojų federacijos konkursas „Pasirink geriausią prekę“. AB „Žemaitijos pienas“ produktui Sūris „Džiugas“ suteiktas ženklas „Pasirink geriausią prekę“ (Vilnius, 2009-10-16).

Lietuvos nacionalinės vartotojų federacijos konkursas „Pasirink geriausią prekę“. AB „Žemaitijos pienas“ produktui jogurtas „MAGIJA“ STOP E (su ananasais ir greipfrutais) suteiktas ženklas „Pasirink geriausią prekę“ (Vilnius, 2009-10-16).

Lietuvos nacionalinės vartotojų federacijos konkursas „Pasirink geriausią prekę“. AB-F „Šilutės Rambynas“ produktui plėšomos sūrio dešrelės „PIK-NIK“ (su prieskoninėmis žolelėmis) suteiktas ženklas „Pasirink geriausią prekę“ (Vilnius, 2009-10-16).

18. Bendrovės veiklos planai ir prognozės

AB „Žemaitijos pienas“ ilgalaikiai tikslai - tapti stipria, techniškai modernia, patikima, patrauklia investitoriams bendrove; savo gamybos produktams susikurti pelningą rinką Europos Sąjungoje ir Pabaltijyje; išlaikyti produktų kokybės aukščiausią lygį; pilnai išnaudoti esamus gamybinius pajėgumus; sistemingai kaupti intelektualinį kapitalą.
Bendrovės pagrindiniai einamieji tikslai:

- pirkti pieną rinkos sąlygomis, bet ne brangiau negu žaliavinį pieną Lietuvoje perka kiti rinkos dalyviai;
- pardavimus didinti bendrovei palankiomis kainomis. Koncentruotis ties pagrindiniu stipriausių produktų krepšeliu bei išlaikyti ne mažesnę kaip 20 proc. vidaus rinkos dalį. Eksporto rinkose orientuotis į aukštesnės pridėtinės vertės produkcijos pardavimus;
- stiprinti rinkodaros funkciją bei bendrovės vardą;
- mažinti gamybos sąnaudas ir produktų savikainą;
- kaip galima greičiau atsisakyti ekonomiškai nenaudingos gamybos;
- mažinti paskirstymo išlaidas;
- darbuotojus skatinti tik už galutinį rezultatą ir už prisiimtų planų vykdymą.

Dėl sunkiai prognozuojamos šalies ekonominės situacijos AB „Žemaitijos pienas“ grupė susilaiko nuo apyvartos ir pelno prognozių skelbimo 2010 metams.

19. Informacija apie įmonės tyrimų ir plėtros veiklą

Bendrovė nuolat vykdo investicijas ir ieško būdų, kaip užtikrinti pastovų augimą bei geresnį veiklos efektyvumą.

20. Kai bendrovė naudoja finansines priemones, ir tai svarbu vertinant bendrovės turtą, nuosavą kapitalą, įsipareigojimus, finansinę būklę ir t.t., bendrovė atskleidžia finansinės rizikos valdymo tikslus, naudojamas numatomų sandorių grupių pagrindinių grupių apsidraudimo priemones, kurioms taikoma apsidraudimo sandorių apskaita

Informacija apie emitento finansinę riziką yra pateikta Metinių finansinių ataskaitų rinkinio aiškinamajame rašte.

II. KITA INFORMACIJA APIE EMITENTĄ

21. Emitento įstatinio kapitalo struktūra

Juridinių asmenų registre įregistruotas 48.375.000 Lt įstatinis kapitalas. Jis padalintas į 48.375.000 paprastąsias vardines 1 Lt nominalios vertės akcijas.
2009 m. gruodžio 31 d. AB „Žemaitijos pienas“ įstatinį kapitalą sudarė:

Akcijų rūšis	Akcijų skaičius (vnt.)	Nominali vertė (Lt)	Bendra nominali vertė (Lt)	Įstatinio kapitalo dalis (%)
Paprastosios vardinės akcijos	48.375.000	1	48.375.000	100

Visos akcijos yra pilnai apmokėtos ir joms netaikomi jokie vertybinių popierių perleidimo apribojimai.

22. Visi vertybinių popierių perleidimo apribojimai

Vertybinių popierių perleidimo apribojimai netaikomi.

23. Akcininkai

2009 m. gruodžio 31 d. Bendrovėje iš viso buvo 3.442 akcininkų. Visos išleistos akcijos suteikia akcijų turėtojams vienodas teises, numatytas Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme (toliau – LR akcinių bendrovių įstatymas) ir Bendrovės įstatuose.

Akcininkai, nuosavybės teise turintys ar valdantys daugiau kaip 5 proc. AB „Žemaitijos pienas“ įstatinio kapitalo ir balsų:

Eil. Nr.	Akcininkas	Nuosavybės teise priklausančių akcijų skaičius	Nuosavybės teise turima įstatinio kapitalo ir balsų dalis, %	Kartu su susijusiais asmenimis turimų balsų dalis, %
1	Pažemeckas Algirdas	21.355.870	44,15	50,40
2	SKANDINAVISKA ENSKILDA BANKEN CLIENTS, kodas 50203290810, SERGELS TORG 2, 10640 STOCKHOLM, SWEDEN	4.811.238	9,95	9,95
3	AB "Klaipėdos pienas", įm. kodas 240026930, Šilutės pl. 33, 91107 Klaipėda	3.601.844	7,45	7,45
4	Šunokienė Ona	2.614.430	5,4	5,4

Vertybinių popierių perleidimui apribojimų nėra. Akcininkai naudojasi turtinėmis ir neturinėmis teisėmis ir turi pareigas, numatytas LR akcinių bendrovių įstatyme ir Bendrovės įstatuose.

Balsavimo teisių apribojimai. Visos Bendrovės akcijos, suteikiančios balsavimo teisę, yra vienodos nominalios vertės, kiekviena akcija visuotiniame akcininkų susirinkime suteikia po vieną balsą.

24. Akcininkų teisės

Bendrovės akcininkai turi šias turtines teises:
gauti Bendrovės pelno dalį (dividendą); gauti likviduojamos Bendrovės turto dalį; nemokamai gauti akcijų, jei įstatinis kapitalas didinamas iš Bendrovės lėšų, išskyrus įstatymų nustatytus atvejus; kai akcininkas yra fizinis asmuo – palikti testamentu visas ar dalį akcijų vienam ar keliems asmenims; įstatymų nustatyta tvarka ir sąlygomis parduoti ar kitokiu būdu perleisti visas ar dalį akcijų kitų asmenų nuosavybėn;

Bendrovės akcininkai turi šias neturtines teises:
dalyvauti susirinkimuose; pagal akcijų suteikiamas teises balsuoti susirinkimuose; gauti nekonfidencialią informaciją apie Bendrovės ūkinę veiklą; rinkti ir būti išrinktu į Bendrovės valdymo ir kontrolės organus, užimti bet kurias pareigas Bendrovėje, jeigu kitaip nenustato LR akcinių bendrovių įstatymas ir Bendrovės įstatai; teikti konkrečius pasiūlymus Bendrovės finansinei, ūkinei, organizacinei ir kt. veiklai gerinti, apskųsti teismui akcininkų susirinkimų, stebėtojų tarybos, valdybos bei Bendrovės vadovo sprendimus ar veiksmus, kurie pažeidžia Lietuvos Respublikos įstatymus, Bendrovės įstatus, akcininkų turtines ir neturtines teises. Vienas ar keli akcininkai be atskiro įgaliojimo turi teisę reikalauti akcininkams padarytos žalos atlyginimo; kitas įstatymuose nustatytas neturtines teises.
Asmuo įgyja visas teises bei pareigas, kurias jam suteikia jo įsigyta Bendrovės įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalis: įstatinio kapitalo didinimo atveju – nuo Bendrovės įstatų pakeitimų, susijusių su įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių padidėjimu, įregistravimo dienos, kitais atvejais – nuo nuosavybės teisių į Bendrovės įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį atsiradimo.

25. Akcininkai, turintys specialias kontrolės teises ir tų teisių aprašymai

Bendrovėje nėra akcininkų turinčių specialias kontrolines teises.

26. Visi balsavimo teisių apribojimai

Bendrovėje nėra akcininkų, kuriems būtų apribota balsavimo teisė.

27. Visi akcininkų tarpusavio susitarimai, apie kuriuos emitentas žino ir kurių gali būti ribojamas vertybinių popierių perleidimas ir (arba) balsavimo teisės

Emitentui nėra žinoma apie akcininkų tarpusavio susitarimus, kuriais galėtų būti apribotas vertybinių popierių perleidimas ir (arba) balsavimo teisės.

28. Darbuotojai

2009 m. gruodžio 31 d. duomenimis, Grupės darbuotojų skaičius buvo 1.528. Palyginti su 2009-12-31 darbuotojų sumažėjo 16,91 proc. Šį mažėjimą sąlygojo vykstantys ekonominiai pokyčiai, darbo našumo didinimas bei įmonių (tiek AB „Žemaitijos pienas“, tiek ABF „Šilutės Rambynas“) gamybiniuose padaliniuose vykdomų darbų perskirstymas.

Per pastaruosius finansinius metus AB „Žemaitijos pienas“ grupės vidutinis darbuotojų pokytis:

	2009.12.31	2008.12.31
Vidutinis darbuotojų skaičius	1.528	1.839

Darbuotojų grupavimas pagal išsilavinimą:

Darbuotojų skaičius	2009.12.31	2008.12.31
Su aukštuoju išsilavinimu	214	225
Su aukštesniuoju išsilavinimu	411	413
Su profesiniu išsilavinimu	290	440
Su viduriniu išsilavinimu	510	583
Su nebaigtu viduriniu išsilavinimu	103	178
Iš viso:	**1.528**	**1.839**

AB „Žemaitijos pienas“ grupės vidutinis darbo užmokestis pagal atitinkamas darbuotojų darbo grupes:

	2009-12-31		2008-12-31	
Padalinys	**Darbuotojų skaičius**	**Vidutinis darbo užmokestis**	**Darbuotojų skaičius**	**Vidutinis darbo užmokestis**
Administracija	133	3.194,20	122	4.110,17
Aptarnaujantis personalas	214	2.110,20	217	2.284,48
Transporto padalinys	175	2.295,50	264	2.809,83
Žaliavos supirkimas	283	869,20	236	1.411,4
Gamybos padalinys	411	1.533,00	652	1.704,22
Filialai	312	2.255,10	348	2.336,48
Iš viso:	**1.528**		**1.839**	

Bendrovės darbuotojų teisės bei pareigos numatytos jų pareigybiniuose nuostatuose. Darbo sutartyse nėra numatyta ypatingų teisių ar pareigų.

29. Emitento įstatų pakeitimo tvarka

AB „Žemaitijos pienas“ savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos įstatymais, Vyriausybės nutarimais bei norminiais aktais, reglamentuojančiais įmonių veiklą, Vertybinių popierių rinkos įstatymu, Bendrovės įstatais.
AB „Žemaitijos pienas“ įstatai keičiami Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

30. Emitento valdymo organai

Emitento valdymo organai yra visuotinis akcininkų susirinkimas, stebėtojų taryba, valdyba ir Bendrovės vadovas (generalinis direktorius). Valdymo organai yra Bendrovės valdyba ir vadovas.

Visuotinis akcininkų susirinkimas

Visuotinis akcininkų susirinkimas turi teisę:
keisti ir papildyti Bendrovės įstatus; rinkti ir atšaukti audito įmonę, stebėtojų tarybos narius; tvirtinti metinių finansinių ataskaitų rinkinį, valdybos pateiktą Bendrovės veiklos ataskaitą; priimti sprendimą padidinti įstatinį kapitalą; nustatyti Bendrovės išleidžiamų akcijų rūšį, klasę ir minimalią emisijos kainą; priimti sprendimą sumažinti įstatinį kapitalą; priimti sprendimą išleisti konvertuojamąsias obligacijas; priimti sprendimą keisti vienos rūšies ar klasės Bendrovės akcijas į kitos, tvirtinti akcijų keitimo tvarką; priimti sprendimą Bendrovei įsigyti savo akcijų; priimti sprendimą pertvarkyti Bendrovę, likviduoti Bendrovę ar atšaukti Bendrovės likvidavimą; priimti sprendimą reorganizuoti Bendrovę ir tvirtinti reorganizavimo projektą (sąlygas). Įstatymų nustatytais atvejais sprendimą dėl Bendrovės reorganizavimo, prijungimo būdu, gali priimti Bendrovės valdyba; taip pat priimti sprendimą dėl pelno paskirstymo; priimti sprendimą sudaryti rezervus, išskyrus perkainojimo rezervą.
Bendrovės stebėtojų taryba yra kolegialus priežiūros organas, atliekantis Bendrovės veiklos priežiūrą. Tarybai vadovauja jos pirmininkas. Bendrovės taryba sudaroma iš 3 (trijų) narių, kuriuos renka visuotinis akcininkų susirinkimas 4 (ketveriems) metams. Bendrovės įstatai numato, kad tarybos nario kadencijų skaičius neribojamas.

Stebėtojų taryba

Stebėtojų tarybos įgaliojimai ir atsakomybė:
renka valdybos narius ir atšaukia juos iš pareigų; jei Bendrovė dirba nuostolingai, stebėtojų taryba privalo svarstyti, ar valdybos nariai tinka eiti pareigas; prižiūri valdybos ir Bendrovės vadovo veiklą; pateikia visuotiniam akcininkų susirinkimui atsiliepimus ir pasiūlymus dėl Bendrovės veiklos strategijos, metinių finansinių ataskaitų rinkinio, pelno paskirstymo projekto ir Bendrovės veiklos ataskaitos, taip pat valdybos bei Bendrovės vadovo veiklos; nustato (derina) gaminamos produkcijos valdybos pateiktus mėnesinius/ketvirtinius limitus, skirtos nemokamai pateikti pirkėjams degustacijai, skirtai rinkai tirti ir/ar plėsti bei pasibaigus ketvirčiui juos tvirtina; teikia siūlymus valdybai ir Bendrovės vadovui atšaukti jų sprendimus, kurie prieštarauja įstatymams ir kitiems teisės aktams, Bendrovės įstatams ar visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimams; sprendžia kitus Bendrovės įstatuose, taip pat visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimuose stebėtojų tarybos kompetencijai priskirtus Bendrovės ir jos valdymo organų veiklos priežiūros klausimus; nustato Bendrovės vadovo pareiginį atlyginimą, jeigu jis yra valdybos narys; valdybos prašymu sprendžia klausimą dėl Bendrovėje dirbančio stebėtojų tarybos nario darbo sutarties nutraukimo.

Valdyba

Bendrovės valdyba yra kolegialus valdymo organas, atstovaujantis Bendrovės akcininkus laikotarpiui tarp jų susirinkimų ir priimantis sprendimus svarbiausiais bendrovės ūkinės veiklos klausimais. Valdybos darbo tvarką nustato valdybos darbo reglamentas. Valdybą sudaro 5 (penki) nariai. Valdybos narius ne daugiau kaip 4 (ketveriems) metams renka stebėtojų taryba. Jų kadencijų skaičius neribojamas. Valdybos veiklai vadovauja pirmininkas, kurį iš savo narių išsirenka valdyba.

Valdyba svarsto ir tvirtina:
Bendrovės veiklos strategiją; Bendrovės valdymo struktūrą ir darbuotojų pareigybes; pareigybes, į kurias darbuotojai priimami konkurso tvarka; pritariant stebėtojų tarybai, kiekvienam mėnesiui nustato ir tvirtina gaminamos produkcijos asortimentą ir kiekį, kuris nemokamai pateikiamas pirkėjams degustacijai, siekiant tirti ir/ar plėsti rinką; Bendrovės filialų ir atstovybių nuostatus; generalinio direktoriaus ir jo pavaduotojų pareiginius nuostatus ir atlyginimus.
Valdyba renka ir atšaukia Bendrovės vadovą. Valdyba pritaria Bendrovės vadovo pasiūlytoms jo pavaduotojų kandidatūroms bei kandidatūroms į pareigas, į kurias darbuotojai priimami konkurso tvarka.

Valdyba analizuoja ir vertina generalinio direktoriaus pateiktą medžiagą apie:
Bendrovės veiklos strategijos įgyvendinimą; Bendrovės veiklos organizavimą; Bendrovės finansinę būklę; ūkinės veiklos rezultatus, pajamų ir išlaidų sąmatas, inventorizacijos ir kitus turto pasikeitimo apskaitos duomenis; finansinių išteklių kaupimo šaltinius ir naudojimo būdus; Bendrovės sandorius.
Valdyba analizuoja, vertina generalinio direktoriaus pateiktą Bendrovės metinių finansinių ataskaitų rinkinio projektą ir pelno paskirstymo projektą ir, šiems projektams pritarusi, teikia juos visuotiniam akcininkų susirinkimui. Valdyba nustato Bendrovėje taikomus materialiojo turto nusidėvėjimo ir nematerialiojo turto amortizacijos skaičiavimo metodus ir normatyvus.
Valdyba privalo laiku rengti visuotinius akcininkų susirinkimus, užtikrinti vardinių akcijų savininkų sąrašų parengimą, sudaryti visuotinių akcininkų susirinkimų darbotvarkes, pateikti akcininkams Bendrovės metinių finansinių ataskaitų rinkinį, pelno paskirstymo projektą, Bendrovės veiklos ataskaitą bei kitą reikiamą informaciją darbotvarkės klausimams svarstyti.

Valdyba, be visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimo, priima sprendimus šiais klausimais:
sprendimus Bendrovei tapti kitų juridinių asmenų steigėja, dalyve; sprendimus steigti Bendrovės filialus ir atstovybes; sprendimus dėl ilgalaikio turto, kurio balansinė vertė didesnė kaip 1/20 Bendrovės įstatinio kapitalo, investavimo, perleidimo, nuomos; sprendimus dėl ilgalaikio turto, kurio balansinė vertė didesnė kaip 1/20 Bendrovės įstatinio kapitalo, įkeitimo ir hipotekos; sprendimus dėl kitų asmenų prievolių, kurių suma didesnė kaip 1/20 Bendrovės įstatinio kapitalo, įvykdymo laidavimo ar garantavimo; sprendimus įsigyti ilgalaikio turto už kainą, didesnę kaip 1/20 Bendrovės įstatinio kapitalo; sprendimus įmonių restruktūrizavimo, reorganizavimo sąlygas ir/ar projektus restruktūrizuoti, reorganizuoti Bendrovę/es; Bendrovės stojimas į asociacijas, koncernus ir (ar) konsorciumus ir išstojimas iš jų; skirti lėšų labdarai, sveikatos apsaugai, kultūrai, mokslui, kūno kultūrai ir sportui, taip pat stichinių nelaimių ir ypatingosios padėties likvidavimui; nustato Bendrovės vadovo naudojamų lėšų fondo dydį; kitus Bendrovės įstatuose ar visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimuose valdybos kompetencijai priskirtus sprendimus.

Bendrovės vadovas

Bendrovės vadovas yra generalinis direktorius, kuris savo veikloje vadovaujasi Bendrovės įstatais, visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimais, valdybos sprendimais ir administracijos darbo reglamentu.

Vadovas organizuoja kasdieninę bendrovės veiklą ir atlieka veiksmus, reikalingus jos funkcijoms vykdyti, Bendrovės organų sprendimams įgyvendinti bei Bendrovės veiklai užtikrinti. Bendrovės generalinis direktorius yra atsakingas ir reguliariai atsiskaito valdybai.

Bendrovės organai savo veikloje vadovaujasi LR įstatymų, teisės aktų bei Bendrovės įstatų jiems nustatytais įgaliojimais. Bendrovės organai yra renkami, skiriami ir atšaukiami iš pareigų pagal minėtų dokumentų nuostatas.

Bendrovės vadovas ir administracija:

Bendrovės vadovas yra generalinis direktorius, kuris savo veikloje vadovaujasi Bendrovės įstatais, visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimais, valdybos sprendimais ir administracijos darbo reglamentu. Generalinį direktorių renka ir atšaukia Bendrovės valdyba. Generaliniam direktoriui rinkti gali būti organizuojamas konkursas. Darbo sutartį su generaliniu direktoriumi pasirašo valdybos pirmininkas. Darbo sutartį su generaliniu direktoriumi, kuris yra ir Bendrovės valdybos pirmininkas, pasirašo valdybos įgaliotas valdybos narys. Generalinis direktorius dalyvauja Bendrovės valdybos posėdžiuose patariamojo balso teise, jeigu jis nėra valdybos narys.

Bendrovės vadovas (generalinis direktorius):

vadovauja Bendrovės administracijai; savo kompetencijos ribose sudaro sandorius Bendrovės vardu; atstovauja Bendrovę santykiuose su trečiaisiais asmenimis, teisme bei arbitraže. Teisę atstovauja Bendrovę generalinis direktorius įgyja nuo dienos, nustatytos darbo sutartyje; atidaro ir uždaro Bendrovės sąskaitas bankų įstaigose; rengia ir teikia valdybai tvirtinti Bendrovės valdymo struktūrą, pareigybių sąrašus, atlyginimo ir skatinimo už darbo sistemas; rengia akcijų pasirašymo sutarties projektą; priima į darbą ir atleidžia darbuotojus, sudaro ir nutraukia su jais darbo sutartis, vertina darbo rezultatus, skiria darbuotojams drausmines nuobaudas ir paskatinimus, tame tarpe ir materialinio pobūdžio; nustato vidaus darbo taisykles, tvirtina Bendrovės padalinių nuostatus, administracijos darbo reglamentą; išduoda įgaliojimus vykdyti toms funkcijoms, kurios yra jo kompetencijoje; LR akcinių bendrovių įstatymo nustatytais atvejais šaukia visuotinį akcininkų susirinkimą, organizuoja jį, rengia reikalingų visuotiniam akcininkų susirinkimui dokumentų projektus; užtikrina Bendrovės turto, komercinių paslapčių apsaugą; vykdo kitas įstatymų ir šių įstatų numatytas funkcijas; disponuoja Bendrovės turtu, įskaitant pinigines lėšas.

Bendrovės generalinis direktorius yra atsakingas ir reguliariai atsiskaito valdybai.

Stebėtojų tarybos struktūra:

Vardas, Pavardė	Pareigos Emitente	Turimų akcijų skaičius vnt.	Turima įstatinio kapitalo dalis %	Kadencijos pradžia	Kadencijos pabaiga	Darbo Žemaitijos pienas pradžia
Artūras Kanapienis	Stebėtojų tarybos pirmininkas	19.860	0,04	2007-10-13	2011-10-12	2008-09-05 AB "Žemaitijos pieno investicija" gen. direktorius
Robertas Pažemeckas	Stebėtojų tarybos narys	-	-	2007-10-13	2011-10-12	2002-08-26
Romusas Jarulaitis	Stebėtojų tarybos narys	1.105.510	2,29	2007-10-13	2011-10-12	1988-01-26

Valdybos struktūra:

Vardas, Pavardė	Pareigos Emitente	Turimų akcijų skaičius vnt.	Turima įstatinio kapitalo dalis %	Kadencijos pradžia	Kadencijos pabaiga	Darbo Žemaitijos pienas pradžia
Algirdas Pažemeckas	Valdybos pirmininkas, generalinis direktorius	21.355.870	44,15	2008-09-30	2012-09-29	1986-12-26
Algirdas Bladžinauskas	Valdybos narys, pardavimų direktorius	-	-	2008-09-30	2012-09-29	1996-08-20
Dalia Gecienė	Valdybos narė, vyr. buhalterė	665.160	1,38	2008-09-30	2012-09-29	1986-07-29
Marius Dromantas	Valdybos narys, logistikos direktorius	-	-	2009-06-01	2012-09-29	2003-12-01
Irena Baltrušaitienė	Valdybos narė, gamybos direktorė	577.130	1,19	2008-09-30	2012-09-29	1975-08-15

Administracija:

Vardas, Pavardė	Pareigos	Turimų akcijų skaičius vnt.	Turima įstatinio kapitalo dalis %
Algirdas Pažemeckas	Gen. direktorius	21.355.870	44,15
Dalia Gecienė	Vyr. buhalterė	665.160	1,38

Per 2009 metus valdymo organams priskaičiuota pinigų suma yra 1.072.888,61 Litų. Ši suma paskirstyta sekančiai: Stebėtojų tarybos nariams 373.608,71 Litų, valdybos nariams 699.279,90 Litų.

31. Visi reikšmingi susitarimai, kurių šalis yra emitentas ir kurie įsigaliotų, pasikeistų ar nutrūktų pasikeitus emitento kontrolei, taip pat jų poveikis, išskyrus atvejus, kai dėl susitarimų pobūdžio jų atskleidimas padarytų emitentui didelę žalą

Susitarimų, kurių šalis yra emitentas ir kurie įsigaliotų, pasikeistų ar nutrūktų pasikeitus emitento kontrolei nėra.

32. Visi emitento ir jo organų narių ar darbuotojų susitarimai, numatantys kompensaciją, jei jie atsistatydintų arba būtų atleisti be pagrįstos priežasties arba jei jų darbas baigtųsi dėl emitento kontrolės pasikeitimo

Emitentas nėra sudaręs susitarimų su jo organų nariais ar darbuotojais, kurie numatytų kompensacijas jei jie atsistatydintų arba būtų atleisti be pagrįstos priežasties arba jei jų darbas baigtųsi dėl emitento kontrolės pasikeitimo.

33. Informacija apie tai, kaip laikomasi bendrovių valdymo kodekso

AB „Žemaitijos pienas“ pranešimas apie Vertybinių popierių biržoje listinguojamų Bendrovių valdymo kodekso laikymąsi pateikiama atskirame priede ir yra šio konsoliduoto metinio pranešimo dalis.

34. Duomenys apie viešai skelbtą informaciją

2009-02-06 Dėl žiniasklaidoje paskelbtos informacijos.
2009 m. vasario 05 d. „Verslo žinių“ leidinyje paskelbta informacija nurodanti, kad AB „Žemaitijos pienas“ per praėjusius ir šiuos metus gamybos apimtis sumažino apie 15 proc. bei nutraukė sūrių eksportą į Italiją yra klaidinga. Bendrovė pažymi, kad ši paskelbta informacija neatitinka realios tikrovės, kadangi AB „Žemaitijos pienas“ nesumažino nei gamybos nei nutraukė eksporto į Italiją.

2009-02-13 Dėl investicijų sumažinimo.
2009 m. AB „Žemaitijos pienas“ planuoja į gamybos plėtrą investuoti apie 14 mln. litų, dalį lėšų gaunant iš Europos struktūrinių fondų. Tai sudarytų apie 50 proc. mažesnę investicijų dalį nei planuota investuoti anksčiau. Tokius pokyčius nulėmė pasaulinė ekonominė krizė.

2009-02-27 Pateikta 2008 metų 12 mėnesių finansinė informacija.
Pridedama: AB „Žemaitijos pienas“ 2008 m. neaudituota tarpinė finansinė atskaitomybė.

2009-03-16 Dėl visuotinio akcininkų susirinkimo
AB „Žemaitijos pienas“ valdybos iniciatyva ir sprendimu 2009 m. balandžio 17 d. 15 val. šaukiamas AB „Žemaitijos pienas“, įmonės kodas 180240752, buv. adr. Sedos g. 35, Telšiai, eilinis visuotinis akcininkų susirinkimas.
Susirinkimo darbotvarkė :
1. Dėl bendrovės metinio pranešimo;
2. Dėl bendrovės auditoriaus išvados;
3. Dėl bendrovės 2008 m. finansinės atskaitomybės tvirtinimo;
4. Dėl bendrovės 2008 m. pelno (nuostolių) paskirstymo;
5. Dėl audito įmonės rinkimo ir audito paslaugų apmokėjimo sąlygų nustatymo;
6. Kiti klausimai.

2009-03-17 Pataisyta: Akcininkų susirinkimo apskaitos dienos pakeitimas
AB „Žemaitijos pienas“ valdybos iniciatyva ir sprendimu 2009 m. balandžio 17 d. 15 val. šaukiamas AB „Žemaitijos pienas“, įmonės kodas 180240752, buv. adr. Sedos g. 35, Telšiai, eilinis visuotinis akcininkų susirinkimas.
Susirinkimo darbotvarkė :
1. Dėl bendrovės metinio pranešimo;

2. Dėl bendrovės auditoriaus išvados;
3. Dėl bendrovės 2008 m. finanasinės atskaitomybės tvirtinimo;
4. Dėl bendrovės 2008 m. pelno (nuostolių) paskirstymo;
5. Dėl audito įmonės rinkimo ir audito paslaugų apmokėjimo sąlygų nustatymo;
6. Kiti klausimai.

2009-04-06 Pranešimas apie vadovo sandorį.
Pranešimas apie vadovo sandorį dėl emitento vertybinių popierių.

2009-04-09 AB „Žemaitijos pienas“ 2009-04-17 įvyksiančio eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimų projektai.
AB „Žemaitijos pienas“ Valdybos sprendimas 2009 m. kovo 25 d. Nr. 01
Bendrovės valdyba vadovaujantis LR akcinių bendrovių įstatymo 34 straipsniu nusprendžia siūlyti Bendrovės visuotiniam susirinkimui,
1. Patvirtinti bendrovės metinį pranešimą;
2. Išklausyti bendrovės auditoriaus išvadą;
3. Pavirtinti bendrovės 2008 metų konsoliduotą finansinę atskaitomybę;
4. Patvirtinti pelno (nuostolio) paskirstymą;
5. Įpareigoti bendrovės valdybą parinkti audito įmonę, kuri atliks 2009 m. konsoliduotos finansinės atskaitomybės auditą ir sudaryti audito paslaugų teikimo sutartį.
6. AB „Žemaitijos pienas„ Audito komiteto narių rinkimas ir jų tvirtinimas.
7. Audito komiteto sudarymo ir veiklos nuostatų tvirtinimas (nuostatai pridedami, 3 lapai).

2009-04-20 AB „Žemaitijos pienas“ akcininkų susirinkimo įvykusio 2009 m. balandžio 17 d. sprendimai.
AB „Žemaitijos pienas“ akcininkų susirinkimas įvykęs 2009 m. balandžio 17 d. nusprendė:
1. Patvirtinti bendrovės metinį pranešimą;
2. Išklausyti bendrovės auditoriaus išvadą;
3. Pavirtinti bendrovės 2008 metų konsoliduotą finansinę atskaitomybę;
4. Patvirtinti sekantį pelno (nuostolio) paskirstymą:
1. nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai) ataskaitinių finansinių metų pradžioje 42.660
2. grynasis ataskaitinių finansinių metų pelnas (nuostoliai) (4.805)
3. pervedimai iš rezervų 0
4. akcininkų įnašai bendrovės nuostoliams padengti (jeigu visus ar dalį nuostolių nusprendė padengti akcininkai) 0
5. paskirstytinas pelnas (nuostoliai) iš viso 37.855
6. pelno dalis, paskirta į privalomąjį rezervą 0
7. akcinės bendrovės pelno dalis, paskirta į rezervą savoms akcijoms įsigyti 0
8. pelno dalis, paskirta į kitus rezervus 0
9. pelno dalis, paskirta dividendams išmokėti 0
10. pelno dalis, paskirta metinėms išmokoms (tantjemoms) valdybos ir stebėtojų tarybos nariams, darbuotojų premijoms ir kitiems tikslams 0
11. nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai) ataskaitinių finansinių metų pabaigoje, perkeliamas į kitus finansinius metus 37.855
5. Įpareigoti bendrovės valdybą išrinkti audito įmonę, kuri atliks 2009 m. konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio auditą ir sudaryti audito paslaugų teikimo sutartį.
6. Nesteigti bendrovėje audito komiteto.

2009-04-20 AB „Žemaitijos pienas“ metinė informacija
1. Nepriklausomo auditoriaus išvada, konsoliduotas metinis pranešimas, finansinė atskaitomybė bei konsoliduota finansinė atskaitomybė.
2. Informacija apie tai kaip yra laikomasi bendrovių valdymo kodekso.
3. Atsakingų asmenų patvirtinimas.

2009-04-22 Paaiškinimas dėl paskelbto nuostolio.
Po atlikto audito AB „Žemaitijos pienas“ grupės nuostolis sumažėjo nuo paskelbto pradinio 4,6 mln. litų iki audituoto 3,7 mln. litų. Skirtumas susidarė dėl to, kad AB F „Šilutės Rambynas“ turimas ilgalaikis turtas buvo pervertintas tikrąją verte.

2009-04-29 AB „Žemaitijos pienas“ valdybos pirmininko išrinkimas
2009-04-28 AB „Žemaitijos pienas“ valdyba valdybos pirmininku išrinko Algirdą Pažemecką.

2009-05-04 AB „Žemaitijos pienas“ 2009 m. I ketv. preliminarus veiklos rezultatas
AB „Žemaitijos pienas“ neauditutos konsoliduotos 2009 m. pirmo ketvirčio pardavimo pajamos - 90,25 mln.Lt (26,14 mln.EUR), palyginus su 2008 m. I ketvirčiu pardavimai sumažėjo 20,42 % . 2009 m. pirmo ketvirčio konsoliduotas neauditutas nuostolis - 3,6 mln.lt. (1,04 mln.EUR); 2008 m.I ketvirčio nuostolis - 5,4 mln.lt (1,56 mln.EUR).

2009-05-29 AB „Žemaitijos pienas“ 2009 m. trijų mėn. tarpinė konsoliduota finansinė ataskaita
AB „Žemaitijos pienas“ 2009 m. trijų mėn. tarpinė konsoliduota finansinė ataskaita.
Pateikta AB „Žemaitijos pienas„ grupės 2009 m. trijų mėnesių tarpinė Konsoliduota finansinė ataskaita.

2009-06-02 AB „Žemaitijos pienas„ stebėtojų tarybos posėdžio nutarimai
Nuspręsta: Atšaukti valdybos narį Romusą Jarulaitį ir išrinkti naują narį Marių Dromantą.

2009-06-23 Dėl AB „Žemaitijos pienas“ akcijų delistingavimo
AB „Žemaitijos pienas“ valdymo organai nusprendė nesvarstyti klausimo dėl Bendrovės akcijų išbraukimo iš prekybos NASDAQ OMX Vilniaus biržoje.

2009-07-31 AB „Žemaitijos pienas“ grupės 2009 m. I pusmečio rezultatas
Preliminarus neauditutas 2009 m. I pusmečio rezultatas
AB „Žemaitijos pienas“ grupės preliminarūs 2009 m. pirmojo pusmečio konsoliduoti neauditutoi pardavimai sudarė 186,8 mln.litų (54,1 mln.EUR) t.y. 20,5 proc. mažiau negu per praėjusių metų tą patį laikotarpį. Mažesnius pardavimus lėmė kritusios pieno produktų kainos pardavimų rinkose.
2009 m. pirmojo pusmečio konsoliduotas neauditutas nuostolis sudarė 1,9 mln.litų (0,55 mln.EUR). 2008 m. pirmojo pusmečio konsoliduotas nuostolis buvo 10,4 mln.litų (3,01 mln.EUR).

2009-08-12 Dėl metinio pranešimo
Valdyba aptarė ir patvirtino AB „Žemaitijos pienas“ teikiamą papildomą informaciją prie konsoliduotojo metinio pranešimo už metus, pasibaigusius 2008 m. gruodžio 31 d., kuri buvo nepilnai pateikta arba nepateikta.

2009-08-14 Dėl akcijų įsigijimo
AB „Žemaitijos pienas“ pirkimo - pardavimo sandoriu įsigijo Latvijos Respublikoje registruotos SIA „Muižas piens“, kuri vykdo mažmeninę bei didmeninę prekybą, 32 proc. akcijų.

2009-08-17 Dėl akcininkų susirinkimo
AB „Žemaitijos pienas“ valdybos iniciatyva ir sprendimu 2009 m. rugsėjo 15 d. 15 val. šaukiamas AB „Žemaitijos pienas“, įmonės kodas 180240752, reg. adr. Sedos g. 35, Telšiai, neeilinis visuotinis akcininkų susirinkimas.
Susirinkimo darbotvarkė :
1. Audito įmonės rinkimas metinių finansinių ataskaitų auditui atlikti, audito paslaugų apmokėjimo sąlygų nustatymas;
2. Kiti klausimai.

2009-08-31 AB „Žemaitijos pienas“ 2009 metų šešių mėnesių neaudituoti veiklos rezultatai
Pateikta AB „Žemaitijos pienas“ 2009 metų šešių mėnesių tarpinė neaudituota finansinė atskaitomybė, tarpinis pranešimas ir atsakingų asmenų patvirtinimas.

2009-09-07 Akcininkų susirinkimo sprendimo projektas
AB „Žemaitijos pienas“ valdyba siūlo akcininkams pasirinkti UAB „Nepriklausomas auditas“ audito įmonę, kuri atliks 2009 m. konsoliduoto finansinių ataskaitų rinkinio auditą.

2009-09-29 AB „Žemaitijos pienas“ neeilinio visuotino akcininkų susirinkimo priimti nutarimai
AB "Žemaitijos pienas" neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimo priimti nutarimų projektai:
1) Auditoriumi 2009 m. išrinkti audito įmonę UAB "Nepriklausomas auditas".

2009-11-12 AB „Žemaitijos pienas“ grupės 2009 m. 9 mėn. preliminarus veiklos rezultatas
AB „Žemaitijos pienas“ grupės neaudituotos konsoliduotos 2009 m. 9 mėnesių pardavimo pajamos - 277,1 mln.Lt (80,25 mln. EUR), palyginus su 2008 m. 9 mėn. pardavimai sumažėjo 23,3 %. 2009 m. 9 mėnesių konsoliduotas neaudituotas pelnas - 5,9 mln.lt. (1,7 mln. EUR); 2008 m. už 9 mėn. buvo nuostolis - 8,3 mln.lt (2,4 mln. EUR).

2009-11-20 Šaukiamas AB „Žemaitijos pienas“ neeilinis visuotinis akcininkų susirinkimas
AB „Žemaitijos pienas“ valdybos iniciatyva ir sprendimu 2009 m. gruodžio 18 d. 13 val. šaukiamas AB „Žemaitijos pienas“, įmonės kodas 300041701, buv. adr. Sedos g. 35, Telšiai, neeilinis visuotinis akcininkų susirinkimas.
Susirinkimo darbotvarkė :
1. Dėl bendrovės stebėtojų tarybos bei valdybos narių atšaukimo ir naujų stebėtojų tarybos bei valdybos narių rinkimo;
2. Dėl bendrovės audito komiteto sudarymo ir veiklos nuostatų tvirtinimo;
3. Dėl bendrovės audito komiteto nepriklausomo nario rinkimo ir apmokėjimo sąlygų tvirtinimo;
4. Dėl bendrovės audito komiteto sudėties tvirtinimo;
5. Dėl savų akcijų supirkimo;
6. Dėl rezervo sudarymo savoms akcijoms įsigyti;
7. Dėl uždarosios akcinės bendrovės steigimo.

2009-11-30 Konsoliduota AB „Žemaitijos pienas“ 2009 m. III ketvirčių finansinė atskaitomybė
Paskelbta AB „Žemaitijos pienas“ konsoliduota 2009 m. III ketvirčių finansinė atskaitomybė.

2009-12-09 AB „Žemaitijos pienas“ visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimo projektas
AB „Žemaitijos pienas“ visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimo projektas
Nutarta:
1. Nerinkti naujų bendrovės stebėtojų tarybos narių paliekant senuosius stebėtojų tarybos narius;

2. Sudaryti bendrovėje audito komitetą iš trijų narių. Patvirtinti audito komiteto veiklos nuostatus.
3. Nepriklausomu audito komiteto nariu išrinkti Sigitą Ertmaną bei audito komiteto nariais Viktoriją Kungytę, Astą Šliogerienę.
4. Atsižvelgiant į tai, kad dėl LR akcinių bendrovių įstatyme numatyto reglamentavimo yra pagrįstos abejonės dėl neeilinio akcininkų susirinkimo kompetencijos spręsti savų akcijų supirkimo ir kitus su tuo susijusius klausimus, šiuos klausimus nuspręsta perkelti į sekančio eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę.
5. Steigti uždarąją akcinę bendrovę.

2009-12-21 AB „Žemaitijos pienas“ visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimas
Nutarta:
1. Nerinkti naujų bendrovės stebėtojų tarybos narių paliekant senuosius stebėtojų tarybos narius;
2. Sudaryti bendrovėje audito komitetą iš trijų narių. Patvirtinti audito komiteto veiklos nuostatus.
3. Nepriklausomu audito komiteto nariu išrinkti Sigitą Ertmaną bei audito komiteto nariais Viktoriją Kungytę, Astą Šliogerienę.
4. Atsižvelgiant į tai, kad dėl LR akcinių bendrovių įstatyme numatyto reglamentavimo yra pagrįstos abejonės dėl neeilinio akcininkų susirinkimo kompetencijos spręsti savų akcijų supirkimo ir kitus su tuo susijusius klausimus, šiuos klausimus nuspręsta perkelti į sekančio eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę.
5. Steigti uždarąją akcinę bendrovę.

Jokių kitų reikšmingų įvykių, įvykusių po finansinių metų pabaigos ir iki konsoliduoto 2009 metinio pranešimo paskelbimo, nebuvo.

Apie visus esminius įvykius AB „Žemaitijos pienas“ įstatuose ir Lietuvos Respublikos norminiuose aktuose nustatyta tvarka informavo LR Vertybinių popierių komisiją ir Vilniaus vertybinių popierių biržą (NASDAQ OMX Vilnius). Pranešimai skelbti Centrinėje reglamentuojamos informacijos bazėje ir bendrovės tinklalapyje www.zpienas.lt. Pranešimai apie akcininkų susirinkimus papildomai skelbti dienraštyje „Valstiečių laikraštis“. Informacija apie vadovų sandorius skelbta Vilniaus vertybinių popierių biržos ir LR Vertybinių popierių komisijos interneto tinklalapiuose.

IV. KITA INFORMACIJA

35. Svarbūs įvykiai, įvykę po finansinių metų pabaigos

2010-02-22 AB „Žemaitijos pienas“ valdybos sprendimas
AB „Žemaitijos pienas“ valdyba 2010-02-19 nusprendė tapti kartu su kitais juridiniais asmenimis „Lietuvos maisto pramoninkų asociacija“ steigėja.

2010-03-01 Neauditutoti preliminarūs AB „Žemaitijos pienas“ grupės 2009 metų veiklos rezultatai
AB „Žemaitijos pienas“ grupės neaudituota 2009 metų konsoliduota apyvarta - 372,9 mln.Lt (108 mln. EUR), palyginus su 2008 metais pardavimai sumažėjo 21 %. Apyvarta sumažėjo dėl sumažėjusių rinkoje pieno produktų kainų.
AB „Žemaitijos pienas“ grupės neaudituotas 2009 metų grynasis pelnas sudaro 3,46 % nuo apyvartos. 2008 metais buvo 3,7 mln.lt nuostolis. Pelnas išaugo dėl sumažintų gamybos, transporto bei veiklos sąnaudų.

AB „Žemaitijos pienas“ kastiniui suteiktas Viešosios įstaigos „Kulinarijos paveldo fondas“ sertifikatas.
(2010 01 06 sertifikatas Nr. 3P).

Tarptautinė maisto produktų paroda „ПРОДЭКСПО – 2010” kietas pusiau riebus fermentinis sūris „DŽIUGAS” BRONZE, SILVER, GOLD ir natūralios plėšomos sūrio dešrelės „PIK-NIK“ buvo įvertinti aukso medaliu (Maskva, 2010 m. vasario mėn. 8- 12 d.).

36. Duomenys apie auditą

AB „Žemaitijos pienas“ (Grupė) 2009 m. gruodžio 31 d. konsoliduoto balanso ir su juo susijusių tuomet pasibaigusių metų konsoliduotų pelno (nuostolių), pinigų srautų ir nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitų auditą atliko UAB „Nepriklausomas auditas“. Auditoriaus išvada buvo pasirašyta 2010 m. kovo mėn. 16 d.

Papildomos informacijos, kuri turėtų būti atskleidžiama pagal įmonių veiklą reglamentuojančius įstatymus, kitus teisės aktus ar įmonės įstatus, ir kuri nebūtų atskleista šiame metiniame pranešime bei metinių finansinių ataskaitų rinkinyje – nėra.

INFORMACIJA APIE TAI KAIP YRA LAIKOMASI BENDROVIŲ VALDYMO KODEKSO

AB „ŽEMAITIJOS PIENAS“ pranešimas apie Vilniaus vertybinių popierių biržoje listinguojamų bendrovių valdymo kodekso laikymąsi 2009 metais

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vertybinių popierių įstatymo 21 straipsnio 3 dalimi ir Akcinės bendrovės „Vilniaus vertybinių popierių birža“ prekybos taisyklių 20.5. punktu, akcinė bendrovė „*Žemaitijos pienas*“ šiame pranešime atskleidžia, kaip laikosi Vilniaus vertybinių popierių biržos patvirtinto bendrovių, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama reguliuojamoje rinkoje, valdymo kodekso ir konkrečių jo nuostatų

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP /NE /NEAKTUALU	KOMENTARAS
I principas: Pagrindinės nuostatos **Pagrindinis bendrovės tikslas turėtų būti visų akcininkų interesų tenkinimas, užtikrinant nuolatinį akcininkų nuosavybės vertės didinimą.**		
1.1. Bendrovė turėtų rengti ir viešai skelbti bendrovės plėtros strategiją ir tikslus, aiškiai deklaruodama, kaip ji planuoja veikti akcininkų interesais ir didinti akcininkų nuosavybę.	Taip	Bendrovė viešai skelbia plėtros strategiją ir tikslus metinėse ir tarpinėse ketvirtinėse bendrovės veiklos ataskaitose.
1.2. Visų bendrovės organų veikla turėtų būti sukoncentruota į strateginių tikslų įgyvendinimą, atsižvelgiant į poreikį didinti akcininkų nuosavybę.	Taip	Bendrovė vadovaujasi įmonės strateginiu planu, kuriuo remiantis siekiama dirbti pelningai, kuriant ir stiprinant techniškai modernią įmonę, turint tikslą didinti akcininkų nuosavybę.
1.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų glaudžiai bendradarbiauti, siekdami kuo didesnės naudos bendrovei ir akcininkams.	Taip	Bendrovės stebėtojų taryba, valdyba ir vadovas glaudžiai bendradarbiauja, tuo siekdami kuo didesnės naudos bendrovei ir akcininkams.
1.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos ne tik bendrovės akcininkų, bet ir kitų bendrovės veikloje dalyvaujančių ar su ta veikla susijusių asmenų (darbuotojų, kreditorių, tiekėjų, klientų, vietos bendruomenės) teisės ir interesai.	Taip	Bendrovės priežiūros ir valdymo organai užtikrina, kad yra gerbiamos bendrovės akcininkų, darbuotojų, žaliavų tiekėjų teisės ir pareigos. Darbuotojams yra suteikiama galimybė kelti kvalifikaciją mokymo kursuose bei seminaruose Lietuvoje bei užsienio šalyse, suteikiamos įvairios lengvatos pieno gamintojams. Nemaža dalis darbuotojų ir pieno gamintojų yra bendrovės akcininkai.
II principas: Bendrovės valdymo sistema **Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti strateginį vadovavimą bendrovei, efektyvią bendrovės valdymo organų priežiūrą, tinkamą pusiausvyrą ir funkcijų pasiskirstymą tarp bendrovės organų, akcininkų interesų apsaugą.**		
2.1. Be Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme numatytų privalomų organų – visuotinio akcininkų susirinkimo ir bendrovės vadovo, rekomenduojama bendrovėje sudaryti tiek kolegialų priežiūros organą, tiek kolegialų valdymo organą. Kolegialių priežiūros ir valdymo organų sudarymas užtikrina valdymo ir priežiūros funkcijų aiškų atskyrimą bendrovėje, bendrovės vadovo atskaitomybę bei kontrolę, o tai savo ruožtu sąlygoja efektyvesnį ir skaidresnį bendrovės valdymo procesą.	Taip	Bendrovės valdymo organai yra visuotinis akcininkų susirinkimas, stebėtojų taryba, valdyba ir vadovas.

2.2. Kolegialus valdymo organas yra atsakingas už strateginį vadovavimą bendrovei bei vykdo kitas esmines bendrovės valdymo funkcijas. Kolegialus priežiūros organas yra atsakingas už efektyvią bendrovės valdymo organų veiklos priežiūrą.	Taip	Bendrovėje rekomendacijoje nurodytas funkcijas atlieka kolegialūs priežiūros ir valdymo organai - stebėtojų taryba ir valdyba.
2.3. Jeigu bendrovė nusprendžia sudaryti tik vieną kolegialų organą, rekomenduojama, kad tai būtų priežiūros organas, t.y. stebėtojų taryba. Tokiu atveju stebėtojų taryba yra atsakinga už efektyvią bendrovės vadovo vykdomų funkcijų priežiūrą.	Neaktualu	Bendrovėje yra sudaroma ir stebėtojų taryba, ir valdyba.
2.4. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus priežiūros organas turėtų būti sudaromas ir turėtų veikti III ir IV principuose išdėstyta tvarka. Jeigu bendrovė nuspręstų nesudaryti kolegialaus priežiūros organo, tačiau sudarytų kolegialų valdymo organą – valdybą, III ir IV principai turėtų būti taikomi valdybai, kiek tai neprieštarauja šio organo esmei ir paskirčiai.	Taip	Sudaryti du kolegialūs organai - bendrovės stebėtojų taryba ir valdyba. Jiems taikomos III ir IV principuose išdėstytos nuostatos.
2.5. Bendrovės valdymo ir priežiūros organus turėtų sudaryti toks valdybos narių (vykdomųjų direktorių) ir stebėtojų tarybos narių (direktorių konsultantų) skaičius, kad atskiras asmuo arba nedidelė asmenų grupė negalėtų dominuoti šiems organams priimant sprendimus.	Taip	Bendrovės stebėtojų taryboje yra 3 (trys) nariai. Bendrovės valdyboje 5(penki) nariai. Bendrovė mano, kad toks valdybos narių skaičius yra pakankamas.
2.6. Direktoriai konsultantai arba stebėtojų tarybos nariai turėtų būti skiriami apibrėžtam laikotarpiui, su galimybe būti individualiai perrenkamiems maksimaliais Lietuvos Respublikos teisės aktų leidžiamais intervalais, tam, kad būtų užtikrintas būtinas profesinės patirties augimas ir pakankamai dažnas jų statuso pakartotinas patvirtinimas. Taip pat turėtų būti numatyta galimybė juos atleisti, tačiau ta procedūra neturėtų būti lengvesnė už vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario atleidimo procedūrą.	Taip	Pagal bendrovės įstatus Bendrovė valdyba ir Stebėtojų taryba renkama 4 (keturiems) metams. Kadencijų skaičius nėra ribojamas. Atleidimas ar atsistatydinimas iš bendrovės valdybos ir stebėtojų tarybos narių yra reglamentuotas LR įstatymais.
2.7. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininku gali būti toks asmuo, kurio esamos arba buvusios pareigos nebūtų kliūtis nepriklausomai ir nešališkai priežiūrai vykdyti. Kai bendrovėje nesudaroma stebėtojų taryba, bet sudaroma valdyba, rekomenduojama, kad bendrovės valdybos pirmininkas ir bendrovės vadovas nebūtų tas pats asmuo. Buvęs bendrovės vadovas neturėtų būti tuoj pat skiriamas į visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininko postą. Kai bendrovė nusprendžia nesilaikyti šių rekomendacijų, turėtų būti pateikiama informacija apie priemones, kurių imtasi priežiūros nešališkumui užtikrinti.	Ne	Bendrovėje nesilaiko 2.7 punkto rekomendacijos, nes jos valdybos pirmininkas yra bendrovės generalinis direktorius. Priežiūros nešališkumą garantuoja kiti keturi valdybos nariai.

III principas: Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka. **Bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka turėtų užtikrinti bendrovės smulkiųjų akcininkų interesų atstovavimą, šio organo atskaitomybę akcininkams ir objektyvią bendrovės veiklos bei jos valdymo organų priežiūrą.**		
3.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo (toliau šiame principe – kolegialus organas) sudarymo mechanizmas turėtų užtikrinti, kad bus vykdoma objektyvi ir nešališka bendrovės valdymo organų priežiūra, taip pat tinkamai atstovaujami smulkiųjų akcininkų interesai.	Taip	Bendrovės kolegialus priežiūros organas – stebėtojų taryba yra renkama akcininkų susirinkime. Bendrovė atskleidžia informaciją apie kandidatus į bendrovės kolegialų organą. Smulkiems akcininkams nėra varžoma teisė atstovauti jų interesams ir turėti savo atstovą kolegialiame organe.
3.2. Kandidatų į kolegialaus organo narius vardai, pavardės, informacija apie jų išsilavinimą, kvalifikaciją, profesinę patirtį, einamas pareigas, kitus svarbius profesinius įsipareigojimus ir potencialius interesų konfliktus turėtų būti atskleista bendrovės akcininkams dar prieš visuotinį akcininkų susirinkimą, paliekant akcininkams pakankamai laiko apsispręsti, už kurį kandidatą balsuoti. Taip pat turėtų būti atskleistos visos aplinkybės, galinčios paveikti kandidato nepriklausomumą (pavyzdinis jų sąrašas pateiktas 3.7 rekomendacijoje). Kolegialus organas turėtų būti informuojamas apie vėlesnius šiame punkte nurodytos informacijos pokyčius. Kolegialus organas kiekvienais metais turėtų kaupti šiame punkte nurodytus duomenis apie savo narius ir pateikti juos bendrovės metiniame pranešime.	Taip	Informaciją apie kolegialaus priežiūros organo narius (vardai, pavardės, informaciją apie jų išsilavinimą, kvalifikaciją, profesinę patirtį, dalyvavimą kitų įmonių veikloje, kitus svarbius profesinius įsipareigojimus) pateikiama metinėje ataskaitoje.
3.3. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, turėtų būti nurodyta konkreti jo kompetencija, tiesiogiai susijusi su darbu kolegialiame organe. Kad akcininkai ir investuotojai galėtų įvertinti, ar ši kompetencija ir toliau yra tinkama, kolegialus organas kiekviename bendrovės metiniame pranešime turėtų skelbti informaciją apie savo sudėtį ir apie konkrečią atskirų savo narių kompetenciją, tiesiogiai susijusią su jų darbu kolegialiame organe.	Taip	Prieš būsimus stebėtojų tarybos narių rinkimus informacija apie kandidatus pateikiama kartu su susirinkimo medžiaga.
3.4. Siekiant išlaikyti tinkamą kolegialaus organo narių turimos kvalifikacijos pusiausvyrą, kolegialus organas savo norimą sudėtį turėtų nustatyti atsižvelgdamas į bendrovės struktūrą ir veiklos pobūdį ir periodiškai tai vertinti. Kolegialus organas turėtų užtikrinti, kad jo nariai, kaip visuma, turėtų įvairiapusių žinių, nuomonių ir patirties savo užduotims tinkamai atlikti. Audito komiteto nariai, kaip visuma, turėtų turėti naujausių žinių ir atitinkamą patirtį listinguojamų bendrovių finansų ir apskaitos ir (arba) audito srityse.	Taip	Bendrovės kolegialių organų nariai turi ilgametę patirtį bendrovių valdyme, įvairiapusių žinių bei patirties savo užduotims tinkamai atlikti.
3.5. Visiems naujiems kolegialaus organo nariams turėtų būti siūloma individuali programa, skirta supažindinti su pareigomis, bendrovės organizacija bei veikla. Kolegialus organas turėtų atlikti metinį patikrinimą, kad būtų nustatytos sritys, kuriose jo nariams reikia atnaujinti savo įgūdžius ir žinias.	Taip	Nauji bendrovės valdybos nariai apie pareigas, bendrovės organizaciją bei veiklą informuojami valdybos posėdžiuose bei individualiai, esant poreikiui.

3.6. Siekiant užtikrinti, kad visi su kolegialaus organo nariu susiję esminiai interesų konfliktai būtų sprendžiami tinkamai, į bendrovės kolegialų organą turėtų būti išrinktas pakankamas nepriklausomų narių skaičius.	Ne	Bendrovėje šiuo metu stebėtojų tarybos nariai neatitinka šiame kodekse nepriklausomumo įvertinimo kriterijų, nes kolegialaus organo nariai yra įmonės dirbantieji. Bendrovė šiuo metu nėra apsisprendusi dėl šių nuostatų įgyvendinimo ateityje.
3.7. Kolegialaus organo narys turėtų būti laikomas nepriklausomu tik tais atvejais, kai jo nesaisto jokie verslo, giminystės arba kitokie ryšiai su bendrove, ją kontroliuojančiu akcininku arba jų administracija, dėl kurių kyla ar gali kilti interesų konfliktas ir kurie gali paveikti nario nuomonę. Kadangi visų atvejų, kada kolegialaus organo narys gali tapti priklausomas, išvardyti neįmanoma, be to, skirtingose bendrovėse santykiai arba aplinkybės, susijusios su nepriklausomumo nustatymu, gali skirtis, o geriausia šios problemos sprendimo praktika susiklostys laikui bėgant, tai kolegialaus organo nario nepriklausomumo įvertinimas turėtų būti grindžiamas santykių ir aplinkybių turiniu, o ne forma. Pagrindiniai kriterijai nustatant, ar kolegialaus organo narys gali būti laikomas nepriklausomu, turėtų būti šie: 1) jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir paskutinius penkerius metus neturi būti ėjęs tokių pareigų; 2) jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės darbuotojas ir paskutinius trejus metus neturi būti ėjęs tokių pareigų, išskyrus atvejus, kai kolegialaus organo narys nepriklauso vyresniajai vadovybei ir buvo išrinktas į kolegialų organą kaip darbuotojų atstovas; 3) jis neturi gauti arba nebūti gavęs reikšmingo papildomo atlyginimo iš bendrovės arba susijusios bendrovės, išskyrus užmokestį, gautą už kolegialaus organo nario pareigas. Tokiam papildomam atlyginimui priskiriamas ir dalyvavimas akcijų pasirinkimo sandoriuose arba kitokiose nuo veiklos rezultatų priklausančiose užmokesčio sistemose; jam nepriskiriamos pagal pensijų planą nustatytų kompensacijų išmokos (įskaitant atidėtas kompensacijas) už ankstesnį darbą bendrovėje (su sąlyga, kad tokia išmoka niekaip nesusijusi su vėlesnėmis pareigomis); 4) jis neturi būti kontroliuojantysis akcininkas arba neturi atstovauti tokiam akcininkui (kontrolė nustatoma pagal Tarybos direktyvos 83/349/EEB 1 straipsnio 1 dalį); 5) jis negali turėti ir per praėjusius metus neturi būti turėjęs svarbių verslo ryšių su bendrove	Ne	Bendrovėje šiuo metu stebėtojų tarybos nariai neatitinka šiame kodekse nepriklausomumo įvertinimo kriterijų, nes kolegialaus organo nariai yra įmonės dirbantieji. Bendrovė šiuo metu nėra apsisprendusi dėl šių nuostatų įgyvendinimo ateityje.

arba susijusia bendrove nei tiesiogiai, nei kaip turinčio tokius ryšius subjekto partneris, akcininkas, direktorius arba viršesnis darbuotojas. Turinčiu verslo ryšių laikytinas subjektas, kuris yra svarbus prekių tiekėjas arba paslaugų teikėjas (įskaitant finansines, teisines, patariamąsias ir konsultacines paslaugas), reikšmingas klientas ar organizacija, kuri gauna reikšmingas įmokas iš bendrovės arba jos grupės; 6) jis negali būti ir per paskutinius trejus metus neturi būti buvęs bendrovės arba susijusios bendrovės dabartinės arba ankstesnės išorės audito įmonės partneriu arba darbuotoju; 7) jis neturi būti vykdomuoju direktoriumi arba valdybos nariu kitoje bendrovėje, kurioje bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) yra direktorius konsultantas arba stebėtojų tarybos narys, taip pat jis negali turėti kitų reikšmingų ryšių su bendrovės vykdomaisiais direktoriais, kurie atsiranda jiems dalyvaujant kitų bendrovių arba organų veikloje; 8) jis neturi būti ėjęs kolegialaus organo nario pareigų ilgiau kaip 12 metų; 9) jis neturi būti vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba), arba 1–8 punkte nurodytų asmenų artimas šeimos narys. Artimu šeimos nariu laikytinas sutuoktinis (sugyventinis), vaikai ir tėvai.		
3.8. Nepriklausomumo sąvokos turinį iš esmės nustato pats kolegialus organas. Kolegialus organas gali nuspręsti, kad tam tikras jo narys, nors ir atitinka visus šiame kodekse nustatytus nepriklausomumo kriterijus, vis dėlto negali būti laikomas nepriklausomu dėl ypatingų asmeninių ar su bendrove susijusių aplinkybių.	Ne	Bendrovė nėra nustačiusi papildomų kriterijų dėl kolegialų organų narių nepriklausomumo.

3.9. Turėtų būti atskleidžiama reikiama informacija apie išvadas, prie kurių priėjo kolegialus organas aiškindamasis, ar tam tikras jo narys gali būti laikomas nepriklausomu. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, bendrovė turėtų paskelbti, ar laiko jį nepriklausomu. Kai konkretus kolegialaus organo narys neatitinka vieno ar kelių šiame kodekse nustatytų nepriklausomumo vertinimo kriterijų, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl tą narį ji vis dėlto laiko nepriklausomu. Be to, bendrovė kiekviename savo metiniame pranešime turėtų paskelbti, kuriuos kolegialaus organo narius laiko nepriklausomais.	Ne	Bendrovės stebėtojų tarybos nariai neatitinka nepriklausomumo kriterijų išdėstytų šiame kodekse.
3.10. Kai vienas arba keli šiame kodekse nustatyti nepriklausomumo vertinimo kriterijai nebuvo tenkinami ištisus metus, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl konkretų kolegialaus organo narį laiko nepriklausomu. Kad būtų užtikrintas informacijos, pateikiamos dėl kolegialaus organo narių nepriklausomumo, tikslumas, bendrovė turėtų reikalauti, kad nepriklausomi nariai reguliariai patvirtintų savo nepriklausomumą.	Ne	Bendrovė neturėjo galimybių įgyvendinti stebėtojų tarybos narių nepriklausomumo.
3.11. Nepriklausomiems kolegialaus organo nariams už jų darbą ir dalyvavimą kolegialaus organo posėdžiuose gali būti atlyginama iš bendrovės lėšų. Tokio atlyginimo dydį turėtų tvirtinti bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas.	Ne	Bendrovės stebėtojų tarybos ir valdybos nariams už darbą taryboje ir valdyboje atlyginimas nemokamas (tačiau bendrovės įstatuose tokia galimybė yra numatyta).
IV principas: Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pareigos ir atsakomybė **Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas tinkamai ir efektyviai funkcionuotų, o jam suteiktos teisės turėtų užtikrinti efektyvią bendrovės valdymo organų priežiūrą ir visų bendrovės akcininkų interesų apsaugą.**		
4.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas (toliau šiame principe – kolegialus organas) turėtų užtikrinti bendrovės finansinės apskaitos ir kontrolės sistemos vientisumą bei skaidrumą. Kolegialus organas turėtų nuolat teikti rekomendacijas bendrovės valdymo organams ir prižiūrėti bei kontroliuoti jų veiklą valdant bendrovę.	Taip	Bendrovės valdyba tvirtina ir pateikia visuotiniam akcininkų susirinkimui atsiliepimus ir pasiūlymus dėl bendrovės metinės finansinės atskaitomybės, pelno paskirstymo projekto, bendrovės metinio pranešimo, metų eigoje svarsto bendrovės veiklos rezultatus. Taip pat atlieka kitas valdybos kompetencijai priskirtas funkcijas.

4.2. Kolegialaus organo nariai turėtų sąžiningai, rūpestingai ir atsakingai veikti bendrovės bei akcininkų naudai ir jų interesais, atsižvelgdami į darbuotojų interesus ir visuomenės gerovę. Nepriklausomi kolegialaus organo nariai turėtų: a) bet kokiomis sąlygomis išlaikyti savo analizės, sprendimų priėmimo ir veiksmų nepriklausomumą; b) nesiekti ir nepriimti jokių nepagrįstų lengvatų, kurios gali kompromituoti jų nepriklausomumą; c) aiškiai reikšti savo prieštaravimą tuo atveju, kai mano, kad kolegialaus organo sprendimas gali pakenkti bendrovei. Kai kolegialus organas yra priėmęs sprendimų, dėl kurių nepriklausomas narys turi rimtų abejonių, tokiu atveju šis narys turėtų padaryti atitinkamas išvadas. Jeigu nepriklausomas narys atsistatydintų, priežastis jis turėtų paaiškinti laiške kolegialiam organui arba audito komitetui ir, jei reikia, atitinkamam bendrovei nepriklausančiam organui (institucijai).	Taip	Bendrovės stebėtojų tarybos ir valdybos nariai vykdydami savo pareigas vadovaujasi bendrovės interesais, atvejų, kai būtų pagrindo manyti kitaip – nebuvo.
4.3. Kolegialaus organo nario pareigoms atlikti kiekvienas narys turėtų skirti pakankamai laiko ir dėmesio. Kiekvienas kolegialaus organo narys turėtų įsipareigoti taip apriboti kitus savo profesinius įsipareigojimus (ypač direktoriaus pareigas kitose bendrovėse), kad jie netrukdytų tinkamai atlikti kolegialaus organo nario pareigas. Jeigu kolegialaus organo narys dalyvavo mažiau nei pusėje kolegialaus organo posėdžių per bendrovės finansinius metus, apie tai turėtų būti informuojami bendrovės akcininkai.	Taip	Kolegialių organų nariai jiems skirtas funkcijas vykdo tinkamai: aktyviai dalyvauja kolegialių organų posėdžiuose ir skiria pakankamai laiko savo, kaip kolegialaus nario, pareigų vykdymui. Visuose kolegialių organų posėdžiuose buvo kvorumas, kas leido konstruktyviai priimti sprendimus.
4.4. Kai kolegialaus organo sprendimai gali skirtingai paveikti bendrovės akcininkus, kolegialus organas su visais akcininkais turėtų elgtis sąžiningai ir nešališkai. Jis turėtų užtikrinti, kad akcininkai būtų tinkamai informuojami apie bendrovės reikalus, jos strategiją, rizikos valdymą ir interesų konfliktų sprendimą. Bendrovėje turėtų būti aiškiai nustatytas kolegialaus organo narių vaidmuo jiems bendraujant su akcininkais ir įsipareigojant akcininkams.	Taip	Akcininkų ir kolegialių organų konfliktų nekilo. Akcininkai apie bendrovės reikalus informuojami įstatymu numatyta tvarka, t.y. kaip numato AB įstatymas bei Bendrovės įstatai.
4.5. Rekomenduojama, kad sandoriai (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus standartinėmis sąlygomis vykdant įprastinę bendrovės veiklą), sudaromi tarp bendrovės ir jos akcininkų, priežiūros ar valdymo organų narių, ar kitų bendrovės valdymui įtaką darančių ar galinčių daryti fizinių ar juridinių asmenų, būtų tvirtinami kolegialaus organo. Sprendimas dėl tokių sandorių tvirtinimo turėtų būti laikomas priimtu tik tuo atveju, kai už tokį sprendimą balsuoja dauguma nepriklausomų kolegialaus organo narių.	Taip	Bendrovės valdymo organai sandorius sudaro vadovaudamiesi Bendrovės įstatų nuostatomis.

4.6. Kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas priimdamas sprendimus, turinčius reikšmės bendrovės veiklai ir strategijai. Be kita ko, kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas nuo bendrovės valdymo organų. Kolegialaus organo narių darbui ir sprendimams neturėtų daryti įtakos juos išrinkę asmenys. Bendrovė turėtų užtikrinti, kad kolegialus organas ir jo komitetai būtų aprūpinti pakankamais ištekliais (tarp jų ir finansiniais), reikalingais pareigoms atlikti, įskaitant teisę gauti – ypač iš bendrovės darbuotojų – visą reikiamą informaciją ir teisę kreiptis nepriklausomo profesionalaus patarimo į išorinius teisės, apskaitos ar kitokius specialistus kolegialaus organo ir jo komitetų kompetencijai priklausančiais klausimais.	Ne	Stebėtojų tarybos ir valdybos nariai yra bendrovės darbuotojai, todėl jie nėra nepriklausomi nuo bendrovės valdymo organų. Bendrovės stebėtojų taryba ir valdyba priimdama spendimus atstovauja akcininkų interesams.
4.7. Kolegialaus organo veikla turėtų būti organizuota taip, kad nepriklausomi kolegialaus organo nariai galėtų turėti didelę įtaką itin svarbiose srityse, kuriose interesų konfliktų galimybė yra ypač didelė. Tokiomis sritimis laikytini klausimai, susiję su bendrovės direktorių skyrimu, atlyginimo bendrovės direktoriams nustatymu ir bendrovės audito kontrole bei įvertinimu. Todėl tuo atveju, kai kolegialaus organo kompetencijai yra priskirti minėti klausimai, šiam organui rekomenduojama suformuoti skyrimo, atlyginimų ir audito komitetus. Bendrovės turėtų užtikrinti, kad skyrimo, atlyginimų ir audito komitetams priskirtos funkcijos būtų vykdomos, tačiau jos gali tas funkcijas sujungti ir sukurti mažiau nei tris komitetus. Tokiu atveju bendrovės turėtų išsamiai paaiškinti, kodėl jos pasirinko alternatyvų požiūrį ir kaip pasirinktas požiūris atitinka trims atskiriems komitetams nustatytus tikslus. Bendrovėse, kurių kolegialus organas turi nedaug narių, trims komitetams skirtas funkcijas gali atlikti pats kolegialus organas, jeigu jis atitinka komitetams keliamus sudėties reikalavimus ir jeigu šiuo klausimu atskleidžia atitinkamą informaciją. Tokiu atveju šio kodekso nuostatos, susijusios su kolegialaus organo komitetais (ypač dėl jų vaidmens, veiklos ir skaidrumo), turėtų būti taikomos, kai tinka, visam kolegialiam organui.	Taip/Ne	Bendrovėje nėra formuojami 4.12-4.13 rekomendacijose nurodyti Skyrimo ir Atlyginimo komitetai, nes bendrovės nuomone, valdyba, vykdydama savo funkcijas, iš dalies vykdo nurodytų Skyrimo komiteto ir Atlyginimo komiteto funkcijas. 2009 m. gruodžio mėn. 18 d. vykusiame neeiliniame visuotinio akcininkų susirinkime, vadovaujantis LR audito įstatymo nuostatomis ir 2008 m. rugpjūčio 21 d. Vertybinių popierių komisijos nutarimo Nr. 1K-18 patvirtintais reikalavimais, buvo sudarytas Audito komitetas bei patvirtinti komiteto nariai iš kurių vienas yra nepriklausomas ir komiteto veiklos nuostatai.
4.8. Pagrindinis komitetų tikslas – didinti kolegialaus organo darbo efektyvumą užtikrinant, kad sprendimai būtų priimami juos tinkamai apsvarsčius, ir padėti organizuoti darbą taip, kad kolegialaus organo sprendimams nedarytų įtakos esminiai interesų konfliktai. Komitetai turėtų teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su kolegialaus organo sprendimu, tačiau galutinį sprendimą priima pats kolegialus organas. Rekomendacija steigti komitetus nesiekiama susiaurinti kolegialaus organo kompetencijos ar perkelti ją komitetams. Kolegialus organas išlieka visiškai atsakingas už savo kompetencijos ribose priimamus sprendimus.	Ne	Išrinktasis Audito komitetas vadovaujasi Audito komiteto nuostatais, stebės kaip rengiamos finansinės ataskaitos, stebės kaip atliekamas auditas ir teiks visuotiniam akcininkų susirinkimui savo nuomonę apie Bendrovės metinę finansinę ataskaitą ir su ja susijusius pasiūlymus. Kolegialūs organai išlieka visiškai atsakingi už savo kompetencijos ribose priimamus sprendimus ir priima galutinius sprendimus.

4.9. Kolegialaus organo sukurti komitetai turėtų susidėti bent iš trijų narių. Bendrovėse, kuriose kolegialaus organo narių yra nedaug, išimties tvarka komitetai gali būti sudaryti tik iš dviejų narių. Kiekvieno komiteto narių daugumą turėtų sudaryti nepriklausomi kolegialaus organo nariai. Tuo atveju, kai bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma, atlyginimų ir audito komitetai turėtų būti sudaryti išimtinai iš direktorių konsultantų.	Taip	Audito komitetas sudarytas iš 3 narių.
4.10. Kiekvieno įkurto komiteto įgaliojimus turėtų nustatyti pats kolegialus organas. Komitetai turėtų vykdyti savo pareigas laikydamiesi nustatytų įgaliojimų ir reguliariai informuoti kolegialų organą apie savo veiklą ir jos rezultatus. Kiekvieno komiteto įgaliojimai, apibrėžiantys jo vaidmenį ir nurodantys jo teises bei pareigas, turėtų būti paskelbti bent kartą per metus (kaip dalis informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūrą ir praktiką). Bendrovės taip pat kasmet savo metiniame pranešime turėtų skelbti esamų komitetų pranešimus apie jų sudėtį, posėdžių skaičių ir narių dalyvavimą posėdžiuose per praėjusius metus, taip pat apie pagrindines savo veiklos kryptis. Audito komitetas turėtų patvirtinti, kad jį tenkina audito proceso nepriklausomumas, ir trumpai aprašyti veiksmus, kurių buvo imtasi tam, kad prieiti tokios išvados.	Taip	Audito komiteto nuostatus tvirtino visuotinis akcininkų susirinkimas. Šis komitetas apie savo veiklą ir rezultatus informuos visuotinį akcininkų susirinką.
4.11. Siekiant užtikrinti komitetų savarankiškumą ir objektyvumą, kolegialaus organo nariai, kurie nėra komiteto nariai, paprastai turėtų turėti teisę dalyvauti komiteto posėdžiuose tik komitetui pakvietus. Komitetas gali pakviesti arba reikalauti, kad posėdyje dalyvautų tam tikri darbuotojai arba ekspertai. Kiekvieno komiteto pirmininkui turėtų būti sudarytos sąlygos tiesiogiai palaikyti ryšius su akcininkais. Atvejus, kuriems esant tai turėtų būti daroma, reikėtų nurodyti komiteto veiklą reglamentuojančiose taisyklėse.	Taip	Audito komiteto posėdžiuose prireikus gali dalyvauti bendrovės darbuotojai, atsakingi už komiteto svarstomas veiklos sritis, ir teikia visą būtina informaciją.
4.12. Skyrimo komitetas. 4.12.1. Pagrindinės skyrimo komiteto funkcijos turėtų būti šios: 1) parinkti kandidatus į laisvas valdymo organų narių vietas ir rekomenduoti kolegialiam organui juos svarstyti. Skyrimo komitetas turėtų įvertinti įgūdžių, žinių ir patirties pusiausvyrą valdymo organe, parengti funkcijų ir sugebėjimų, kurių reikia konkrečiam postui, aprašą ir įvertinti įpareigojimui atlikti reikalingą laiką. Skyrimo komitetas taip pat gali vertinti bendrovės akcininkų pasiūlytus kandidatus į kolegialaus organo narius; 2) reguliariai vertinti priežiūros ir valdymo organų struktūrą, dydį, sudėtį ir veiklą, teikti kolegialiam organui rekomendacijas, kaip siekti reikiamų pokyčių; 3) reguliariai vertinti atskirų direktorių įgūdžius, žinias bei patirtį ir apie tai pranešti kolegialiam organui;	Ne	Bendrovėje nėra formuojamas Skyrimo komitetas (paaiškinimas 4.7.).

4) reikiamą dėmesį skirti tęstinumo planavimui; 5) peržiūrėti valdymo organų politiką dėl vyresniosios vadovybės rinkimo ir skyrimo. 4.12.2. Skyrimo komitetas turėtų apsvarstyti kitų asmenų, įskaitant administraciją ir akcininkus, pateiktus pasiūlymus. Kai sprendžiami klausimai, susiję su vykdomaisiais direktoriais arba valdybos nariais (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir vyresniąja vadovybe, turėtų būti konsultuojamasi su bendrovės vadovu, suteikiant jam teisę teikti pasiūlymus Skyrimo komitetui.		
4.13. Atlyginimų komitetas. 4.13.1. Pagrindinės atlyginimų komiteto funkcijos turėtų būti šios: 1) teikti kolegialiam organui svarstyti pasiūlymus dėl valdymo organų narių ir vykdomųjų direktorių atlyginimų politikos. Tokia politika turėtų apimti visas atlyginimo formas, įskaitant fiksuotą atlyginimą, nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemas, pensijų modelius ir išeitines išmokas. Pasiūlymai, susiję su nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemomis, turėtų būti pateikiami kartu su rekomendacijomis dėl su tuo susijusių tikslų ir įvertinimo kriterijų, kurių tikslas – tinkamai suderinti vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimą su bendrovės kolegialaus organo nustatytais ilgalaikiais akcininkų interesais ir tikslais; 2) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl individualių atlyginimų vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams siekiant, kad jie atitiktų bendrovės atlyginimų politiką ir šių asmenų veiklos įvertinimą. Vykdydamas šią funkciją, komitetas turėtų būti gerai informuotas apie bendrą atlyginimą, kurį vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai gauna iš kitų susijusių bendrovių; 3) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl tinkamų sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais formų; 4) padėti kolegialiam organui prižiūrėti, kaip bendrovė laikosi galiojančių nuostatų dėl informacijos, susijusios su atlyginimais, skelbimo (ypač dėl galiojančios atlyginimų politikos ir direktoriams skiriamo individualus atlyginimo); 5) teikti vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams bendras rekomendacijas dėl vyresniosios vadovybės (kaip apibrėžta paties kolegialaus organo) atlyginimų dydžio ir struktūros, taip pat stebėti vyresniosios vadovybės atlyginimų dydį ir struktūrą, remiantis atitinkama informacija, kurią pateikia vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai. 4.13.2. Tuo atveju, kai reikia spręsti skatinimo klausimą, susijusį su akcijų pasirinkimo sandoriais ar	Ne	Bendrovėje nėra formuojamas Atlyginimų komitetas (paaiškinimas 4.7.).

kitomis su akcijomis susijusiomis skatinimo priemonėmis, kurios gali būti taikomos direktoriams arba kitiems darbuotojams, komitetas turėtų: 1) apsvarstyti bendrą tokių skatinimo sistemų taikymo politiką, ypatingą dėmesį skirdamas skatinimui, susijusiam su akcijų pasirinkimo sandoriais, ir pateikti kolegialiam organui su tuo susijusius pasiūlymus; 2) išnagrinėti informaciją, kuri pateikta šiuo klausimu bendrovės metiniame pranešime ir dokumentuose, skirtuose akcininkų susirinkimui; 3) pateikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl pasirinkimo sandorių pasirašant akcijas arba pasirinkimo sandorių perkant akcijas alternatyvos apibrėžiant tokios alternatyvos suteikimo priežastis ir pasekmes. 4.13.3. Atlyginimų komitetas, spręsdamas jo kompetencijai priskirtus klausimus, turėtų pasidomėti bent kolegialaus valdymo organo pirmininko ir (arba) bendrovės vadovo nuomone dėl kitų vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimų.		
4.14. Audito komitetas. 4.14.1. Pagrindinės audito komiteto funkcijos turėtų būti šios: 1) stebėti bendrovės teikiamos finansinės informacijos vientisumą, ypatingą dėmesį skiriant bendrovės ir jos grupės naudojamų apskaitos metodų tinkamumui ir nuoseklumui (įskaitant bendrovių grupės finansinių atskaitomybių konsolidavimo kriterijus); 2) mažiausiai kartą per metus peržiūrėti vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemas, siekiant užtikrinti, kad pagrindinės rizikos (įskaitant riziką, susijusią su galiojančių įstatymų ir taisyklių laikymusi) yra tinkamai nustatytos, valdomos ir apie jas atskleidžiama informacija; 3) užtikrinti vidaus audito funkcijų veiksmingumą, be kita ko, teikiant rekomendacijas dėl vidaus audito padalinio vadovo parinkimo, skyrimo, pakartotinio skyrimo bei atleidimo ir dėl šio padalinio biudžeto, taip pat stebint, kaip bendrovės administracija reaguoja į šio padalinio išvadas ir rekomendacijas. Jei bendrovėje nėra vidaus audito funkcijos, komitetas poreikį turėti šią funkciją turėtų įvertinti bent kartą per metus; 4) teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su išorės audito įmonės parinkimu, skyrimu, pakartotiniu skyrimu ir atleidimu (tai atlieka bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas) bei sutarties su audito įmone sąlygomis. Komitetas turėtų ištirti situacijas, dėl kurių audito įmonei ar auditoriui atsiranda pagrindas atsistatydinti, ir pateikti rekomendacijas dėl tokiu atveju būtinų veiksmų; 5) stebėti išorės audito įmonės nepriklausomumą ir objektyvumą, ypač svarbu patikrinti, ar audito įmonė	Taip	Bendrovė iš esmės laikosi šios rekomendacijos nuostatų. Audito komiteto pagrindinis tikslas – prižiūrėti bendrovės finansinės atskaitomybės audito atlikimą ir apskaitos bei finansinės informacijos pateikimo tvarką suinteresuotiems asmenims. Šio komiteto pagrindinė funkcija yra sistemingai ir visapusiškai vertinti ir skatinti gerinti organizacijos rizikos valdymo, kontrolės ir priežiūros procesų veiksmingumą bei teikti išvadas Visuotiniams akcininkų susirinkimui, Stebėtojų tarybai ir Valdybai dėl tikslų ir uždavinių įgyvendinimo, rizikos valdymo procedūrų, vidaus kontrolės funkcionavimo.

atsižvelgia į reikalavimus, susijusius su audito partnerių rotacija, taip pat būtina patikrinti atlyginimo, kurį bendrovė moka audito įmonei, dydį ir panašius dalykus. Siekiant užkirsti kelią esminiams interesų konfliktams, komitetas, remdamasis inter alia išorės audito įmonės skelbiamais duomenimis apie visus atlyginimus, kuriuos audito įmonei bei jos tinklui moka bendrovė ir jos grupė, turėtų nuolat prižiūrėti ne audito paslaugų pobūdį ir mastą. Komitetas, vadovaudamasis 2002 m. gegužės 16 d. Komisijos rekomendacijoje 2002/590/EB įtvirtintais principais ir gairėmis, turėtų nustatyti ir taikyti formalią politiką, apibrėžiančią ne audito paslaugų rūšis, kurių pirkimas iš audito įmonės yra: a) neleidžiamas; b) leidžiamas komitetui išnagrinėjus ir c) leidžiamas be kreipimosi į komitetą; 6) tikrinti išorės audito proceso veiksmingumą ir administracijos reakciją į rekomendacijas, kurias audito įmonė pateikia laiške vadovybei. 4.14.2. Visi komiteto nariai turėtų būti aprūpinti išsamia informacija, susijusia su specifiniais bendrovės apskaitos, finansiniais ir veiklos ypatumais. Bendrovės administracija turėtų informuoti audito komitetą apie svarbių ir neįprastų sandorių apskaitos būdus, kai apskaita gali būti vykdoma skirtingais būdais. Šiuo atveju ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas bendrovės veiklai ofšoriniuose centruose ir (ar) per specialios paskirties įmones (organizacijas) vykdomai veiklai bei tokios veiklos pateisinimui. 4.14.3. Audito komitetas turėtų nuspręsti, ar jo posėdžiuose turi dalyvauti (jei taip, tai kada) kolegialaus valdymo organo pirmininkas, bendrovės vadovas, vyriausiasis finansininkas (arba viršesni darbuotojai, atsakingi už finansus bei apskaitą), vidaus auditorius ir išorės auditorius. Komitetas turėtų turėti galimybę prireikus susitikti su atitinkamais asmenimis, nedalyvaujant vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams. 4.14.4. Vidaus ir išorės auditoriams turėtų būti užtikrinti ne tik veiksmingi darbiniai santykiai su administracija, bet ir neribotos galimybės susisiekti su kolegialiu organu. Šiuo tikslu audito komitetas turėtų veikti kaip pagrindinė instancija ryšiams su vidaus ir išorės auditoriais palaikyti. 4.14.5. Audito komitetas turėtų būti informuotas apie vidaus auditorių darbo programą ir gauti vidaus audito ataskaitas arba periodinę santrauką. Audito komitetas taip pat turėtų būti informuotas apie išorės auditorių darbo programą ir turėtų iš audito įmonės gauti ataskaitą, kurioje būtų aprašomi visi ryšiai tarp nepriklausomos audito įmonės ir bendrovės bei jos grupės. Komitetas turėtų laiku gauti informaciją apie visus su bendrovės auditu susijusius klausimus. 4.14.6. Audito komitetas turėtų tikrinti, ar bendrovė laikosi galiojančių nuostatų, reglamentuojančių darbuotojų galimybę pateikti skundą arba anonimiškai		

pranešti apie įtarimus, kad bendrovėje daromi svarbūs pažeidimai (dažniausiai pranešama nepriklausomam kolegialaus organo nariui), ir turėtų užtikrinti, kad būtų nustatyta tvarka proporcingam ir nepriklausomam tokių klausimų tyrimui ir atitinkamiems tolesniems veiksmams. 4.14.7. Audito komitetas turėtų teikti kolegialiam organui savo veiklos ataskaitas bent kartą per šešis mėnesius, tuo metu, kai tvirtinamos metinės ir pusės metų ataskaitos.		
4.15. Kiekvienais metais kolegialus organas turėtų atlikti savo veiklos įvertinimą. Jis turėtų apimti kolegialaus organo struktūros, darbo organizavimo ir gebėjimo veikti kaip grupė vertinimą, taip pat kiekvieno kolegialaus organo nario ir komiteto kompetencijos ir darbo efektyvumo vertinimą bei vertinimą, ar kolegialus organas pasiekė nustatytų veiklos tikslų. Kolegialus organas turėtų bent kartą per metus paskelbti (kaip dalį informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūras ir praktiką) atitinkamą informaciją apie savo vidinę organizaciją ir veiklos procedūras, taip pat nurodyti, kokius esminius pokyčius nulėmė kolegialaus organo atliktas savo veiklos įvertinimas.	Ne	Bendrovėje nėra stebėtojų tarybos ir valdybos veiklos vertinimo praktikos.
V principas: Bendrovės kolegialių organų darbo tvarka **Bendrovėje nustatyta kolegialių priežiūros ir valdymo organų darbo tvarka turėtų užtikrinti efektyvų šių organų darbą ir sprendimų priėmimą, skatinti aktyvų bendrovės organų bendradarbiavimą.**		
5.1. Bendrovės kolegialiems priežiūros ir valdymo organams (šiame principe sąvoka *kolegialūs organai* apima tiek kolegialius priežiūros, tiek valdymo organus) vadovauja šių organų pirmininkai. Kolegialaus organo pirmininkas yra atsakingas už kolegialaus organo posėdžių tinkamą sušaukimą. Pirmininkas turėtų užtikrinti tinkamą visų kolegialaus organo narių informavimą apie šaukiamą posėdį ir posėdžio darbotvarkę. Jis taip pat turėtų užtikrinti tinkamą vadovavimą kolegialaus organo posėdžiams bei tvarką ir darbingą atmosferą posėdžio metu.	Taip	Bendrovės Stebėtojų tarybos posėdžiams vadovauja stebėtojų tarybos pirmininkas. Bendrovės valdybos posėdžiams vadovauja valdybos pirmininkė.
5.2. Bendrovės kolegialių organų posėdžius rekomenduojama rengti atitinkamu periodiškumu, pagal iš anksto patvirtintą grafiką. Kiekviena bendrovė pati sprendžia, kokiu periodiškumu šaukti kolegialių organų posėdžius, tačiau rekomenduojama juos rengti tokiu periodiškumu, kad būtų užtikrintas nepertraukiamas esminių bendrovės valdymo klausimų sprendimas. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti šaukiami bent kartą per metų ketvirtį, o bendrovės valdybos posėdžiai – bent kartą per mėnesį.	Taip	Valdybos posėdžiai šaukiami pagal iš anksto patvirtintą grafiką (kartą per mėnesį), be to šaukiami neeiliniai posėdžiai. Stebėtojų tarybos posėdžiai šaukiami kartą per pusmetį.

5.3. Kolegialaus organo nariai apie šaukiamą posėdį turėtų būti informuojami iš anksto, kad turėtų pakankamai laiko tinkamai pasirengti posėdyje nagrinėjamų klausimų svarstymui ir galėtų vykti naudinga diskusija, po kurios būtų priimami tinkami sprendimai. Kartu su pranešimu apie šaukiamą posėdį kolegialaus organo nariams turėtų būti pateikta visa reikalinga, su posėdžio darbotvarke susijusi medžiaga. Darbotvarkė posėdžio metu neturėtų būti keičiama ar papildoma, išskyrus atvejus, kai posėdyje dalyvauja visi kolegialaus organo nariai arba kai neatidėliotinai reikia spręsti svarbius bendrovei klausimus.	Taip	Visiems kolegialių organų nariams iš anksto išsiunčiama elektroniniu paštu visa reikalinga darbotvarkei medžiaga. Darbotvarkė posėdžio metu galima pildyti tik tuo atveju, jei posėdyje dalyvauja visi nariai, yra svarbus klausimas ir visi organo nariai sutinka, kad jis būtų neatidėliotinai sprendžiamas.
5.4. Siekiant koordinuoti bendrovės kolegialių organų darbą bei užtikrinti efektyvų sprendimų priėmimo procesą, bendrovės kolegialių priežiūros ir valdymo organų pirmininkai turėtų tarpusavyje derinti šaukiamų posėdžių datas, jų darbotvarkes, glaudžiai bendradarbiauti spręsdami kitus su bendrovės valdymu susijusius klausimus. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti atviri bendrovės valdybos nariams, ypač tais atvejais, kai posėdyje svarstomi klausimai, susiję su valdybos narių atšaukimu, atsakomybe, atlyginimo nustatymu.	Taip	Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai yra atviri, juose gali dalyvauti valdybos nariai.
VI principas: Nešališkas akcininkų traktavimas ir akcininkų teisės **Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti nešališką visų akcininkų, įskaitant smulkiuosius bei užsieniečius, traktavimą. Bendrovės valdymo sistema turėtų apsaugoti akcininkų teises.**		
6.1. Rekomenduojama, kad bendrovės kapitalą sudarytų tik tokios akcijos, kurios jų turėtojams suteikia vienodas balsavimo, nuosavybės, dividendų ir kitas teises.	Taip	Bendrovės įstatinį kapitalą sudaro paprastosios vardinės akcijos, suteikiančios jų turėtojams vienodas turtines ir neturtines teises.
6.2. Rekomenduojama sudaryti investuotojams sąlygas iš anksto, t.y. prieš perkant akcijas, susipažinti su išleidžiamų naujų ar jau išleistų akcijų suteikiamomis teisėmis.	Taip	Bendrovė suteikia investuotojams informaciją apie naujai išleidžiamų ar jau išleistų akcijų suteikiamomis teisėmis.
6.3. Bendrovei ir jos akcininkams svarbūs sandoriai, tokie kaip bendrovės turto perleidimas, investavimas, įkeitimas ar kitoks apsunkinimas, turėtų gauti visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimą. Visiems akcininkams turėtų būti sudarytos vienodos galimybės susipažinti ir dalyvauti priimant bendrovei svarbius sprendimus, įskaitant paminėtų sandorių tvirtinimą.	Taip	Visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimas gaunamas svarbiems sandoriams, kurių kriterijai nustatyti LR AB įstatyme ir Bendrovės įstatuose ir apie kuriuos iš anksto yra supažindinami akcininkai.
6.4. Visuotinių akcininkų susirinkimų sušaukimo ir vedimo procedūros turėtų sudaryti akcininkams lygias galimybes dalyvauti susirinkime ir neturėtų pažeisti akcininkų teisių bei interesų. Pasirinkta visuotinio akcininkų susirinkimo vieta, data ir laikas neturėtų užkirsti kelio aktyviam akcininkų dalyvavimui susirinkime. Visiems bendrovės akcininkams dar iki visuotinio akcininkų susirinkimo turėtų būti suteikta galimybė užduoti bendrovės priežiūros ir valdymo organų nariams klausimus, susijusius su visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarke, ir gauti atsakymus į juos.	Taip	Bendrovėje visuotinis akcininkų susirinkimas šaukiamas laikantis LR AB įstatymo ir bendrovės įstatų nuostatomis. Visi bendrovės akcininkai informuojami apie visuotinio akcininkų susirinkimo vietą, datą ir laiką. Visiems bendrovės akcininkams dar iki visuotinio akcininkų susirinkimo, kaip to reikalauja LR AB įstatymas ir Bendrovės įstatai, sudaroma galimybė susipažinti su susirinkimo medžiaga ne vėliau kaip 10 dienų iki susirinkimo.

6.5. Rekomenduojama visuotiniam akcininkų susirinkimui parengtus dokumentus, įskaitant susirinkimo sprendimų projektus, iš anksto paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto tinklalapyje. Visuotinio akcininkų susirinkimo protokolą po jo pasirašymo ir (ar) priimtus sprendimus taip pat rekomenduojama paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto tinklalapyje. Siekiant užtikrinti užsieniečių teisę susipažinti su informacija, esant galimybei, šioje rekomendacijoje paminėti dokumentai turėtų būti skelbiami ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Bendrovės interneto tinklalapyje viešai prieinamai gali būti skelbiama ne visa dokumentų apimtis, jei jų viešas paskelbimas galėtų pakenkti bendrovei arba būtų atskleistos bendrovės komercinės paslaptys.	Taip	Vadovaujantis LR AB įstatymo nustatyta tvarka, ne vėliau kaip likus 10 dienų iki visuotinio akcininkų susirinkimo, visuotiniam akcininkų susirinkimui parengti dokumentai skelbiami VVPB tinklalapyje, kas sudaro galimybę akcininkams susipažinti viešai.
6.6. Akcininkams turėtų būti sudarytos galimybės balsuoti akcininkų susirinkime asmeniškai jame dalyvaujant arba nedalyvaujant. Akcininkams neturėtų būti daroma jokių kliūčių balsuoti iš anksto raštu, užpildant bendrąjį balsavimo biuletenį.	Taip	Bendrovės akcininkai turi teisę dalyvauti visuotiniame akcininkų susirinkime tiek asmeniškai, tiek per atstovą, jeigu asmuo turi tinkamą įgaliojimą arba su juo sudaryta balsavimo teisės perleidimo sutartis teisės aktų nustatyta tvarka, taip pat bendrovė sudaro sąlygas akcininkams balsuoti užpildant bendrąjį balsavimo biuletenį, kaip numato LR AB įstatymas.
6.7. Siekiant padidinti akcininkų galimybes dalyvauti akcininkų susirinkimuose, bendrovėms rekomenduojama balsavimo procese plačiau taikyti modernias technologijas ir tokiu būdu sudaryti akcininkams galimybę balsuoti akcininkų susirinkimuose naudojantis telekomunikacijų galiniais įrenginiais. Tokiais atvejais turi būti užtikrintas telekomunikacijų įrenginių saugumas, teksto apsauga, galimybė identifikuoti balsuojančio asmens parašą. Be to, bendrovės galėtų sudaryti sąlygas akcininkams, ypač užsieniečiams, akcininkų susirinkimus stebėti pasinaudojant modernių technologijų priemonėmis.	Ne	Nurodytų priemonių įdiegimas pareikalautų neadekvačių sąnaudų lyginant su tikėtina nauda.
VII principas: Interesų konfliktų vengimas ir atskleidimas **Bendrovės valdymo sistema turėtų skatinti bendrovės organų narius vengti interesų konfliktų bei užtikrinti skaidrų ir efektyvų bendrovės organų narių interesų konfliktų atskleidimo mechanizmą.**		
7.1. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų vengti situacijos, kai jo asmeniniai interesai prieštarauja ar gali prieštarauti bendrovės interesams. Jeigu tokia situacija vis dėlto atsirado, bendrovės priežiūros ar valdymo organo narys turėtų per protingą terminą pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams apie tokią interesų prieštaravimo situaciją, nurodyti interesų pobūdį ir, jeigu įmanoma, vertę.	Taip	Bendrovė laikosi šių rekomendacijų

7.2. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys negali painioti bendrovės turto, kurio naudojimas specialiai su juo nėra aptartas, su savo turtu arba naudoti jį arba informaciją, kurią jis gauna būdamas bendrovės organo nariu, asmeninei naudai ar trečiojo asmens naudai gauti be bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo ar jo įgalioto kito bendrovės organo sutikimo.	Taip	
7.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys gali sudaryti sandorį su bendrove, kurios organo narys jis yra. Apie tokį sandorį (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus vykdant įprastinę bendrovės veiklą bei standartinėmis sąlygomis) jis privalo nedelsdamas raštu arba žodžiu, įrašant tai į posėdžio protokolą, pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams. Šioje rekomendacijoje įvardytų sandorių sudarymui taip pat taikoma 4.5 rekomendacija.	Taip	
7.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų susilaikyti nuo balsavimo, kai priimami sprendimai dėl sandorių ar kitokių klausimų, su kuriais jis susijęs asmeniniu ar dalykiniu interesu.	Taip	Bendrovė laikosi šios rekomendacijos. Bendrovės kolegialaus organo narys susilaiko nuo balsavimo, kai priimami sprendimai dėl sandorių ar kitokių klausimų, su kuriais jis susijęs asmeniniais ar dalykiniais interesais.
VIII principas: Bendrovės atlyginimų politika **Bendrovėje nustatyta atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų tvirtinimo, peržiūrėjimo ir paskelbimo tvarka turėtų užkirsti kelią galimiems interesų konfliktams ir piktnaudžiavimui nustatant direktorių atlyginimus, taip pat užtikrinti bendrovės atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų viešumą ir skaidrumą.**		
8.1. Bendrovė turėtų paskelbti savo atlyginimų politikos ataskaitą (toliau – atlyginimų ataskaita). Ši ataskaita turėtų būti paskelbta kaip bendrovės metinio pranešimo dalis. Atlyginimų ataskaita taip pat turėtų būti skelbiama bendrovės interneto tinklalapyje.	Ne	Bendrovė neskelbia atlyginimų, nes to nereikalauja teisės aktai. Tačiau bendrovės padalinių darbuotojų vidutiniai atlyginimai skelbiami pusmečio ir metinėje finansinėje atskaitomybėje.
8.2. Atlyginimų ataskaitoje daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama bendrovės direktorių atlyginimų politikai ateinančiais, o kur tinka – ir tolesniais, finansiniais metais. Joje taip pat turėtų būti apžvelgiama, kaip atlyginimų politika buvo įgyvendinama praėjusiais finansiniais metais. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas esminiams bendrovės atlyginimų politikos pokyčiams, lyginant su praėjusiais finansiniais metais.	Ne	Bendrovė neskelbia atlyginimų, nes to nereikalauja teisės aktai.

8.3. Atlyginimų ataskaitoje turėtų būti pateikta bent ši informacija: 1) direktorių atlyginimų kintamų ir nekintamų sudedamųjų dalių santykis ir jo paaiškinimas; 2) pakankama informacija apie veiklos rezultatų kriterijus, kuriais grindžiama teisė dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, teisė į akcijas arba kintamas sudedamąsias atlyginimo dalis; 3) pakankama informacija apie atlyginimo ir veiklos rezultatų ryšį; 4) pagrindiniai metinių premijų sistemos ir bet kurios kitos ne pinigais gaunamos naudos kriterijai ir jų pagrindimas; 5) direktoriams skirtos papildomos pensijos arba ankstyvo išėjimo į pensiją schemos pagrindinių savybių aprašymas; tačiau atlyginimų ataskaitoje neturėtų būti komerciniu požiūriu neskelbtinos informacijos.	Ne	Dėl aukščiau nurodytų priežasčių atlyginimų politika, pagal kurią būtų rengiama atlyginimų ataskaita Bendrovėje nėra patvirtinta.
8.4. Atlyginimų ataskaitoje taip pat turėtų būti apibendrinama ir paaiškinama bendrovės politika, susijusi su sutarčių, sudaromų su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais, sąlygomis. Tai turėtų apimti, inter alia, informaciją apie sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais trukmę, taikomus pranešimo apie išėjimą iš darbo terminus ir išsamią informaciją apie išeitines ir kitas išmokas, susijusias su sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais nutraukimu pirma laiko.	Ne	Bendra informacija apie išmokas ir paskolas Bendrovės stebėtojų tarybos ir valdybos nariams yra viešai pateikiama metiniame prospekte- ataskaitoje.
8.5. Be to, turėtų būti atskleidžiama informacija, susijusi su parengiamuoju ir sprendimų priėmimo procesu, kurio metu nustatoma bendrovės direktorių atlyginimų politika. Informacija turėtų apimti duomenis, jei taikoma, apie atlyginimo komiteto įgaliojimus ir sudėtį, su bendrove nesusijusių konsultantų, kurių paslaugomis naudotasi nustatant atlyginimų politiką, vardus ir pavardes bei metinio visuotinio akcininkų susirinkimo vaidmenį.	Ne	
8.6. Nemenkinant organų, atsakingų už direktorių atlyginimų nustatymą, vaidmens, atlyginimų politika arba bet kuris esminis atlyginimų politikos pokytis turėtų būti įtraukiamas į metinio visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę. Atlyginimų ataskaita turėtų būti pateikiama akcininkų balsavimui metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Balsavimas gali būti privalomojo arba patariamojo pobūdžio.	Ne	Bendrovė pateikia tokią informaciją, kokios reikalauja LR Vertybinių popierių įstatymo nuostatos.
8.7. Visa atlyginimo suma ir kita nauda, skiriama atskiriems direktoriams atitinkamais finansiniais metais, turėtų būti išsamiai paskelbiama atlyginimų ataskaitoje. Šiame dokumente turėtų būti pateikta bent 8.7.1–8.7.4 punktuose nurodyta informacija apie kiekvieną asmenį, kuris bendrovėje ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu. 8.7.1. Turėtų būti pateikta tokia su atlyginimais ir (arba) tarnybinėmis pajamomis susijusi informacija: 1) bendra atlyginimo suma, sumokėta arba mokėtina	Ne	Bendrovė šių nuostatų praktikoje netaiko.

direktoriui už paslaugas, suteiktas praėjusiais finansiniais metais, įskaitant, jei taikoma, dalyvavimo mokesčius, nustatytus metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime; 2) atlyginimas ir privilegijos, gautos iš bet kurios įmonės, priklausančios tai pačiai grupei; 3) atlyginimas, mokamas kaip pelno dalis ir (arba) premijos, bei priežastys, dėl kurių tokios premijos ir (arba) pelno dalis buvo paskirtos; 4) jei tai leidžiama pagal įstatymus, kiekvienas esminis papildomas atlyginimas, mokamas direktoriams už specialias paslaugas, kurios nepriklauso įprastinėms direktoriaus funkcijoms; 5) kompensacija, gautina arba sumokėta kiekvienam vykdomajam direktoriui ar valdymo organų nariui, pasitraukusiam iš savo pareigų praėjusiais finansiniais metais; 6) bendra apskaičiuota naudos, kuri laikoma atlyginimu ir suteikiama ne pinigais, vertė, jeigu tokia nauda neturi būti nurodyta pagal 1–5 punktus. 8.7.2. Turėtų būti pateikiama ši informacija, susijusi su akcijomis ir (arba) teisėmis dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, ir (arba) su visomis kitomis darbuotojų skatinimo akcijomis sistemomis: 1) praėjusiais finansiniais metais bendrovės pasiūlytų akcijų pasirinkimo sandorių arba suteiktų akcijų skaičius ir taikymo sąlygos; 2) akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, realizuotas per praėjusius finansinius metus, nurodant kiekvieno sandorio akcijų skaičių bei realizavimo kainą, arba dalyvavimo darbuotojų skatinimo akcijomis sistemoje vertė finansinių metų pabaigoje; 3) finansinių metų pabaigoje nerealizuotas akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, jų realizavimo kaina, realizavimo data ir pagrindinės teisių įgyvendinimo sąlygos; 4) visi esamų akcijų pasirinkimo sandorių sąlygų pokyčiai ateinančiais finansiniais metais. 8.7.3. Turėtų būti pateikiama ši su papildomų pensijų schemomis susijusi informacija: 1) kai pensijų schema yra apibrėžtų išmokų, pagal ją direktorių sukauptų išmokų pokyčiai atitinkamais finansiniais metais; 2) kai pensijų schema yra apibrėžtų įmokų, išsami informacija apie įmokas, kurias už direktorių sumokėjo arba turėtų sumokėti bendrovė atitinkamais finansiniais metais. 8.7.4. Turėtų būti nurodytos sumos, kurias bendrovė arba bet kuri dukterinė bendrovė ar įmonė, įtraukta į bendrovės konsoliduotą metinę finansinę atskaitomybę, išmokėjo kaip paskolas, išankstines išmokas ir garantijas kiekvienam asmeniui, kuris ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu, įskaitant nesumokėtas sumas ir palūkanų normą.		

8.8. Schemoms, pagal kurias direktoriams atlyginama akcijomis, akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba būti atlyginamam remiantis akcijų kainų pokyčiais, iki jų taikymo pradžios turėtų pritarti akcininkai metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime priimdami atitinkamą sprendimą. Pritarimas turėtų būti susijęs su pačia schema ir akcininkai neturėtų spręsti dėl atskiriems direktoriams pagal tą schemą suteikiamos akcijomis pagrįstos naudos. Visiems esminiams schemų sąlygų pakeitimams iki jų taikymo pradžios taip pat turėtų pritarti akcininkai, priimdami sprendimą metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Tokiais atvejais akcininkai turėtų būti informuoti apie visas siūlomų pakeitimų sąlygas ir gauti paaiškinimą apie siūlomų pakeitimų poveikį.	Neaktualu	Bendrovė netaiko schemų pagal kurias direktoriams atlyginama akcijomis, akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba būti atlyginamam remiantis akcijų kainų pokyčiais.
8.9. Metinio visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimas turėtų būti gaunamas šiais klausimais: 1) atlyginimo direktoriams skyrimas remiantis akcijomis pagrįstomis schemomis, įskaitant akcijų pasirinkimo sandorius; 2) maksimalaus akcijų skaičiaus nustatymas ir pagrindinės akcijų suteikimo tvarkos sąlygos; 3) laikotarpis, per kurį pasirinkimo sandoriai gali būti realizuoti; 4) kiekvieno tolesnio pasirinkimo sandorių realizavimo kainos pokyčio nustatymo sąlygos, jeigu įstatymai tai leidžia; 5) visos kitos ilgalaikės direktorių skatinimo schemos, kurios panašiomis sąlygomis nėra siūlomos visiems kitiems bendrovės darbuotojams. Metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime taip pat turėtų būti nustatytas galutinis terminas, per kurį už direktorių atlyginimą atsakingas organas gali paskirti šiame punkte išvardytų tipų kompensacijas atskiriems direktoriams.		
8.10. Jeigu leidžia nacionalinė teisė arba bendrovės įstatai, kiekvienam pasirinkimo sandorių su nuolaida modeliui, pagal kurį yra suteikiamos teisės pasirašyti akcijas žemesne nei rinkos kaina, galiojančia tą dieną, kai nustatoma kaina, arba vidutine rinkos kaina, nustatyta per keletą dienų prieš realizavimo kainos nustatymą, taip pat turėtų pritarti akcininkai.		
8.11. 8.8 ir 8.9 punktai neturėtų būti taikomi schemoms, kuriose dalyvavimas panašiomis sąlygomis siūlomas bendrovės darbuotojams arba bet kurios dukterinės įmonės darbuotojams, kurie turi teisę dalyvauti schemoje, ir kuri buvo patvirtinta metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.		

8.12. Prieš metinį visuotinį akcininkų susirinkimą, kuriame ketinama svarstyti 8.8 punkte nurodytą sprendimą, akcininkams turėtų būti suteikta galimybė susipažinti su sprendimo projektu ir su juo susijusiu informaciniu pranešimu (šie dokumentai turėtų būti paskelbti bendrovės tinklalapyje). Šiame pranešime turėtų būti pateiktas visas akcijomis pagrįsto atlyginimo schemas reglamentuojantis tekstas arba šių schemų pagrindinių sąlygų aprašymas, taip pat schemų dalyvių vardai ir pavardės. Pranešime taip pat turėtų būti nurodytas schemų ir bendros direktorių atlyginimų politikos ryšys. Sprendimo projekte turėtų būti aiški nuoroda į pačią schemą arba pateikta pagrindinių jos sąlygų santrauka. Akcininkams taip pat turėtų būti pateikta informacija apie tai, kaip bendrovė ketina apsirūpinti akcijomis, kurios reikalingos įsipareigojimams pagal skatinimo schemas įgyvendinti: turėtų būti aiškiai nurodyta, ar bendrovė ketina pirkti reikalingas akcijas rinkoje, laikyti jas atsargoje ar išleisti naujų akcijų. Taip pat turėtų būti pateikta schemos išlaidų, kurias patirs bendrovė dėl numatomo schemos taikymo, apžvalga. Šiame punkte nurodyta informacija turėtų būti paskelbta bendrovės interneto tinklalapyje.		
IX principas: Interesų turėtojų vaidmuo bendrovės valdyme **Bendrovės valdymo sistema turėtų pripažinti interesų turėtojų teises, įtvirtintas įstatymuose, ir skatinti aktyvų bendrovės ir interesų turėtojų bendradarbiavimą kuriant bendrovės gerovę, darbo vietas ir finansinį stabilumą. Šio principo kontekste sąvoka *interesų turėtojai* apima investuotojus, darbuotojus, kreditorius, tiekėjus, klientus, vietos bendruomenę ir kitus asmenis, turinčius interesų konkrečioje bendrovėje.**		
9.1. Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos tos interesų turėtojų teisės, kurias gina įstatymai.	Taip	Bendrovės valdymo sistema užtikrina, kad nebūtų pažeistos įstatyme numatytos interesų turėtojų teisės. Didžiąją dalį akcininkų sudaro Bendrovės darbuotojai ir pieno gamintojai.
9.2. Bendrovės valdymo sistema turėtų sudaryti sąlygas interesų turėtojams dalyvauti bendrovės valdyme įstatymų nustatyta tvarka. Interesų turėtojų dalyvavimo bendrovės valdyme pavyzdžiai galėtų būti darbuotojų kolektyvo dalyvavimas priimant svarbius bendrovei sprendimus, konsultacijos su darbuotojų kolektyvu bendrovės valdymo ir kitais svarbiais klausimais, darbuotojų dalyvavimas bendrovės akciniame kapitale, kreditorių įtraukimas į bendrovės valdymą bendrovės nemokumo atvejais ir kt.		
9.3. Kai interesų turėtojai dalyvauja bendrovės valdymo procese, jiems turėtų būti sudaromos sąlygos susipažinti su reikiama informacija.		
X principas: Informacijos atskleidimas **Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad informacija apie visus esminius bendrovės klausimus, įskaitant finansinę situaciją, veiklą ir bendrovės valdymą, būtų atskleidžiama laiku ir tiksliai.**		
10.1. Bendrovė turėtų atskleisti informaciją apie: 1) bendrovės veiklą ir finansinius rezultatus; 2) bendrovės tikslus;	Taip	Informacija apie bendrovę, nurodyta šiose rekomendacijose, atskleidžiama metinėse bei tarpinėse ataskaitose, pranešimuose apie bendrovės esminius

3) asmenis nuosavybės teise turinčius bendrovės akcijų paketą ar jį valdančius; 4) bendrovės priežiūros ir valdymo organų narius, bendrovės vadovą bei jų atlyginimą; 5) galimus numatyti esminius rizikos veiksnius; 6) bendrovės ir susijusių asmenų sandorius, taip pat sandorius, kurie sudaryti ne įprastinės bendrovės veiklos eigoje; 7) pagrindinius klausimus, susijusius su darbuotojais ir kitais interesų turėtojais; 8) bendrovės valdymo struktūrą ir strategiją. Šis sąrašas laikytinas minimaliu, ir bendrovės yra skatinamos neapsiriboti tik informacijos, nurodytos šiame sąraše, atskleidimu. 10.2. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 1 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama atskleisti informaciją apie visos įmonių grupės, kuriai priklauso bendrovė, konsoliduotus rezultatus. 10.3. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 4 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama pateikti informaciją apie bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo profesinę patirtį, kvalifikaciją ir potencialius interesų konfliktus, kurie galėtų paveikti jų sprendimus. Taip pat rekomenduojama atskleisti bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo iš bendrovės gaunamą atlyginimą ar kitokias pajamas, kaip tai detaliau reglamentuojama VIII principe. 10.4. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 7 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama atskleisti informaciją apie bendrovės ir interesų turėtojų, tokių kaip darbuotojai, kreditoriai, tiekėjai, vietos bendruomenė, santykius, įskaitant bendrovės politiką žmoniškųjų išteklių atžvilgiu, darbuotojų dalyvavimo bendrovės akciniame kapitale programas ir pan.		įvykius, bendrovės finansinėse atskaitomybėse. Ši informacija yra skelbiama per vertybinių popierių biržos informacijos atskleidimo sistemą. Po esminių įvykių atskleidimo informacija papildomai skelbiama žiniasklaidoje, komentuojant plačiau.
10.5. Informacija turėtų būti atskleidžiama tokiu būdu, kad jokie akcininkai ar investuotojai nebūtų diskriminuojami informacijos gavimo būdo ir apimties atžvilgiu. Informacija turėtų būti atskleidžiama visiems ir vienu metu. Rekomenduojama, kad pranešimai apie esminius įvykius būtų skelbiami prieš arba po Vilniaus vertybinių popierių biržos prekybos sesijos, kad visi bendrovės akcininkai ir investuotojai turėtų vienodas galimybes susipažinti su informacija bei priimti atitinkamus investicinius sprendimus.	Taip	Bendrovė per Vilniaus vertybinių popierių biržos naudojamą informacijos atskleidimo sistemą pateikiama lietuvių ir anglų kalbomis vienu metu, kiek tai įmanoma. Birža gautą informaciją paskelbia savo interneto tinklalapyje ir prekybos sistemoje, tokiu būdu užtikrinant vienalaikį informacijos pateikimą visiems. Be to, informaciją bendrovė stengiasi skelbti prieš arba po Vilniaus vertybinių popierių biržos prekybos sesijos ir vienu metu pateikti visoms rinkoms, kurios prekiauja bendrovės vertybiniais popieriais. Bendrovė informacijos, galinčios turėti įtakos jos išleistų vertybinių popierių kainai, neatskleidžia komentaruose, interviu ar kitais būdais tol, kol tokia informacija viešai paskelbiama per biržos informacijos sistemą.